

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

**PLAN DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE
W 2026 ROKU**

Wyciąg

Warszawa, grudzień 2025 r.

1. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie jest określona w Regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem Nr 58 z dnia 27 lutego 2019 r. oraz w Zarządzeniu Nr 15/2024 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 5 listopada 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie. Siedzibą Inspektoratu jest Warszawa, w jego skład wchodzi Delegatury w Ciechanowie, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Płocku i Radomiu. Obszar działania poszczególnych jednostek, wynikający z Regulaminu organizacyjnego WIOŚ w Warszawie, przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Obszar działania WIOŚ w Warszawie

Jednostka organizacyjna	Obszar działania	Adres siedziby
WIOŚ w Warszawie	m.st. Warszawa, powiaty: piaseczyński – wyłączeniem gmin Góra Kalwaria i Tarczyn, pruszkowski, warszawski zachodni	00-716 Warszawa ul. Bartycka 110A
Delegatura w Ciechanowie	powiaty: ciechanowski, legionowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtowski, żuromiński	06-400 Ciechanów ul. Strażacka 6
Delegatura w Mińsku Mazowieckim	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, otwocki, siedlecki, sokołowski, węgrowski, wołomiński, miasto Siedlce	05-300 Mińsk Mazowiecki Plac Kilińskiego 10
Delegatura w Ostrołęce	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski, miasto Ostrołęka	07- 412 Ostrołęka ul. Targowa 4
Delegatura w Płocku	powiaty: gostyniński, grodziski, płocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski, miasto Płock	09-402 Płock ul. Kolegiarna 15
Delegatura w Radomiu	powiaty: białobrzegi, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydlowiecki, zwoleński, miasto Radom, gmina Góra Kalwaria i Tarczyn (z terenu powiatu piaseczyńskiego)	26-600 Radom ul. Pułaskiego 9A

Województwo mazowieckie obszary działania delegatur i WIOŚ w Warszawie

Mapa 1. Obszary działania Delegatur i WIOŚ w Warszawie

Misja Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie to dbałość o stan środowiska naturalnego w województwie mazowieckim, realizowana za pomocą kontroli podmiotów gospodarczych korzystających ze środowiska oraz przekazywanie informacji o stanie środowiska organom administracji publicznej oraz społeczeństwu. Działalność kontrolną, WIOŚ w Warszawie, planuje i prowadzi biorąc pod uwagę wymagania wynikające z aktualnego stanu prawnego, zaleceń Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i Wojewody Mazowieckiego, analizę dotychczasowych kontroli oraz sugestie zgłaszane przez organy samorządowe z terenu województwa mazowieckiego. Podstawowym celem każdej kontroli jest wymuszenie na użytkownikach środowiska podejmowania działań, które w konsekwencji mają spowodować zmniejszenie lub wyeliminowanie ich negatywnego wpływu na środowisko.

Jednym z zadań Inspekcji Ochrony Środowiska wskazanych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (art.9 ust.1b pkt.2) jest podejmowanie kontroli interwencyjnych, które są reakcją na zgłaszane nieprawidłowości dotyczące w szczególności nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz zdarzeń awaryjnych.

Od maja 2020 roku w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie został wprowadzony zmianowy system czasu pracy, tj. 24 h na dobę przez 7 dni w tygodniu, włącznie ze wszystkimi dniami ustawowo wolnymi od pracy. Praca odbywa się na trzech zmianach trwających po 8 godzin na dobę, od poniedziałku do niedzieli. Praca na trzy zmiany następuje rotacyjnie co 6 tygodni, po kolei w każdej jednostce organizacyjnej, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez MWIOŚ lub jednego z Zastępców MWIOŚ.

Głównym celem wprowadzanych zmian jest zwiększenie efektywności działań kontrolnych ukierunkowanych na zwalczanie patologicznych zjawisk w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w zakresie nielegalnego postępowania z odpadami, a także na podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz w sprawach, gdzie istnieje realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Wnioski o interwencje zgłoszone w dni robocze (poniedziałek-piątek) od 15:30 do 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, które nie dotyczą przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym oraz spraw, gdzie nie istnieje realne zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i środowiska, a także skierowane na adresy WIOŚ w Warszawie (tj. na inny adres skrzynki e-mail niż interwencje@warszawa.wios.gov.pl) są rozpatrywane w najbliższym dniu roboczym przez jednostkę WIOŚ w Warszawie właściwą dla miejsca zgłoszonego zdarzenia.

Jednostka organizacyjna WIOŚ właściwa wg harmonogramu pracy zmianowej, przyjętego na rok 2026, przyjmuje po godz. 15.30 zgłoszenie interwencji telefonicznie lub drogą mailową.

W związku z powyższym zmianie uległ również sposób zgłaszania telefonicznych i elektronicznych wniosków o podjęcie interwencji oraz zdarzeń związanych z poważnymi awariami. Od dnia 4 maja 2020 r. należy zgłaszać je zgodnie z poniższym harmonogramem:

Tabela 2. Obszar działania WIOŚ w Warszawie i dane kontaktowe jednostek

Obszar działania WIOŚ w Warszawie	Dni robocze w godzinach 7:00 - 15:30	Dni robocze w godzinach 15:30 - 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy
Delegatura w Ciechanowie (powiaty: żuromiński, mławski, ciechanowski, płoński, pułtuski, legionowski, nowodworski)	tel. (23) 672 38 62 tel. (23) 672 59 55 tel./fax. (23) 672 52 61 ciechanow@warszawa.wios.gov.pl	tel. 692 495 847 interwencje@warszawa.wios.gov.pl
Delegatura w Mińsku Mazowieckim (powiaty: wołomiński, węgrowski, sokołowski, miński, otwocki, garwoliński, siedlecki, łosicki, m. Siedlce)	tel. (25) 758 46 85 tel./fax. (25) 758 30 40 minsk@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Ostrołęce (powiaty: przasnyski, makowski, ostrowski, wyszkowski, ostrołęcki, m. Ostrołęka)	tel. (29) 760 03 21 tel./fax. (29) 760 03 24 ostroleka@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Płocku (powiaty: sierpecki, gostyniński, sochaczewski, grodziski, żyrardowski, płocki, m. Płock)	tel. (24) 262 94 01 tel. (24) 264 51 99 tel./fax. (22) 651 07 07 wew. 4000 plock@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Radomiu (powiaty: grójecki, białobrzeski, kozienicki, przysuski, szydlowiecki, zwoleński, lipski, radomski, m. Radom, gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (48) 364 00 46 fax. (48) 366 97 11 radom@warszawa.wios.gov.pl	
WIOŚ w Warszawie (m. st. Warszawa, powiaty: warszawski zachodni, pruszkowski, piaseczyński – z wyłączeniem gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (22) 651 06 78 tel. (22) 651 06 60 wew. 2020 fax. (22) 651 06 76 warszawa@warszawa.wios.gov.pl	

Powyższa organizacja WIOŚ w Warszawie dotyczy przyjmowania i rozpatrywania wniosków o interwencje dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur (Dz. U. z 2022 r., poz. 676), dającym możliwość utworzenia wydziału lub samodzielnego stanowiska ds. zwalczania przestępczości środowiskowej, w WIOŚ w Warszawie utworzona została Grupa Interwencyjno-Wyjazdowa wyspecjalizowana do szybkich działań interwencyjnych oraz do realizacji spraw z zakresu przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. W skład grupy wchodzi Zespoły Interwencyjno-Wyjazdowe zlokalizowane w Wydziale i Działach Inspekcji.

Harmonogram pracy zmianowej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie na 2026 r. został wprowadzony Zarządzeniem Nr 26/2025 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 22 października 2025 r. w sprawie wprowadzenia harmonogramu pracy zmianowej dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie. Ww. Zarządzenie wprowadziło harmonogram pracy zmianowej, określający okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, w podziale na tygodnie kalendarzowe, w okresie od dnia 5 stycznia 2026 r. do dnia 3 stycznia 2027 r. (okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 4 stycznia 2026 r. objęty jest wcześniejszym Zarządzeniem Nr 14/2024 z dnia 30 października 2024 r.).

Na 2026 r. przewiduje się przegląd ww. Zarządzeń, dotyczących prowadzenia pracy zmianowej, w celu dokonania ich aktualizacji, w szczególności biorąc pod uwagę liczbę zgłoszonych zdarzeń na poszczególnych zmianach.

2. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska

Państwowy monitoring środowiska (PMS) jest systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku (dotyczących m.in. jakości powietrza, wód, jakości gleby i ziemi, przyrody, klimatu akustycznego oraz poziomu pól elektromagnetycznych).

Po nowelizacji ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w 2018 r. zadania PMS, od 1 stycznia 2019 r., realizowane są wyłącznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

GIOŚ opracowuje i realizuje wieloletnie strategiczne oraz wykonawcze programy PMS.

Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska, w tym obszarów przekroczeń na terenie woj. mazowieckiego, na podstawie wyników pomiarów i ocen zrealizowanych w ramach PMS w 2024 r. została przekazana przez GIOŚ przy piśmie z dnia 29 października 2025 r., znak DMS-PFI.731.44.2025.

Z informacji przekazanej przez GIOŚ w ww. piśmie wynika, że wyniki ocen stanu w poszczególnych komponentach środowiska uzyskane w oparciu o badania realizowane w ramach PMS prowadzonego w 2025 r., wykonane zostaną w kolejnym roku kalendarzowym, tj. w 2026 r., w terminie określonym rozporządzeniem odpowiednim dla każdego elementu środowiska.

2.1. Obszary przekroczeń

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące stanu środowiska na terenie województwa mazowieckiego, w tym obszarów przekroczeń, opracowaną na podstawie wyników pomiarów i ocen zrealizowanych w ramach PMS w 2024 r. – dane GIOŚ (źródło PMS GIOŚ).

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu jakości powietrza

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2024 r. zostały określone strefy w województwie mazowieckim, w których należy podjąć działania w celu dotrzymania określonych prawem poziomów dopuszczalnych/docelowych.

Zestawienie informacji dotyczących obszaru przekroczenia w roku 2024 w województwie mazowieckim dla poziomów dopuszczalnych/docelowych określonych w celu ochrony zdrowia ludzi zamieszczono w Tabeli 3. Przekroczenie dotyczyło benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie mazowieckiej. Zasięg obszaru przedstawiono na Rysunku 1.

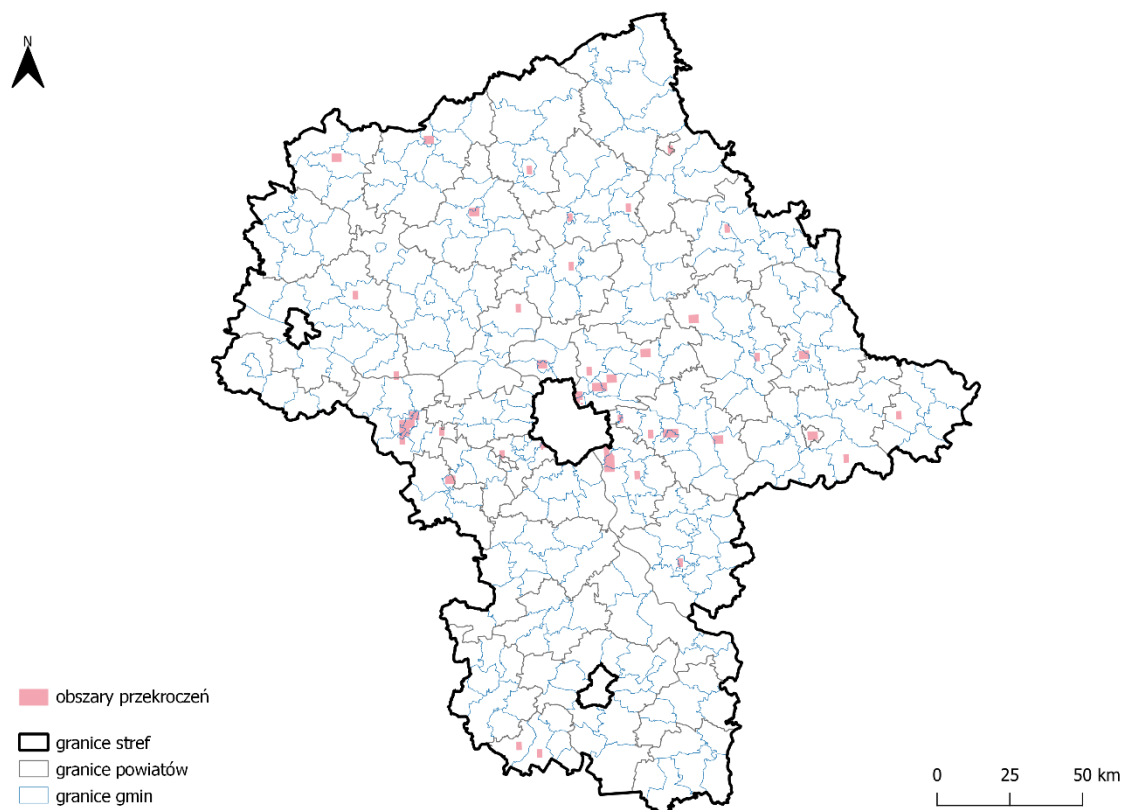
Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programu ochrony powietrza (POP) dla województwa mazowieckiego uchwalonego przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 115/20 z dnia 8 września 2020 r. oraz uchwałą nr 204/23 z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. Ponadto dla strefy mazowieckiej obowiązuje uchwała nr 134/23 z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy

mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim (Raport wojewódzki za rok 2024) jest dostępna na stronie internetowej GIOŚ w portalu „Jakość Powietrza” w zakładce Informacje regionalne; Mazowieckie; Publikacje, pod linkiem: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/2118>.

Tabela 3. Zestawienie informacji dotyczących obszaru przekroczenia dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2024 w województwie mazowieckim, z uwzględnieniem kryterium poziomu dopuszczalnego i docelowego określonego w celu ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi							
PL1404	strefa mazowiecka	poziom docelowy	śr. roczna	306,5	0,9	440 959	13,2

Rysunek 1. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀, określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie mazowieckim w 2024 roku [źródło: GIOŚ]

Na podstawie klasyfikacji stref województwa mazowieckiego za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w jednej strefie – strefie mazowieckiej. Strefa ta została zakwalifikowana do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Ponadto, w 2024 roku, na obszarze wszystkich stref województwa mazowieckiego przekroczony został poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz w strefie mazowieckiej ze względu na ochronę roślin, w wyniku czego strefy otrzymały klasę D2. Poziom celu długoterminowego, zgodnie z przepisami prawa, powinien być dotrzymany od 2020 roku.

Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM10 odpowiednio poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref województwa mazowieckiego zostały dotrzymane. Strefy w tej ocenie uzyskały klasę A.

Klasyfikacji stref dokonano na podstawie pomiarów wykonanych w ramach PMŚ w 2024 r. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu w powietrzu został wskazany na podstawie metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu wykonanego przez Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy.

Rok 2024 był drugim rokiem, po roku 2023, w którym dotrzymany został poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10 w roku 2021 został przekroczony na terenie dwóch stref – aglomeracji warszawskiej i strefy mazowieckiej; w roku 2022 już tylko na terenie aglomeracji warszawskiej. Ostatnim rokiem, w którym wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 fazy II był rok 2021. Wtedy na obszarze województwa mazowieckiego przekroczenie wystąpiło w trzech strefach - aglomeracji warszawskiej, mieście Radom i strefie mazowieckiej. W latach 2022 - 2024 poziom ten nie był przekroczony w żadnej strefie. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 fazy I nie jest przekraczany od roku 2019.

W roku 2024 nie został dotrzymany poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 w strefie mazowieckiej. W pozostałych trzech strefach parametr ten był dotrzymany. W 2021 roku przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 zarejestrowano w trzech strefach, przekroczenie nie wystąpiło jedynie w strefie miasto Płock; w roku 2022 r. w dwóch strefach (miasto Radom i strefa mazowiecka); w roku 2023 dotrzymany został poziom docelowy tego zanieczyszczenia we wszystkich strefach. Wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń-marzec, październik-grudzień).

Poziom dopuszczalny dla dwutlenku siarki w roku 2024, podobnie jak w roku 2023, został dotrzymany. Najwyższe stężenia tego zanieczyszczenia występowały na stacji w Białej, sporadycznie notowane były epizody podwyższonych stężeń tego zanieczyszczenia, co było

związane najprawdopodobniej z emisjami ze strefy przemysłowej znajdującej się w północno-zachodniej części miasta Płocka.

W roku 2024 we wszystkich strefach województwa został dotrzymany średnioroczny poziom dopuszczalny dla dwutlenku azotu. W latach 2021 - 2023 przekroczenie wystąpiło w centrum aglomeracji warszawskiej, było ono efektem intensywnego ruchu samochodowego. Przekroczenie występowało na stacji oddziaływania transportu zlokalizowanej w Warszawie przy al. Niepodległości. Obniżenie stężeń dwutlenku azotu może być wynikiem zarówno korzystnych warunków pogodowych, jak i obniżenia emisji tlenków azotu związanej ze stopniową wymianą samochodów na mniej emisyjne oraz wprowadzeniem od lipca 2024 r. w Warszawie strefy czystego transportu, obejmującej większość dzielnicy Śródmieście i fragmenty otaczających ją dzielnic.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza zwłaszcza w odniesieniu do zanieczyszczeń pyłowych. Poprawa jakości powietrza w roku 2024 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza wynikających m.in. z realizacji programu ochrony powietrza dla województwa mazowieckiego i uchwały antysmogowej oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Cieplesze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Jednocześnie, wystąpienie w miesiącach zimowych (styczniu i lutym) opadów przewyższających normy wieloletnie oraz częstsze występowanie okresów wietrznych, skutkowało niższymi niż w latach wcześniejszych stężeniami zanieczyszczeń.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu jakości wód powierzchniowych

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników PMŚ. Jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) badane są w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk) w cyklu sześcioletnim, co 3 lata. Co roku badane są wskaźniki, dla których w ramach monitoringu prowadzonego w latach poprzednich zostały stwierdzone przekroczenia wyznaczonych dla nich odpowiednich wartości granicznych lub odpowiednich środowiskowych norm jakości.

Co roku wykonywana jest klasyfikacja wskaźników jakości wód badanych w roku poprzednim, a co 3 lata klasyfikacja stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jcwp oraz ocena stanu jcwp, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat.

W 2025 roku, w oparciu o badania prowadzone w ramach systemu PMŚ, GIOŚ:

- na podstawie badań przeprowadzonych w roku 2024, w jednolitych częściach wód wykonał klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikację wskaźników stanu chemicznego jcwp,
- następnie, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat, tj. 2019-2024, wykonał klasyfikację stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Klasyfikacja wskaźników i ocena stanu wód powierzchniowych uwzględnia tzw. zasadę dziedziczenia, co

oznacza, że ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonana została w oparciu o dane z lat 2019-2024.

Poniżej omówiono klasyfikację i ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych województwa mazowieckiego, wykonaną w 2025 roku na podstawie zweryfikowanych danych monitoringowych z lat 2019-2024.

Zakres i częstotliwość badań oraz lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych zostały ustalone w oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych (2021).

Klasyfikacja i ocena jcwpc wykonana w 2025 roku została przygotowana w oparciu o dane monitoringowe z lat 2019-2024, z uwzględnieniem przeniesienia oceny dla jednolitych części wód powierzchniowych niemonitorowanych w tym okresie lub dla tych, dla których nie było możliwości wykonania oceny stanu wód na podstawie danych monitoringowych z lat 2019-2024.

Klasyfikacja i ocena stanu wód powierzchniowych badanych w latach 2019-2024

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonano w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników PMS.

W latach 2019-2024 badaniami monitoringowymi na terenie województwa mazowieckiego objętych zostało 326 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (w tym 2 zbiorniki zaporowe) oraz 6 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych.

Na ocenę stanu wód składa się klasyfikacja stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – klasyfikacja potencjału ekologicznego) oraz klasyfikacja stanu chemicznego.

Dla klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego podstawowe znaczenie ma klasyfikacja elementów biologicznych, podczas gdy klasyfikacja elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych mają rolę wspierającą.

Analiza klasyfikacji wskaźników jakości wód

- **w zakresie elementów biologicznych stanu/potencjału ekologicznego**

W latach 2019-2024 badania elementów biologicznych gr. 1.1.-1.6. prowadzono w 325 jcwpc rzecznych i 6 jcwpc jeziornych.

W 41 jcwpc rzecznych i 1 jcwpc jeziornej dla elementów biologicznych odnotowano co najmniej dobry stan wód (wynikiem klasyfikacji była klasa 1 albo 2).

W 275 jcwpc rzecznych i 5 jcwpc jeziornych nie były dotrzymane wymagania dobrego stanu/potencjału ekologicznego w zakresie elementów biologicznych (wynikiem klasyfikacji była klasa 3, 4 albo 5).

Ichtyofauna i/lub makrobezkręgowce bentosowe były wskaźnikami, które w największej liczbie jcwpc zaważyły na takim wyniku klasyfikacji.

Dla 9 jcwp rzecznych – brak możliwości klasyfikacji wskaźników biologicznych, ze względu na brak wody lub niski stan wód w miesiącach wyznaczonych do wykonania badań wg metodyki (ciek okresowy lub suchy);

- **w zakresie elementów fizykochemicznych stanu/potencjału ekologicznego**

W latach 2019-2024 badania elementów fizykochemicznych gr. 3.1.-3.5. prowadzono w 324 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych.

W 55 jcwp rzecznych i 1 jcwp jeziornej dla elementów fizykochemicznych odnotowano co najmniej dobry stan wód (wynikiem klasyfikacji była klasa 1 albo 2).

W 264 jcwp rzecznych i 5 jcwp jeziornych nie były dotrzymane wymagania dobrego stanu/potencjału ekologicznego w zakresie elementów fizykochemicznych gr.3.1.-3.5. (wynikiem klasyfikacji była klasa >2).

Wśród wskaźników fizykochemicznych najliczniej klasyfikowanych poniżej dobrego stanu/potencjału ekologicznego były: tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny (OWO), azot ogólny, fosfor fosforanowy.

Dla 5 jcwp rzecznych – brak możliwości klasyfikacji wskaźników fizykochemicznych, ze względu na brak wymaganej, minimalnej liczby poborów do jej wykonania (min. 4 pobory) (ciek okresowy lub suchy).

W zakresie zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi (związkami azotu i fosforu), najliczniej przekroczenia wartości granicznych dla 2 klasy jakości wód powierzchniowych odnotowano w jcwp:

- Brok od Siennicy do ujścia (PLRW20001126714769),
- Dopływ spod Bujal-Mikoszy (PLRW200010267147126),
- Dopływ spod Romatowa (PLRW2000102756589),
- Dopływ spod Rzeszotar (PLRW200015275634),
- Dopływ spod Trzcianki Starej (PLRW200010267148476),
- Dopływ ze Starej Wsi (PLRW200010267148729),
- Jezioro od Kraski do Rowu Jezioro (PLRW20001125873),
- Jezioro od Rowu Jezioro do ujścia (PLRW20001125899),
- Kanał Nowe Ujście (PLRW20001025949),
- Kanał Ożarowski (PLRW200010272849),
- Karsówka (PLRW2000102687249),
- Pisia Gągolina od Okrzeszy do ujścia (PLRW2000112727699),
- Raciążnica od Dopływu spod Niedroża Starego do Rokitnicy (PLRW2000162687259),
- Rokitnica od Zimnej Wody do ujścia (PLRW2000112728699),
- Struga (PLRW200010267147689),
- Tymianka (PLRW200010252589),
- Utrata od Żbikówki do ujścia (PLRW200011272899).

Pod względem zawartości azotu, najwyższe jego stężenia (powyżej 10,0 mg/l) odnotowano w jcwp:

- Dopływ z Miętnego (PLRW200010253669),
- Pełta od Dopływu z Chelch (PLRW2000102659639),
- Dopływ ze Starej Wsi (PLRW200010267148729),
- Dopływ z Mosaków (PLRW20001026588949),
- Dopływ z Ruchny (PLRW20001026714856),
- Dopływ z Gąsek (PLRW2000102549789),
- Dopływ spod Boguszyna Nowego (PLRW20001027169),
- Dopływ spod Zamościa (PLRW200010265669),
- Dopływ ze Żbików (PLRW2000102658892),
- Dopływ z Zielonej (PLRW2000102658869),
- Dopływ spod Bujal-Mikoszy (PLRW200010267147126),
- Luta (PLRW200015268389),
- Struga (PLRW20001027189).

Wysokie stężenia azotu zwykle występują w małych ciekach w rejonie rolniczym.

Pod względem zawartości fosforu, rekordowo wysokie stężenie (powyżej 8,0 mg/l) odnotowano w jcwp:

- Dopływ z Miętnego (PLRW200010253669).

W latach 2019-2024 badania elementów fizykochemicznych gr. 3.6. prowadzono w 172 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) gr.3.6. wykazała, że wymagania dobrego stanu/potencjału ekologicznego były dotrzymane we wszystkich jcwp, nie odnotowano przekroczeń wartości granicznych dla 2 klasy jakości wód powierzchniowych (161 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych).

Dla 11 jcwp rzecznych – brak możliwości klasyfikacji wskaźników fizykochemicznych, ze względu na brak minimalnej liczby poborów do jej wykonania (min. 4 pobory) (ciek okresowy lub suchy) lub brak klasyfikacji ze względu na monitorowanie w latach 2019-2024 w ramach grupy 3.6. tylko tych wskaźników, które są obecnie nienormowane (jcwp Seracz (PLRW200015268449).

Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego była możliwa dla 319 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych województwa mazowieckiego, w tym: 279 naturalnych (NAT) jcwp rzecznych i 5 naturalnych jcwp jeziornych, 3 sztucznych (SCW) jcwp rzecznych oraz 37 silnie zmienionych (SZCW) jcwp rzecznych i 1 silnie zmienionej jcwp jeziornej.

Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego na podstawie klasyfikacji elementów biologicznych i wspierających je elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych przedstawiają się następująco:

- w dobrym stanie ekologicznym sklasyfikowano 13 jcwp rzecznych i 1 jcwp jeziorną (klasa 2),
- w dobrym potencjale ekologicznym 1 jcwp rzeczną (klasa 2),
- w stanie ekologicznym poniżej dobrego 266 jcwp rzecznych (klasa 3, 4 albo 5) i 4 jcwp jeziorne (klasa 3 albo 5),
- w potencjale ekologicznym poniżej dobrego 39 jcwp rzecznych (klasa 3, 4 albo 5) i 1 jcwp jeziorną (klasa 4).

Elementem biologicznym, który najczęściej decydował lub współdecydował o złym stanie lub potencjale ekologicznym była ichtiofauna (162 jcwp rzeczne klasa 3, 4 albo 5 oraz 4 jcwp jeziorne klasa 3) i makrobezkręgowce bentosowe (187 jcwp rzeczne klasa 3, 4 albo 5 oraz 4 jcwp jeziorne klasa 3 albo 5).

Natomiast w przypadku jcwp rzecznych przy klasyfikacji elementów biologicznych w klasie 1 lub 2, klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego najczęściej obniżały wskaźniki fizykochemiczne: ogólny węgiel organiczny (OWO) (11 jcwp klasa >2), azot azotanowy (10 jcwp klasa >2), azot ogólny (11 jcwp klasa >2), fosfor fosforanowy (8 jcwp klasa >2), tlen rozpuszczony (7 jcwp klasa >2).

Wśród monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych województwa mazowieckiego:

- brak naturalnych części wód, które osiągnęły bardzo dobry stan ekologiczny (klasa 1),
- brak sztucznych i silnie zmienionych części wód, które osiągnęły maksymalny potencjał ekologicznym (klasa 1).

Dla 7 jcwp brak możliwości klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, ze względu na brak wymaganej, minimalnej liczby poborów do wykonania klasyfikacji elementów biologicznych lub fizykochemicznych (ciek okresowy lub suchy).

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych

Klasyfikacja stanu chemicznego była możliwa dla 200 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych województwa mazowieckiego.

Klasyfikacja wskaźników stanu chemicznego (gr. 4.1.-4.2.), wykazała przekroczenia środowiskowych norm jakości w 184 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych.

Wskaźnikami najczęściej determinującymi stan chemiczny wód poniżej dobrego były: benzo(a)piren monitorowany w wodzie, dla którego w 172 jcwp rzecznych i 5 jcwp jeziornych stwierdzono przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości, oraz bromowane difenyloetery monitorowane w biocie (tkankach ryb), dla których w 104 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych stwierdzono przekroczenie środowiskowej normy jakości.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych substancjami chemicznymi z grupy WWA (głównie benzo(a)pirenem) jest zjawiskiem powszechnym w skali kraju. Jako główne ich źródło wskazuje się osadzanie zanieczyszczeń z atmosfery. Jest to związane ze spalaniem paliw wszelkiego rodzaju, w tym tzw. niską emisją, pochodzącą ze spalania paliw takich jak węgiel,

drewno i inne produkty organiczne w gospodarstwach domowych. Możliwym źródłem zanieczyszczenia jest również transport (ścierania opon i okładzin hamulców).

Wśród innych niekorzystnie sklasyfikowanych wskaźników chemicznych wymienić należy:

- oznaczane w wodzie: fluoranten (28 jcwp rzecznych, 1 jcwp jeziorna), benzo(b)fluoranten (15 jcwp rzecznych), benzo(k)fluoranten (3 jcwp rzeczne), benzo(g,h,i)perylen (45 jcwp rzecznych, 1 jcwp jeziorna), cypermetryna (20 jcwp rzeczne, 4 jcwp jeziorne), nikiel (3 jcwp rzeczne), benzo(k)fluoranten (1 jcwp rzeczna), heptachlor (2 jcwp rzeczne),
- oznaczone w tkankach organizmów żywych (biota) - fluoranten (2 jcwp rzeczne), rtęć i jej związki (70 jcwp rzeczne, 4 jcwp jeziorne), benzo(a)piren (3 jcwp rzeczne), heptachlor (40 jcwp rzecznych) i kwas perfluorooktanosulfonowy (PFOS) (5 jcwp rzecznych).

Oprócz stwierdzanych od długiego czasu przekroczeń norm dla WWA oznaczanych w wodzie oraz bromowanych difenylesterów, heptachloru i rtęci oznaczonych w tkankach organizmów żywych (biota), szczególnie niepokojące jest zanieczyszczenie wód substancjami z grupy metali ciężkich, przede wszystkim takimi jak kadm, ołów i nikiel – jeżeli występuje ono w większej skali. Jednak na obszarze województwa mazowieckiego na przestrzeni 6 lat odnotowano przekroczenie środowiskowych norm jakości jedynie dla niklu w 3 jednolitych częściach wód powierzchniowych, tj.: w roku 2021 – jcwp Kanał Południowy (PLRW20001025588), w roku 2024 – jcwp Mleczna (PLRW20001025269) i jcwp Utrata od Żbikówki do ujścia (PLRW200011272899).

Ocena stanu wód

Stan jednolitej części wód powierzchniowych ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, wykonanej na podstawie danych z reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego (ppk). Przyjmuje się, że określa go gorszy z ww. stanów.

Zarówno w klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych, jak i w ocenie stanu jcwp obowiązuje zasada „najgorszy decyduje”. Oznacza ona, że wystarczy, aby jeden z klasyfikowanych elementów nie osiągnął środowiskowej normy jakości dla stanu dobrego i ogólna ocena stanu będzie określona jako zła.

Ocena jednolitych części wód na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań, prowadzonych w ramach systemu PMŚ w latach 2019-2024, sporządzona w oparciu o rozporządzenie klasyfikacyjne, była możliwa do wykonania dla 307 jcwp rzecznych, w tym 2 zbiorników zaporowych oraz dla 6 jcwp jeziornych.

Tylko 1 jcwp rzeczna Dopływ spod Żoch (PLRW2000102686949) oceniona została w dobrym stanie wód.

306 jcwp rzecznych i 6 jcwp jeziornych osiągnęło zły stan wód.

Dla 19 jcwp rzecznych - brak możliwości wykonania oceny stanu jcwp.

Dla tych 19 (niżej wymienione) jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych wykonano ocenę stanu wód metodą przeniesienia. Są to jcwp, dla których nie było możliwości

wykonania oceny stanu wód na podstawie danych pomiarowych, ze względu na brak oceny ich stanu chemicznego, przy jednoczesnym osiągnięciu przez nie dobrego stanu/potencjału ekologicznego lub ze względu na brak możliwości pobrania wystarczającej liczby prób, spowodowany okresowym wysychaniem cieków (ciek suchy lub okresowy).

Ocena metodą przeniesienia została wykonana metodą statystyczną. Polegała ona na przeniesieniu oceny stanu jcw p na podstawie klasy stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego za pomocą algorytmu uczenia maszynowego. Bazując na obszernym zbiorze danych wejściowych (charakterystyk zlewni i presji antropogenicznych), algorytm uczył się zależności pomiędzy charakterystyką jcw p i nadaną jej klasą na podstawie badań monitoringowych, a następnie oszacował najbardziej prawdopodobne wartości klas stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jcw p nie sklasyfikowanych za pomocą badań monitoringowych. Na tej podstawie określono dla nich ocenę stanu ogólnego.

W ocenie metodą przeniesienia:

- 6 jcw p osiągnęło dobry stan wód Kanał Gójsk (PLRW2000102756529), Dopływ z Szelkowa Nowego (PLRW2000102658989), Nasielna (PLRW200010268969), Turka (PLRW20001026892), Zdziwójka (PLRW200010265849), Dopływ w Błazinach (PLRW20001023632),
- 13 jcw p uzyskało zły stan wód Dopływ z Zawad (PLRW200010267148712), Dopływ z Nowej Wsi Zach.(PLRW2000102654969), Dopływ z Ossy (PLRW200010254878), Budziska Struga (PLRW200010256369), Dopływ spod Brzeskiej Woli (PLRW2000102549549), Dopływ z jez. Dziekanowskiego (PLRW20001525994), Dopływ z Regut (PLRW200010255872), Kanał Bródnowski Dolny (PLRW2000152674), Klusówka (PLRW20001026719899), Naruszewka (PLRW200010268949), Pokrzywnica (PLRW2000102671969), Pytlocha (PLRW200010253289), Struga Jabłonna (PLRW20001525992).

W odniesieniu do wskaźników fizykochemicznych i chemicznych stanu wód, dla których zostały również określone normy emisji w rozporządzeniu w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych tzw. rozporządzeniu ściekowym, na szczególną uwagę zasługują niżej wymienione jednolite części wód powierzchniowych, badane w latach 2019-2024:

1. w zakresie zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi (związkami azotu i fosforu), największymi przekroczeniami norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego charakteryzowały się jednolite części wód powierzchniowych: Dopływ spod Zamościa (PLRW200010265669), Dopływ z Miętneho (PLRW200010253669), Dopływ z Gąsek (PLRW2000102549789), Struga (PLRW200010267147689), Dopływ spod Boguszyna Nowego (PLRW20001027169), Dopływ z Mosaków (PLRW20001026588949), Dopływ z Ruchny (PLRW20001026714856), Dopływ ze Starej Wsi (Dopływ ze Starej Wsi), Pełta do Dopływu z Chełch (PLRW2000102659639);

2. największe przekroczenia norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego dla BZT5: Dopływ spod Zamościa (PLRW200010265669), Dopływ z Gąsek (PLRW2000102549789), Dopływ z Miętnego (PLRW200010253669), Struga (PLRW200010267147689);
3. największe przekroczenia norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego dla OWO stwierdzono w przypadku jcwp: Dopływ spod Zamościa (PLRW200010265669), Dopływ z Gąsek (PLRW2000102549789), Kanał Olszowiecki (PLRW2000152729689), Dopływ spod Dzierzb Włociańskich (PLRW200015267145992), Łasica do Kanału Zaborowskiego (PLRW2000152729639), Mała (PLRW20001025889), Kosionek (PLRW200010252912), Luta (PLRW200015268389);
4. w przypadku wskaźników stanu chemicznego, takich jak pestycydy, najbardziej znaczącymi przekroczeniami środowiskowych norm jakości dla dobrego stanu chemicznego charakteryzowały się jcwp: dla cypermetryny – Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego (PLRW2000152671484179), Świdnica (PLRW2000102671484529), dla heptachloru – Bug od Liwca do jez. Zegrzyńskiego (PLRW20001226714979), Mogielanka (PLRW200010254929).

Wskazanie powyższych jcwp, dla których odnotowano przekroczenie środowiskowych norm jakości w przypadku wskaźników, dla których istnieją również normy emisji określone w tzw. rozporządzeniu ściekowym, jest jedynie informacją dodatkową, niezależną od faktu, iż większość, tj. 269 jcwp (264 jcwp rzeczne i 5 jcwp jeziornych) wykazuje przekroczenia środowiskowych norm jakości dla wskaźników fizykochemicznych i chemicznych.

Liczby podmiotów do kontroli, wskazane w poniższych tabelach (w Tabeli 4 i Tabeli 5), uwzględniono w Planie kontroli na 2026 r. Poniższy wykaz sporządzono w oparciu o przekazane ww. wyniki jcw, dokonując priorytetyzacji zadań kontrolnych oraz możliwości kadrowych WIOŚ w Warszawie.

Tabela 4. Sposób wykorzystania *Ogólnej oceny znaczących zagadnień dotyczących środowiska, w tym obszarów przekroczeń, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) za 2024 r. na terenie województwa mazowieckiego, przy planowaniu na 2026 r.*

JCPW wg informacji z PMŚ (dane wg GIOŚ)	Jednostka organizacyjna						Sposób realizacji (cele / liczba podmiotów do kontroli) UWAGI
	CI	OS	MM	RA	PL	WI	
związku azotu i fosforu							
Dopływ spod Bujal-Mikoszy			+				Cel 31- 2 podmioty
Dopływ spod Rzeszotar					+		Cel 31- 3 podmioty
Dopływ ze Starej Wsi			+				Cel 30 – 1 podmiot
Jeziorka od Kraski do Rowu Jeziorki						+	Cel 31 – 1 podmiot
Jeziorka od Rowu Jeziorki do ujścia						+	Cel 31 – 2 podmioty
Kanał Nowe Ujście						+	Cel 30 – 1 podmiot
Kanał Ożarowski						+	Cel 31 – 1 podmiot
Karsówka					+		Cel 30 – 1 podmiot

Pisia Gąolina od Okrzeszy do ujścia					+		Cel 30 – 3 podmioty; Cel 31 - 2 podmioty
Racążnica od Dopływu spod Niedróża Starego do Rokitnicy					+		Cel 31 – 1 podmiot
Rokitnica od Zimnej Wody do ujścia						+	Cel 30 – 1 podmiot; Cel 31 – 3 podmioty
Struga	+						Cel 31 - 1 podmiot
Tymianka				+			Cel 30 – 1 podmiot; Cel 31 - 1 podmiot
Utrata od Żbikówki do ujścia					+	+	PL (Cel 30 – 2 podmioty) WI (Cel 31- 2 podmioty; Cel 30 – 1 podmiot)
najwyższe stężenie zawartości azotu							
Dopływ z Miętnego			+				Cel 30 – 1 podmiot
Pelta od Dopływu z Chelch		+					Cel 31 – 2 podmioty
Dopływ ze Starej Wsi			+				Cel 30 – 1 podmiot
Dopływ z Mosaków		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Ruchny			+				Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Gąsek				+			Cel 30 – 2 podmioty; Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ spod Zamościa		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ ze Żbików		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Zielonej		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ spod Bujal-Mikoszy			+				Cel 31 - 2 podmioty
Luta	+						Cel 31 - 3 podmioty
Struga	+						Cel 31 - 1 podmiot
najwyższe stężenie zawartości fosforu							
Dopływ z Miętnego			+				Cel 30 – 1 podmiot
nikiel							
Mleczna				+			Cel 30 – 1 podmiot
Utrata od Żbikówki do ujścia					+	+	PL (Cel 30 – 2 podmioty) WI (cel 30 - 1 podmiot; Cel 9 – 1 podmiot)
zły stan wód							
Dopływ z Zawad			+				Cel 31 - 1 podmiot
Pokrzywnica	+						Cel 30 – 1 podmiot
największe przekroczenia norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego (zanieczyszczenie wód związkami azotu i fosforu)							
Dopływ spod Zamościa		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Miętnego			+				Cel 30 – 1 podmiot
Dopływ z Gąsek				+			Cel 30 – 2 podmioty; Cel 31 – 1 podmiot
Dopływ z Mosaków		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Ruchny			+				Cel 31 - 1 podmiot

Dopływ ze Starej Wsi			+				Cel 30 – 1 podmiot
Pelta do Dopływu z Chelch		+					Cel 31 – 2 podmioty
największe przekroczenia norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego dla BZT5 (Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu)							
Dopływ spod Zamościa		+					Cel 31 - 1 podmiot
Dopływ z Gąsek				+			Cel 30 – 2 podmioty
Dopływ z Miętnego			+				Cel 30 – 1 podmiot
największe przekroczenia norm dobrego stanu/potencjału ekologicznego dla OWO (ogólny węgiel organiczny)							
Dopływ spod Zamościa		+					Cel 31 - 1 podmiot
Kanał Olszowiecki						+	Cel 31 - 1 podmiot
Łasica do Kanału Zaborowskiego						+	Cel 31 - 1 podmiot
Mała						+	Cel 31 - 1 podmiot
Kosionek				+			Cel 30 – 1 podmiot
Luta	+						Cel 31 - 3 podmioty
Pestycydy (najbardziej znaczące przekroczenia norm środowiskowych dla dobrego stanu chemicznego)							
Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego (cypermetryna)			+				Cel 31 - 1 podmiot
Mogielanka (heptachlor)				+			Cel 31 - 1 podmiot

Cele kontroli:

9) Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.

30) Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

31) Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych

Tabela 5. Sposób wykorzystania informacji o niekorzystnych tendencjach zmian NO₃ (obszary problemowe w zakresie monitoringu wód powierzchniowych i wód podziemnych).

JCPW wg informacji z Ministerstwa Infrastruktury	Jednostka organizacyjna						Sposób realizacji (cele / liczba podmiotów do kontroli) UWAGI
	CI	OS	MM	RA	PL	WI	
Wody powierzchniowe							
Dopływ spod Krzeczanowa PLRW2000172685529	+						Oczyszczalnie skontrolowane w ramach interwencji
Struga PLRW200017268549	+						Cel 31 – 1 podmiot
Płonka od źródeł do Żurawianki bez Żurawianki PLRW2000172687679					+		Cel 30 – 2 podmioty
Rokitnica PLRW2000172687269	+						CI cel 30 – 1 podmiot

Karsówka PLRW2000172687249	+						Cel 30 – 1 podmiot
Dopływ spod Drwalewa PLRW20001725832				+		+	RA (cel 30 – 1 podmiot; cel 31 – 2 podmioty) WI (cel 31 – 2 podmioty)
Pierzchnianka PLRW200017254949				+			Cel 31 – 2 podmioty
Seracz PLRW200015268449	+						Cel 30 – 1 podmiot; Cel 31 – 2 podmioty
Słupianka PLRW20001027369					+		Cel 30 – 1 podmiot
Wierzbica PLRW200010275689					+		Cel 30 – 1 podmiot
Dopływ z Zielonej PLRW2000102658869		+					Cel 31 – 1 podmiot
Dopływ ze Starej Wsi PLRW200010267148729			+				Cel 30 – 1 podmiot
Dopływ ze Żbików PLRW2000102658892		+					Cel 31 – 1 podmiot
Dopływ z Księżopola PLRW2000172668369			+				Cel 31 – 1 podmiot
Dopływ z Ruchny PLRW20001026714856			+				Cel 31 – 1 podmiot
Pelta do Dopływu z Chelch PLRW2000102659639		+					Cel 31 – 2 podmioty
Wody podziemne							
PLGW200086 – Guzów			+	+			PL - Cel 30 – 2 podmioty RA - Cel 30 – 1 podmiot Cel 12 – 1 podmiot
PLGW200074 – Goździków				+			Cel 30 – 1 podmiot
PLGW200065 – Pruszków						+	Cel 30 – 1 podmiot Cel 9 – 1 podmiot
PLGW200047 – Płock					+		Cel 30 – 1 podmiot
PLGW200087 – Słupica				+			Cel 30 – 1 podmiot
PLGW200049 – Gościszka	+						Fermy drobiu w cyklicznej kontroli

Cele kontroli:

9) Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.

12) Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczenia ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych

30) Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

31) Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Dla potrzeb planowania kontroli wykorzystano także karty charakterystyk jednolitych części wód powierzchniowych, dostępne, w będącym w gestii PGW Wody Polskie, serwisie internetowym pod adresem: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>.

Karty charakterystyk jcwp zawierają m. in. informacje o powiatach i gminach, na których znajduje się dana jcwp, wykaz presji antropogenicznych determinujących stan wód, wyciąg z oceny stanu jcwp – wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny jcwp, zestaw działań przewidzianych w celu osiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu jakości gleby i ziemi

W roku 2024 na terenie województwa mazowieckiego zgodnie z planem pomiarowym nie były realizowane pomiary jakości gleby i ziemi w ramach zadania „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce”.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu przyrody

W ramach PMŚ, GIOŚ realizuje także zadania w zakresie monitoringu przyrody. W ramach monitoringu przyrody GIOŚ prowadzi monitoring lasów, Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego (ZMŚP), monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz morskich a także monitoring ptaków Polski, które to programy dostarczają informacji na temat elementów środowiska przyrodniczego. Celem monitoringu przyrody nie jest identyfikacja konkretnych źródeł presji czy ocena przestrzegania przepisów ochrony środowiska przez podmioty gospodarcze, lecz ocena stanu i zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym w ujęciu krajowym i regionalnym. Uzyskiwane w ramach monitoringu przyrody dane mogą pośrednio wskazywać obszary, na których obserwowane są niekorzystne zmiany w środowisku, jednak nie pozwalają na jednoznaczne określenie ich przyczyn ani podmiotów odpowiedzialnych za stwierdzone zjawiska.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego:

W roku 2024 GIOŚ wykonał pomiary monitoringowe zgodnie z założeniami Programu PMŚ województwa mazowieckiego na lata 2021-2025.

- **Hałas drogowy**

Pomiary w odniesieniu do 1 doby – pomiary krótkookresowe

- ✓ Maków Mazowiecki

Rysunek 2. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miasta Maków Mazowiecki w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miasta zlokalizowano 5 punktów pomiarowych hałasu drogowego dla wskaźników krótkookresowych:

Punkt pomiarowy P1

- zlokalizowany przy ul. Różańskiej 3, na terenie działki o nr ewid. 1080 (fragment drogi krajowej nr 60) – droga wyjazdowa w kierunku wschodnim (Różan);
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr XIX/149/2016 z dnia 2016-06-21 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor E, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej;

Punkt pomiarowy P2

- zlokalizowany przy ul. Moniuszki 29, na terenie działki o nr ewid. 1029 (fragment drogi krajowej nr 57) – droga wyjazdowa w kierunku południowym (Pułtusk);
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr IV/25/2015 z dnia 2015-01-22 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor C, tereny zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

Punkt pomiarowy P3

- zlokalizowany przy ul. Mazowieckiej, na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Makowie Mazowieckim (fragment drogi wojewódzkiej nr 626) – droga wyjazdowa w kierunku północno-wschodnim (Ostrołęka);
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr XIX/149/2016 z dnia 2016-06-21 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor E, tereny obiektów produkcyjnych i zabudowy usługowej;

Punkt pomiarowy P4

- zlokalizowany przy posesji na ul. Ciechanowskiej 32 (fragment drogi gminnej nr 210409W) – droga lokalna w centrum miasta;
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/303/2014 z dnia 2014-07-10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor A, tereny zabudowy usługowej;

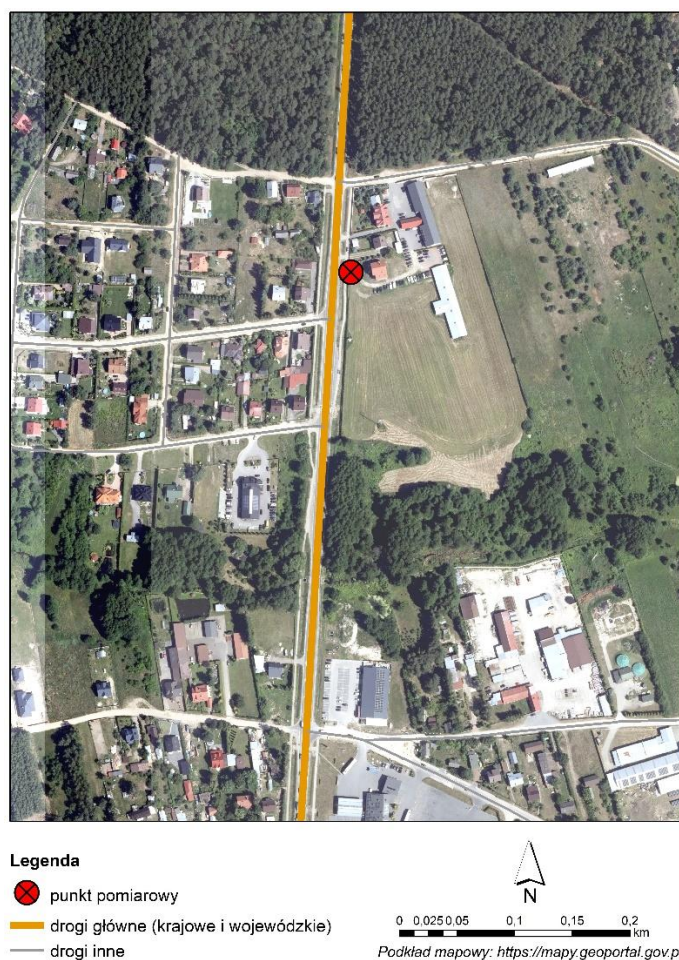
Punkt pomiarowy P5

- zlokalizowany przy ul. Przemysłowej (fragment drogi gminnej nr 210473W) – droga lokalna w centrum miasta;
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/303/2014 z dnia 2014-07-10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor A, tereny zabudowy usługowej.

Tabela 6. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w wybranych punktach pomiarowych na terenie Makowa Mazowieckiego w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Różańska	21°06'33,9"/ 52°51'54,9"	67,0	62,1	65,0	56,0	2,0	6,1
2	ul. Moniuszki	21°06'1,1"/ 52°51'44,5"	69,3	60,1	65,0	56,0	4,3	4,1
3	ul. Mazowiecka	21°06'36,3"/ 52°52'0,7"	62,8	56,4	--	--	--	--
4	ul. Ciechanowska	21°05'30,3"/ 52°52'12,4"	60,9	48,8	--	--	--	--
5	ul. Przemysłowa	21°05'27,8"/ 52°52'17,4"	58,5	47,4	--	--	--	--

✓ Brok

Rysunek 3. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miasta Brok w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Na obszarze miasta zlokalizowano 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze krajowej DK50, na posesji przy ul. Szosowej 20;
- rodzaj terenu – Uchwała Nr XX/93/2001 Rady Gminy Brok z dnia 27 lutego 2001 r. w sprawie zmiany nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brok - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Tabela 7. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym na terenie miasta Brok w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Szosowa	21,8475/52,7060	70,0	65,6	61,0	56,0	9	9,6

✓ Ościslówo (powiat ciechanowski, gmina Gliniojeck)

Rysunek 4. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Ościslówo w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze krajowej DK 60, na posesji Ościslówo 44;
- rodzaj terenu – MPZP dla gminy Gliniojeck (uchwała nr VIII/51/07 z dnia 2007-06-28) teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych.

Tabela 8. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Ościslówo w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	Ościslówo 44	20,4522/52,8340	68,7	66,0	65,0	56,0	3,7	10,0

✓ Władysławów (powiat piaseczyński, gmina Lesznowola)

Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Władysławów w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

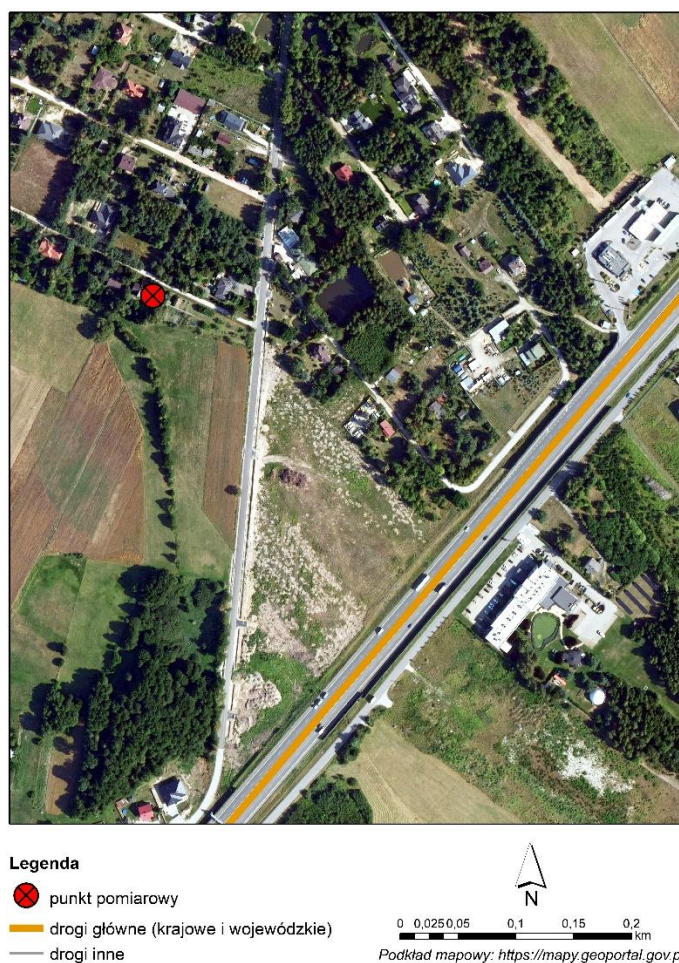
- przy drodze ekspresowej S7, na posesji przy ul. Zielonej 23;
- rodzaj terenu – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Władysławów – Uchwała nr 123/X/2011 z dnia 29 listopada 2011 roku – tereny mieszkaniowo-usługowe.

Tabela 9. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Władysławów w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Zielona 23	20,9389/52,0652	60,9 ^{*N}	55,6 ^{*N}	65,0	56,0	--	--

^{*N} – pomiar nieakredytowany - wartość równoważnego poziomu dźwięku nie uwzględnia oszacowania wpływu tła akustycznego z powodu braku możliwości jego wyznaczenia.

- ✓ Radziejowice Parcel (powiat żyrardowski, gmina Radziejowice)

Rysunek 6. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Radziejowice Parcel w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze ekspresowej S8, na posesji przy ul. Azaliowej 3;
- rodzaj terenu – Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Rady Gminy w Radziejowicach – Uchwała nr XV/83/2004 z dnia 11 lutego 2004 roku – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 10. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Radziejowice Parcel w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Azaliowa 3	20,5399/51,9935	57,6 ^{*N}	53,5 ^{*N}	61,0	56,0	--	--

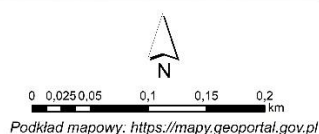
*N – pomiar nieakredytowany - wartość równoważnego poziomu dźwięku nie uwzględnia wpływu tła akustycznego z powodu braku możliwości jego wyznaczenia.

✓ Hipolitów (powiat żyrardowski, gmina Wiskitki)

Legenda

- ✗ punkt pomiarowy
- drogi główne (krajowe i wojewódzkie)
- drogi inne

Rysunek 7. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Hipolitów w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

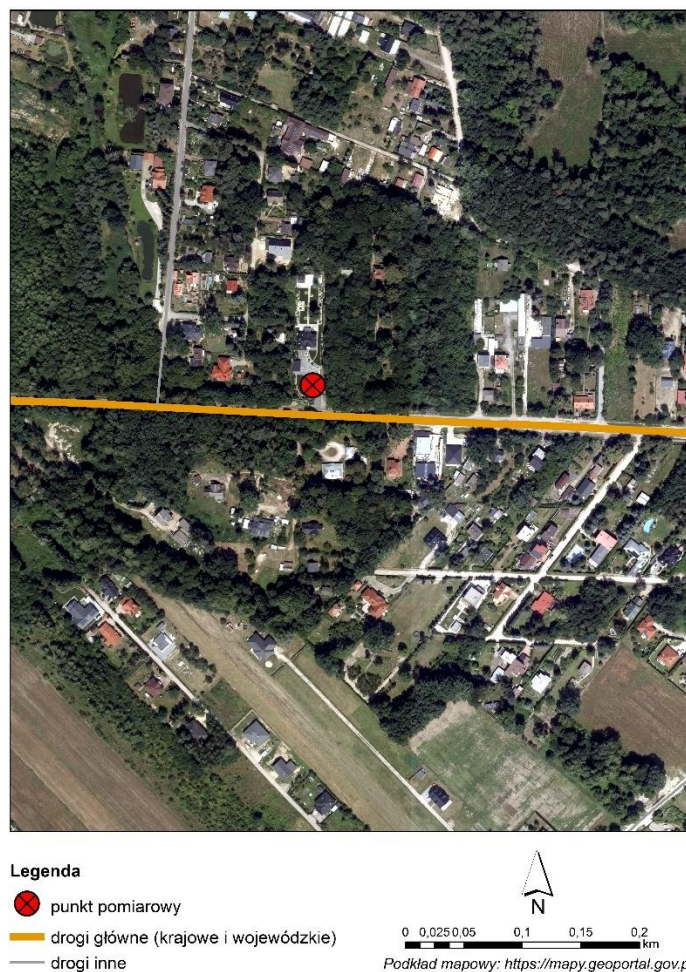
- przy drodze ekspresowej S2, na posesji przy ul. Koziółka Matołka 3;
- rodzaj terenu – na podstawie faktycznego zagospodarowania – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i tereny rolnicze.

Tabela 11. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Hipolitów w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Koziółka Matołka 3	20,3085/ 52,0724	55,4 ^{*N}	55,6 ^{*N}	61,0	56,0	--	--

*N – pomiar nieakredytowany - wartość równoważnego poziomu dźwięku nie uwzględnia wpływu tła akustycznego z powodu braku możliwości jego wyznaczenia.

✓ Radom

Rysunek 8. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego w Radomiu w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miasta wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze wojewódzkiej DW 737, na posesji przy ul. Kozienickiej 279A;
- rodzaj terenu – na podstawie faktycznego zagospodarowania – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 12. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w Radomiu w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Kozienicka 279A	21,2485/51,4322	64,1	54,5	61,0	56,0	3,1	--

✓ Natalin (powiat radomski, gmina Zakrzew)

Rysunek 9. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Natalin w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

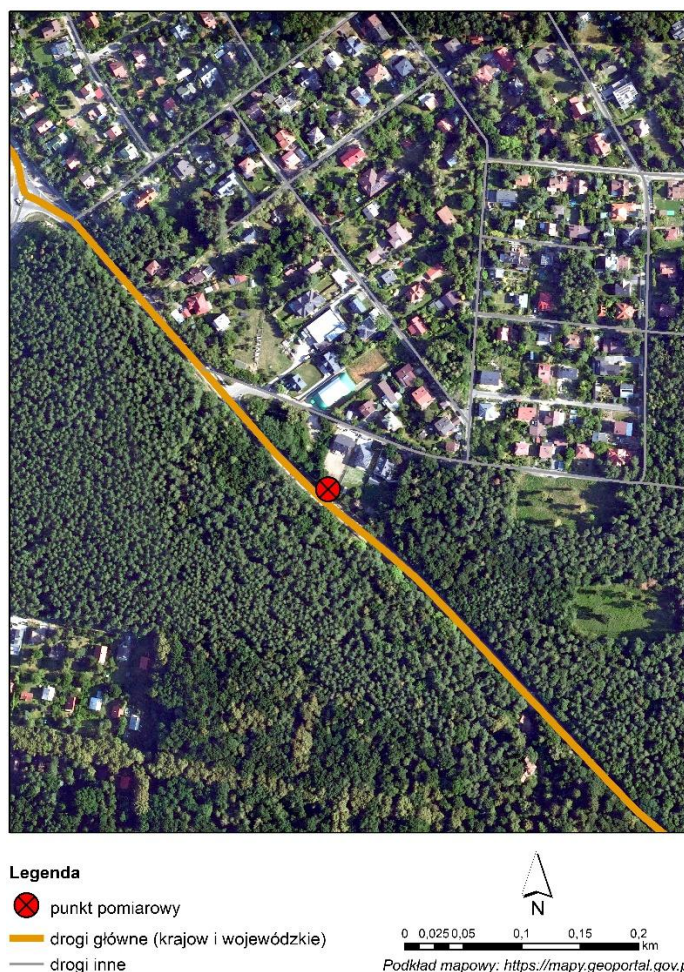
Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze wojewódzkiej DW 740, na posesji w miejscowości Natalin 33;
- rodzaj terenu – na podstawie faktycznego zagospodarowania – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Tabela 13. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Natalin w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	Natalin 33	21,0141/51,4362	70,2	65,6	65,0	56,0	5,2	9,6

- ✓ Otrębusy (powiat pruszkowski, gmina Brwinów)

Rysunek 10. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Otrębusy w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze wojewódzkiej DW 720, na posesji przy ulicy Sosnowej 10;
- rodzaj terenu – brak MPZP – według stanu faktycznego – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 14. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Otrębusy w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Sosnowa 10	20,7654/ 52,1218	66,9	60,1	61,0	56,0	5,9	4,1

✓ Jabłonna (powiat legionowski)

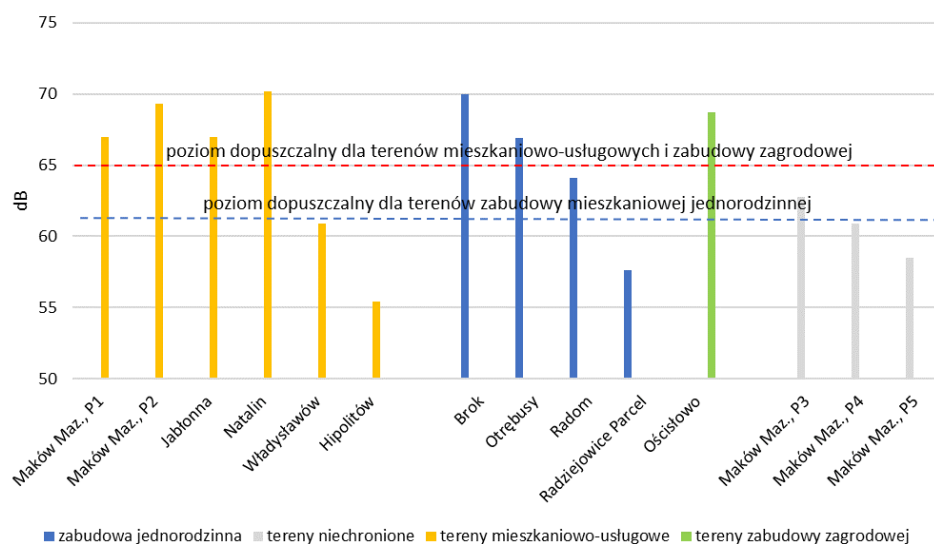
Rysunek 11. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Jabłonna w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

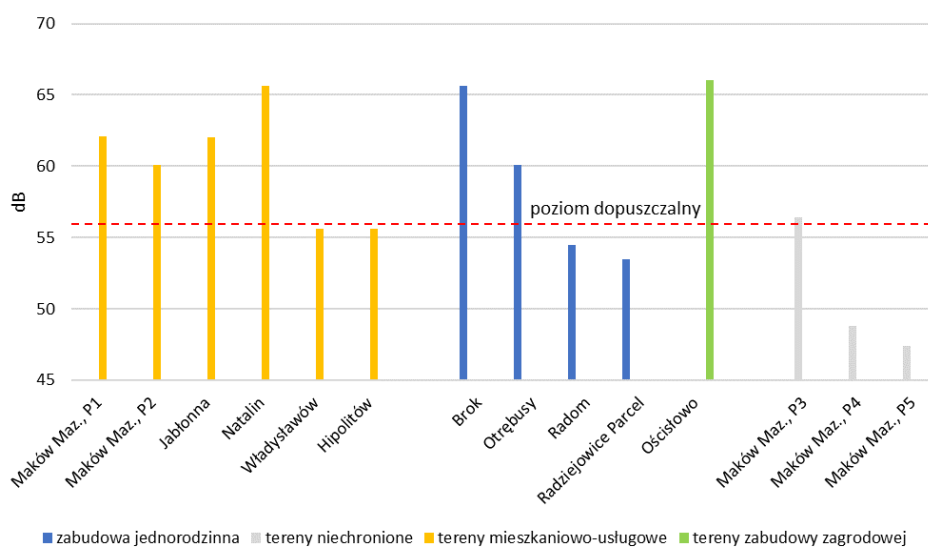
- przy drodze wojewódzkiej DW 630, na terenie osiedla mieszkaniowego Kasztanowy Park, przy ulicy Różowej 9;
- rodzaj terenu – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Rady Gminy Jabłonna – Uchwała nr XXV/235/2016 z dnia 31 sierpnia 2016 roku – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Tabela 15. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w punkcie pomiarowym w miejscowości Jabłonna w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Różowa 9	20,9105/52,3803	67,0	62,0	65,0	56,0	2,0	6,0

Wykres 1. Zestawienie wyników badań hałasu drogowego na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r. w porze dnia (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Wykres 2. Zestawienie wyników badań hałasu drogowego na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r. w porze nocy (źródło: GIOŚ/PMŚ)

POMIARY DŁUGOOKRESOWE

✓ Maków Mazowiecki

Rysunek 12. Lokalizacja punktów długookresowych pomiarów hałasu drogowego na obszarze miasta Maków Mazowiecki w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Na obszarze miasta zlokalizowano 2 punkty pomiarowe hałasu drogowego.

Punkt pomiarowy P1

- zlokalizowany przy ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża 5, na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Ks. J. Twardowskiego i Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej (fragment drogi krajowej nr 60) – droga wyjazdowa w kierunku zachodnim (Ciechanów);
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr IV/25/2015 z dnia 2015-01-22 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor C, tereny zabudowy usług nauki i oświaty;

Punkt pomiarowy P2

- zlokalizowany przy ul. Przasnyskiej 9, na terenie Miejskiego Zespołu Przedszkoli Samorządowych (fragment drogi krajowej nr 57) – droga wyjazdowa w kierunku północnym (Przasnysz);
- rodzaj zabudowy – zgodnie z Uchwałą Nr IV/25/2015 z dnia 2015-01-22 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor C, tereny zabudowy usług nauki i oświaty.

Tabela 16. Wyniki pomiarów krótkookresowego poziomu hałasu (L_{AeqD}/L_{AeqN}) w punktach oceny długookresowego poziomu hałasu w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Równoważny poziom hałasu L_{AeqD}/L_{AeqN} [dB]		Natężenie ruchu ogółem [poj./h]		Natężenie pojazdów ciężarowych [poj./h]	
		dzień powszedni	weekend	dzień powszedni	weekend	dzień powszedni	weekend
1	przy ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża 5, na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Ks. J. Twardowskiego i Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej	Pora dnia					
		66,0	63,1	464	314	81	30
		65,8		453		83	
		65,3	63,0	443	334	71	29
		66,4		450		84	
		65,9	64,4	453	337	89	30
		Pora nocy					
		60,0	55,3	53	36	25	5
		63,1		54		29	
		60,4	56,5	61	63	29	6
		60,2		51		27	
		61,0	56,8	61	43	32	7
2	przy ul. Przasnyskiej 9, na terenie Miejskiego Zespołu Przedszkoli Samorządowych	Pora dnia					
		67,8	65,5	598	503	70	31
		68,8		549		67	
		65,5	67,2	556	551	84	98
		66,8		537		62	
		70,5	65,2	620	501	77	33
		Pora nocy					
		62,3	59,1	73	77	21	5

		63,1		76		19	
		61,4	60,8	98	84	20	6
		62,5		74		20	
		60,7	58,7	77	79	23	4

Tabela 17. Wyniki długookresowych pomiarów hałasu drogowego - wskaźniki długookresowe L_{DWN} i L_N na terenie Makowa Mazowieckiego w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	Zmierzony poziom dźwięku [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1	przy ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża 5	21,0878/52,8637	67,8	59,6	61,0	--	6,8	--
2	przy ul. Przasnyskiej 9	21,1008/52,8658	69,9	61,3	61,0	---	8,9	

- ✓ Wilcza Góra (powiat piaseczyński, gmina Lesznowola)

Rysunek 13. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze miejscowości Wilczogóra w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMS)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy drodze ekspresowej S7, na terenie posesji przy ulicy Polnej 19E;
- rodzaj terenu – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 619/XLIII/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 roku (Dz.U. Woj. Maz. poz. 6018 z 08 czerwca 2018 roku) – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 18. Wyniki pomiarów krótkookresowego poziomu hałasu (L_{AeqD}/L_{AeqN}) w punktach oceny długookresowego poziomu hałasu w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Równoważny poziom hałasu L_{AeqD}/L_{AeqN} [dB]		Natężenie ruchu ogółem [poj./h]		Natężenie pojazdów ciężarowych [poj./h]	
		dzień powszedni	weekend	dzień powszedni	weekend	dzień powszedni	weekend
1	teren posesji przy ul. Polnej 19E	Pora dnia					
		66,0 ^{*N}	54,2 ^{*N}	*1	*1	*1	*1
		65,8 ^{*N}		*1		-	
		65,3 ^{*N}	56,8 ^{*N}	*1	*1	*1	*1
		66,4 ^{*N}		*1		*1	
		65,9 ^{*N}	54,9 ^{*N}	*1	*1	*1	*1
		Pora nocy					
		52,3 ^{*N}	51,2 ^{*N}	*1	*1	*1	*1
		50,3 ^{*N}		*1		*1	
		49,2 ^{*N}	52,2 ^{*N}	*1	*1	*1	*1
		48,5 ^{*N}		*1		*1	
		49,8 ^{*N}	51,7 ^{*N}	*1	*1	*1	*1

*1 – nie wykonano pomiarów natężenia ruchu z powodu dużej odległości punktu pomiarowego od badanej drogi i braku możliwości rejestracji pojazdów przez radar lub kamerę.

*N – pomiar nieakredytowany - wartość równoważnego poziomu dźwięku nie uwzględnia wpływu tła akustycznego z powodu braku możliwości jego wyznaczenia.

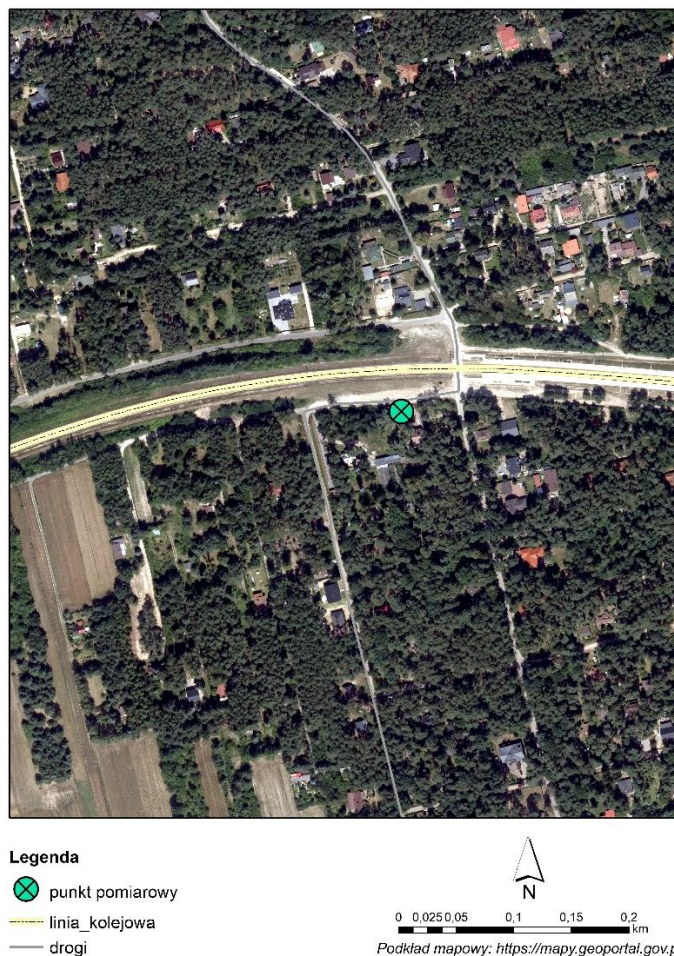
Tabela 19. Wyniki długookresowych pomiarów hałasu drogowego - wskaźniki długookresowe L_{DWN} i L_N na terenie miejscowości Wilczogóra w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	Zmierzony poziom dźwięku [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1	teren posesji przy ul. Polnej 19E	20,9521/52,0718	60,5 ^{*N}	53,9 ^{*N}	61,0	56,0	--	--

*N – pomiar nieakredytowany - wartość równoważnego poziomu dźwięku nie uwzględnia wpływu tła akustycznego z powodu braku możliwości jego wyznaczenia.

- Hałas szynowy

- ✓ Wrzosów (powiat radomski, gmina Jedlnia-Letnisko)

Rysunek 14. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu kolejowego na obszarze Wrzosowa w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy hałasu drogowego:

- przy linii kolejowej nr 26 (Łuków – Radom Główny), na posesji przy ulicy Kalinowej 34;
- rodzaj terenu – na podstawie faktycznego zagospodarowania – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 20. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na obszarze Wrzosowa w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Kalinowa 34	21,2996/51,4293	61,1	61,6	61,0	56,0	0,1	5,6

✓ Nowa Piasecznica (powiat sochaczewski, gmina Teresin)

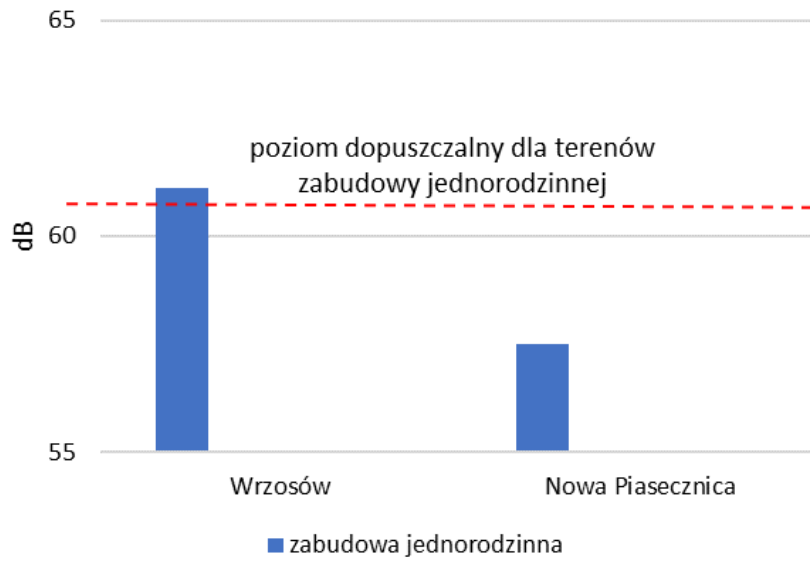
Rysunek 15. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu kolejowego w Nowej Piasecznicy w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na obszarze miejscowości wyznaczono 1 punkt pomiarowy:

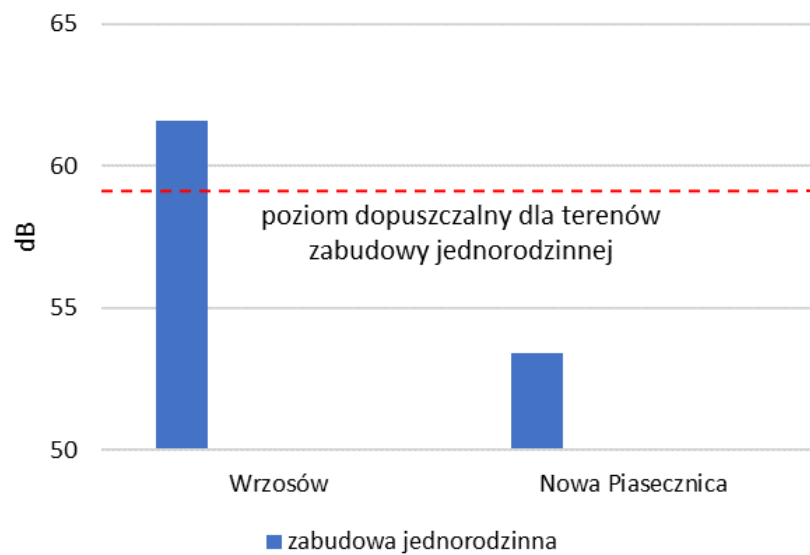
- przy linii kolejowej nr 3 (Warszawa Zachodnia – Kunowice), na posesji w miejscowości Nowa Piasecznica 14/15;
- rodzaj terenu – MPZP – Uchwała Nr XXXVI/271/2013, Dz.U. Woj. Mazowieckiego z dnia 29 stycznia 2014 roku, poz. 913 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tabela 21. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego na obszarze Nowej Piasecznicy w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	Nowa Piasecznica 14/15	20,3543/52,2081	57,5	53,4	61,0	56,0	--	--

Wykres 3. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r. w porze dnia (źródło: GIOŚ/PMS)

Wykres 4. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r. w porze nocy

- **Hałas lotniczy**
 - ✓ Lesznówola (powiat piaseczyński)

Rysunek 16. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu lotniczego na obszarze miejscowości Lesznówola w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Na badanym obszarze wyznaczono 1 punkt pomiarowy:

- w miejscowości Lesznówola, na posesji przy ul. Gminnej 6;
- rodzaj terenu – MPZP nr: 90/VIII/2019 z dnia 25 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 7472 z dnia 14 czerwca 2019 r. - zabudowa usługowo-mieszkaniowa.

Tabela 22. Wyniki pomiarów hałasu lotniczego na obszarze miejscowości Lesznówola w 2024 r. (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu [dB]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	ul. Gminna 6	20,9477/52,0895	43,6	42	60,0	50,0	--	--

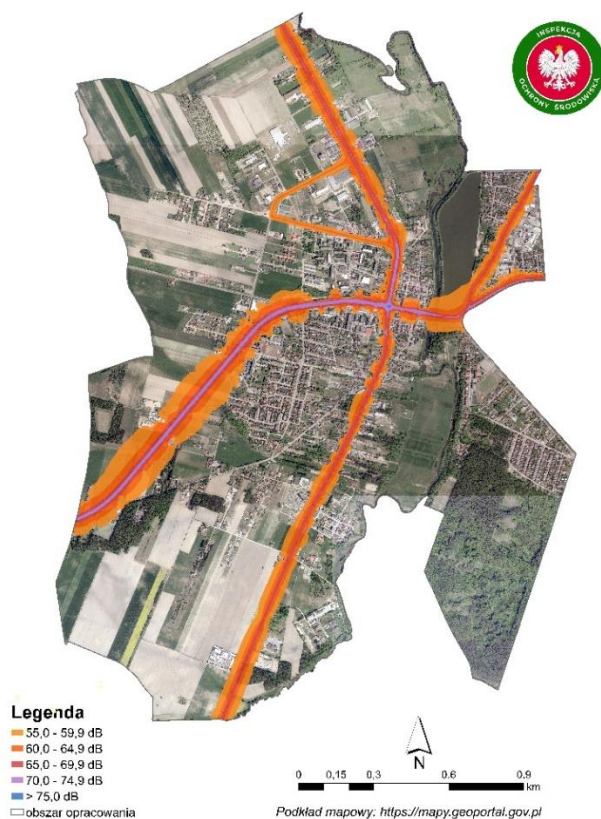

Wykres 5. Zestawienie wyników badań hałasu lotniczego na terenie Lesznowoli w 2024 r. w porze dnia i nocy (źródło: GIOŚ/PMŚ)

• LOKALNA MAPA HAŁASU

Mapa hałasu dla miasta Maków Mazowiecki została opracowana zgodnie z „Programem wykonawczym monitoringu klimatu akustycznego na 2025 r.”, na podstawie pomiarów hałasu drogowego prowadzonych w 2024 r. przez GIOŚ - Centralne Laboratorium Badawcze Oddział w Warszawie, numer akredytacji AB 322. Zgodnie z art. 117 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach PMŚ.

Lokalna mapa hałasu jest opracowaniem, którego głównym celem jest przedstawienie istniejącego stanu klimatu akustycznego w oparciu o hałas komunikacyjny – drogowy. Dodatkowo materiał opracowania prezentuje informacje na temat dopuszczalnych poziomów hałasu oraz liczby mieszkańców ekspozowanych na hałas.

Rysunek 17. Mapa imisyjna hałasu drogowego dla wskaźnika L_{DWN} – Maków Mazowiecki

Rysunek 18. Mapa imisyjna hałasu drogowego dla wskaźnika L_N – Maków Mazowiecki

Tabela 23. Liczba osób narażonych na hałas drogowy w przedziałach poziomu L_{DWN} i L_N (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Szacunkowa liczba osób narażona na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_{DWN} [dB]				
55,0-59,9	60,0-64,9	65,0-69,9	70,0-74,9	≥ 75
407	393	379	18	0
Szacunkowa liczba osób narażona na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_N [dB]				
50,0-54,9	55,0-59,9	60,0-64,9	65,0-69,9	≥ 70
373	434	41	0	0

Tabela 24. Szacunkowe dane o przekroczeniach dopuszczalnych poziomów hałasu, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N w przedziałach przekroczeń (źródło: GIOŚ/PMŚ)

Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenia wskaźnika hałasu drogowego L_{DWN} [dB]			
1 - 5	5,1 - 10	10,1-15	>15
245	0	0	0
Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenia wskaźnika hałasu drogowego L_N [dB]			
1 - 5	5,1 - 10	10,1-15	>15
299	0	0	0

• PODSUMOWANIE

Hałas drogowy w województwie mazowieckim powoduje znaczną uciążliwość dla ludności. Analizując wyniki badań monitoringowych hałasu wykonanych przez GIOŚ w Warszawie w roku 2024 w województwie mazowieckim można stwierdzić, że w przypadku wskaźnika długookresowego największe przekroczenie wystąpiło w Makowie Mazowieckim (odcinek drogi krajowej nr 57) na terenie Miejskiego Zespołu Przedszkoli Samorządowych, przy ul. Przasnyskiej 9 - L_{DWN} - 8,9 dB. Najwyższe przekroczenia wskaźników krótkookresowych wystąpiły przy drodze krajowej nr 50 na terenie posesji przy ul. Szosowej w miejscowości Brok (L_{AeqD} – 9,0 dB i L_{AeqN} – 9,6 dB) i przy drodze krajowej nr 60 na terenie posesji w miejscowości Ościsłowo (L_{AeqD} – 3,7 dB i L_{AeqN} – 10,0 dB).

Wyniki badań hałasu drogowego w znacznej części punktów pomiarowych wykazały przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla poszczególnych rodzajów terenów chronionych. Największe zagrożenie hałasem występuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w centrach miast przy zwartej zabudowie mieszkaniowej oraz dróg o dużym natężeniu ruchu, głównie pojazdów ciężkich. Widać równocześnie tendencję polegającą na zmniejszaniu emisji hałasu w porównaniu do poprzednich badań, co jest spowodowane prowadzonymi inwestycjami w sieć dróg oraz ich otoczeniu, wyprowadzaniem natężenia ruchu z terenów

mieszkalnych, poprawą jakości dróg, rozbudową transportu publicznego, unowocześnianiem taboru drogowego, budowaniem ekranów akustycznych.

Hałas szynowy ma zakres oddziaływania ograniczony do bezpośredniego otoczenia infrastruktury kolejowej. Badania hałasu kolejowego wykonane przez GIOŚ w ramach PMŚ wykazały największe przekroczenie wskaźnika krótkookresowego dla pory dnia o 0,1 dB, a dla pory nocy o 5,6 dB na terenie posesji przy ul. Kalinowej w miejscowości Wrzosów.

Hałas kolejowy w województwie mazowieckim należy do najmniej uciążliwych źródeł hałasu. Zmniejszenie narażenia na ten rodzaj źródła spowodowane jest modernizacją linii kolejowych, poprawą i utrzymaniem stanu torowisk oraz unowocześnieniem taboru kolejowego.

Hałas lotniczy dotyczy głównie aglomeracji warszawskiej oraz lotniska w Modlinie. W ramach badań wykonanych w 2024 roku przez GIOŚ w ramach PMŚ nie stwierdzono wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników krótkookresowych.

Porównując aktualne badania do wcześniejszych, zauważalna jest tendencja polegająca na zwiększaniu emisji hałasu lotniczego, wzrasta również ilość skarg związanych z tą uciążliwością. Przyczyną jest wzrost popularności komunikacji lotniczej w ciągu ostatnich lat.

W odpowiedzi na pismo Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z dnia 23 października 2025 r., w sprawie wskazania obszarów problemowych na terenie województwa mazowieckiego

w zakresie emisji hałasu, które mogłyby zostać ujęte w wykonawczym programie Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2026, WIOŚ w Warszawie wskazał następujące miejsca, w oparciu o zgłoszone w 2025 r. problemy nadmiernego hałasu komunikacyjnego:

- 1) uciążliwość trasy S7 w rejonie ul. Kameliowej *zgłoszona przez mieszkańców Nowej Woli* gm. Lesznowola, powiat piaseczyński;
- 2) uciążliwość trasy S7 w rejonie m. Antoninów, Kuleszówka i Mieszkowo (gm. Piaseczno), *zgłoszona przez mieszkańców tych miejscowości*, gmina Piaseczno, powiat piaseczyński;
- 3) uciążliwość trasy S8 w rejonie ul. Chabrowej w m. Kajetany, *zgłoszona przez mieszkankę ul. Chabrowej*, gm. Nadarzyn, pow. pruszkowski;
- 4) uciążliwości al. Wojska Polskiego w Piastowie, na wysokości budynku nr 21 (droga gminna), *zgłoszona przez mieszkańca al. Wojska Polskiego*, m. Piastów, pow. pruszkowski;
- 5) uciążliwość ul. Orężnej w Piasecznie oraz ul. Leśnej w Łoziskach (droga powiatowa), *zgłoszona przez mieszkankę gminy Lesznowola* gm. Lesznowola, pow. piaseczyński;
- 6) uciążliwość autostrady A2 na odcinku Siedlce Zachodnie – Siedlce Południowe, *zgłoszona przez mieszkańców m. Nowe Iganie, Nowe Opole oraz Żelków Kolonie*, gm. Siedlce, pow. siedlecki.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych

W roku 2024 pomiary pól elektromagnetycznych (PEM) w województwie mazowieckim realizowane w ramach PMŚ nie wykazały w żadnym punkcie pomiarowym przekroczenia dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku.

Najwyższe wartości natężenia PEM zmierzono w punktach pomiarowych:

- (W_2024_B_4) w Radomiu, przy ul. Kieleckiej
(współrzędne: 51.406328, 21.12085) – 2,6 V/m;
- (W_2022_D_19) w Ząbkach, przy ul. Orlej
(współrzędne: 52.291896, 21.116716) – 2,4 V/m;
- (W_2022_A_32) w Warszawie, przy ul. Przy Bażantarni
(współrzędne: 52.136377, 21.062174) – 2,3 V/m;
- (W_2022_A_33) w Warszawie, przy ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego
(współrzędne: 52.1436, 21.038856) – 2,3 V/m.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu promieniowania jonizującego

W roku 2024 w ramach prowadzonego przez GIOŚ monitoringu promieniowania jonizującego kontynuowano wykonywanie pomiarów na stacjach wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego oraz monitoring skażeń promieniotwórczych wód powierzchniowych i osadów dennych realizowany przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

Dotychczasowe wyniki badań prowadzonych w ramach PMŚ wskazują, że stężenia promieniotwórcze badanych pierwiastków pozostają na niskim poziomie i nie wystąpiły nowe uwolnienia izotopów promieniotwórczych do środowiska.

Informacje z PMŚ zostały wykorzystane przy ustalaniu priorytetów kontrolnych na 2026 r. w zakresie zakładów wytypowanych do kontroli planowych.

2.2. Zagadnienia specyficzne

Najistotniejsze zagadnienia specyficzne na obszarze woj. mazowieckiego objęte planem działalności kontrolnej w 2026 roku:

1. Realizacja kontroli w trybie art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

Zgodnie z art. 41a ustawy o odpadach, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów (dalej: decyzje w zakresie gospodarowania odpadami) są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, kontroli instalacji lub jej części, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r. poz. 1592, z późn. zm.), wprowadziła obowiązek zmiany posiadanych decyzji w zakresie gospodarowania odpadami w celu ich dostosowania do przepisów zmienionej ustawy o odpadach. W związku z powyższym wszystkie podmioty funkcjonujące na rynku gospodarowania odpadami, były zobligowanych do złożenia wniosku o zmianę decyzji w zakresie gospodarowania odpadami w terminie do 5 marca 2020 r.

Powyższy obowiązek spowodował, że od 2020 r. do WIOŚ w Warszawie wpływają wnioski od organów ochrony środowiska (tj. starostów, marszałka i rdoś) o przeprowadzenie kontroli w trybie art. 41a ustawy o odpadach, zarówno w przypadku zmiany posiadanych uregulowań, jak i w sprawie wydania nowych decyzji w zakresie gospodarowania odpadami.

Kontrole prowadzone przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, wymagają przede wszystkim przeprowadzenia kontroli w terenie, a także dostosowania się do możliwości kontrolnych organów ochrony środowiska wnioskujących o te kontrole, podmiotów wnioskujących i bieżących zadań inspektorów. Inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska oprócz kontroli prowadzonych w trybie art. 41a ustawy o odpadach realizują w pierwszej kolejności pilne interwencje dotyczące zanieczyszczenia środowiska, kontrole planowe, a także inne zadania planowe wynikające z przepisów prawa, obowiązującej sprawozdawczości oraz cykli kontrolnych.

Ponadto w latach 2020-2021 tj. okresie narastającego zagrożenia epidemicznego Główny Inspektor Ochrony Środowiska rekomendował ograniczanie do niezbędnego minimum działalności kontrolnej w terenie, w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491, z późn. zm.) i związanym z tym zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2. Na wydłużenie czasu rozpoznawania wniosków przez WIOŚ w Warszawie wpływa fakt wielokrotnego zmieniania wniosków przez podmiot, również w trakcie prowadzonej kontroli, a także przekazywanie przez organy ochrony środowiska wniosków niespójnych i niekompletnych. Spowodowało to nawarstwienie się wniosków o przeprowadzenie kontroli w trybie art. 41a ustawy o odpadach.

Ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2127), wprowadzono w dniu 18 października 2022 r. do ustawy o odpadach art. 226a, zgodnie z którym w okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów nie wygasa ze względu na upływ czasu, na jaki zostało wydane, jeżeli posiadacz odpadów w terminie nie później niż trzy miesiące przed upływem tego czasu złoży wniosek o wydanie nowego zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

Ustawa z dnia 7 listopada 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1812), wydłużyła okres obowiązywania art. 226a ustawy o odpadach do dnia 31 grudnia 2026 r.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (MWIOŚ) w okresie od 6 marca 2020 r. do 30 listopada 2025 r. wydał 1521 postanowień na podstawie art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach, w związku ze złożonymi wnioskami. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 listopada 2025 r. zostało wydanych 356 ww. postanowień, w związku z przeprowadzonymi kontrolami.

2. Funkcjonowanie dużego zakładu chemicznego – ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku oraz znajdujących się w jego bezpośrednim sąsiedztwie i w obrębie zakładu, szeregu podmiotów eksploatujących instalacje, których funkcjonowanie wiąże się bezpośrednio z zakładem

Na obszarze województwa mazowieckiego funkcjonuje duży zakład chemiczny zajmujący się przerobem ropy naftowej – ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku. W obrębie zakładu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się szereg podmiotów eksploatujących instalacje, których funkcjonowanie wiąże się bezpośrednio z tym zakładem. ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku zajmuje obszar 791,1 ha i jest największym zintegrowanym kompleksem rafineryjno-petrochemicznym w Polsce.

Na terenie zakładu zlokalizowane są jednostki technologiczne związane z częścią:

- rafineryjną, w skład której wchodzi 54 instalacje,
- petrochemiczną, w skład której wchodzi 20 instalacji,
- energetyczną, w skład której wchodzi 8 obiektów Zakładu Elektrociepłowni oraz Blok Parowo - Gazowy (CCGT),
- wodno-ściekową, w skład której wchodzi 10 obiektów,
- logistyczną, w skład której wchodzi 3 terminale (kolejowe i samochodowe).

Wewnątrz zakładu znajduje się również największa w Polsce stacja uzdatniania wody, myjnia cystern kolejowych oraz park zbiorników, w którym magazynowane są strumienie technologiczne, chemikalia do produkcji oraz gotowe produkty.

Ponadto na terenie Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. w Płocku nieprzerwanie prowadzone są prace związane z modernizacją istniejących obiektów lub budową nowych instalacji. W roku 2025 zakończono budowę nowej, mającej na celu zwiększenie uzysku wysokomarżowych frakcji węglowodorowych z ropy naftowej, Instalacji Visbreakingu, wybudowano jednostkę HVO – instalację uwodornienia olejów roślinnych i tłuszczów zwierzęcych, zakończono etap modernizacji i rozbudowy obiektów Centralnej Oczyszczalni Ścieków (obiektów oczyszczania ścieków I-go systemu) oraz zakończono modernizację jednego z kotłów funkcjonujących w ramach instalacji Elektrociepłowni.

Na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku trwają budowy nowych instalacji, w tym od 2022 r. trwa rozbudowa o nowy Kompleks Olefin III, w skład którego wejdzie 9 nowych instalacji, na kolejnych 100 hektarach terenu.

Spółka ORLEN S.A. prowadzi instalacje na podstawie uzyskanych czterech pozwoleń zintegrowanych:

- na eksploatację: instalacji do rafinacji ropy naftowej - Rafinerii, instalacji do wytwarzania przy zastosowaniu procesów chemicznych półproduktów i produktów chemii organicznej – Petrochemii oraz instalacji w przemyśle energetycznym do spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MWt – Elektrociepłowni,
- na prowadzenie instalacji Elektrociepłowni z Blokiem Parowo - Gazowym (CCGT),

- na eksploatację instalacji do oczyszczania ścieków,
- na prowadzenie instalacji do wytwarzania przy zastosowaniu procesów chemicznych produktów i półproduktów chemii organicznej (PE II) (dawniej instalacja eksploatowana przez BASSELL ORLEN Polyolefins Sp. z o.o.).

Zorganizowane źródła emisji na terenie ORLEN S.A. wymagają kontroli w zakresie dotrzymania dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, określonych w pozwoleniach zintegrowanych. Spółka jest zobowiązana do prowadzenia ciągłych pomiarów emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza z 20 emitorów oraz do prowadzenia okresowych pomiarów emisji z 55 emitorów. Weryfikacji również podlegają raporty

z oddziaływania instalacji ORLEN S.A. w zakresie emisji hałasu jak również wyniki badań ścieków odprowadzanych do środowiska.

Na terenie zakładu występują również źródła emisji niezorganizowanej, które wymagają rozpoznania w celu dalszej identyfikacji źródeł uciążliwości odorowych.

Emisja dwutlenku siarki SO₂ z Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. w Płocku została wskazana jako główna przyczyna wystąpienia w 2021 r. przekroczenia standardów jakości powietrza – średniodobowego poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w powietrzu, w strefie mazowieckiej, na stacji pomiarowej Biała, gm. Stara Biała. Z tego powodu konieczne było opracowanie programu ochrony powietrza w strefie mazowieckiej (Uchwała nr 134/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 11 lipca 2023 r.). ORLEN S.A. jest obowiązany do realizacji działań naprawczych mających na celu obniżenie wielkości emisji dwutlenku siarki z terenu Zakładu Produkcyjnego w Płocku zajmującego się rafinacją ropy naftowej, jak również do podejmowania określonych w uchwale działań w przypadku ryzyka wystąpienia lub wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego lub dopuszczalnego dwutlenku siarki w powietrzu.

W ramach określonych w programie działań naprawczych Spółka zobowiązana jest m.in.:

1. do identyfikacji źródeł powodujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki poprzez wykonanie stosownej analizy wraz z propozycją działań ograniczających emisje dwutlenku siarki z emitorów instalacji do rafinacji ropy naftowej;
2. do realizacji działań obniżających emisje dwutlenku siarki, wskazanych w uchwale oraz wynikających z przeprowadzonej ww. analizy;
3. do wzmocnienia systemu monitoringu poprzez uruchomienie dodatkowej stacji pomiarowej zlokalizowanej w pobliżu zakładu oraz przesyłanie comiesięcznych raportów z pomiarów Zarządowi Województwa Mazowieckiego oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
4. do wzmocnienia monitoringu poprzez przekazywanie odpowiednich informacji przez prowadzącą instalację, np. przekazywanie Zarządowi Województwa Mazowieckiego oraz Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacji o awariach w ciągu 24 h od jej wystąpienia a także, z częstotliwością raz na miesiąc, informacji o planowanych wyłączeniach i rozruchach poszczególnych instalacji, planowanych

konserwacjach oraz innych pracach mogących wpływać na niekontrolowane uwolnienia do powietrza.

ORLEN S.A. zobowiązana została do przekazywania Zarządowi Województwa Mazowieckiego w terminie do dnia 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym, sprawozdania z realizacji działań naprawczych.

W przypadku komunikatu o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla dwutlenku siarki, w ramach działań krótkoterminowych określonych w programie, Inspekcja Ochrony Środowiska ma obowiązek podjąć czynności kontrolne na terenie Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A.

ORLEN S.A. jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. WIOŚ opiniuje Raport o bezpieczeństwie (RoB) dla Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. jako zakładu ZDR przed jego zatwierdzeniem przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Regularnie, zgodnie z harmonogramem kontroli uzgodnionym pomiędzy Mazowieckim Wojewódzkim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej oraz Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, prowadzone są także kontrole w zakresie przeciwdziałania wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych, w odniesieniu do informacji zawartych w dokumentacji zakładu ZDR, tj. RoB, Zgłoszenie zakładu oraz Program zapobiegania awariom. Inspekcja weryfikuje również działania podjęte w zakładzie w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Cyklicznych kontroli WIOŚ wymagają również następujące zagadnienia związane z funkcjonowaniem ORLEN S.A. w Płocku, tj.:

- realizacja obowiązków zawartych w pozwoleniach wodnoprawnych udzielonych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na:

- pobór wody powierzchniowej oraz wody podziemnej,

- wprowadzanie wód drenażowych z systemu opadowo-melioracyjnego oraz części oczyszczonych wód opadowych z terenu zakładu do środowiska,

- realizacja obowiązków zawartych w decyzjach GIOŚ na wysyłkę odpadów niebezpiecznych w ramach międzynarodowego przemieszczania odpadów,

- realizacja obowiązków zawartych w decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, zezwalającej na zbieranie odpadów na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku,

- realizacja warunków zawartych w decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego w związku

z uczestnictwem w handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,

- realizacja obowiązków nałożonych na operatora urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową oraz fluorowane gazy cieplarniane,

- realizacja obowiązków wynikających z rozporządzenia REACH, jako producenta oraz dalszego użytkownika substancji chemicznych i ich mieszanin,

- zapewnienie jakości danych przekazywanych w sprawozdaniach PRTR,

- zapewnienie jakości danych wprowadzanych do bazy KOBIZE,
- zapewnienie jakości danych wprowadzanych do bazy BDO,
- realizacja planu remediacji powierzchni ziemi, uzgodnionego decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w związku z faktem, że na terenie zakładu występuje historyczne zanieczyszczenie produktami naftowymi powierzchni ziemi.

Funkcjonowanie kompleksu rafineryjno – petrochemicznego w Płocku spowodowało także powstawanie na terenie oraz w sąsiedztwie Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. w Płocku, instalacji i zakładów powiązanych technologicznie lub prowadzących działalności ściśle związane z działalnością ORLEN S.A. , m.in. innych Zakładów Dużego Ryzyka takich jak: Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o., PCC Exol S.A., Terminal Gazu Płynnego ORLEN Paliwa sp. o.o. oraz Warter Fuels S.A.

W bezpośrednim sąsiedztwie zakładu ORLEN S.A. rozwija się również Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, na terenie którego powstają nowe zakłady produkcyjne. W obrębie terenu tego parku znajduje się Centrum Badawczo-Rozwojowe, stanowiące własność ORLEN S.A. będące zapleczem do budowy instalacji doświadczalnych, odwzorowujących procesy zachodzące w instalacjach produkcyjnych, w którym również magazynowane są substancje niebezpieczne.

Kontrolę instalacji Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. oraz zakładów znajdujących się w jego sąsiedztwie traktowane są jako zadania priorytetowe. W związku z tym, że zakłady te zlokalizowane są w bliskim sąsiedztwie miasta Płocka, są one, a szczególnie Zakład Produkcyjny ORLEN S.A., przedmiotem zgłoszeń interwencyjnych związanych z oddziaływaniem na stan jakości powietrza w Płocku oraz uciążliwościami odorowymi.

W planie kontroli na rok 2026 w odniesieniu do Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. ujęta została instalacja w przemyśle energetycznym do spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MWt – Elektrociepłownia oraz ORLEN S.A. jako Zakład Dużego Ryzyka. Na rok 2026 pozostawiono większą rezerwę czasową na działania nieplanowane, w związku z planowanym na ten rok oddaniem do użytku 3 dużych, strategicznych inwestycji realizowanych na terenie Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. w Płocku.

3. Nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów

WIOŚ w Warszawie na dzień 30 września 2025 r. zidentyfikował łącznie 194 miejsca nielegalnego gospodarowania odpadami (tj. porzucenia lub nielegalnego zbierania lub ich składowania), w tym ujawnionych w latach wcześniejszych. W 134 miejscach magazynowane są odpady niebezpieczne (lub prawdopodobnie odpady niebezpieczne). Masa zgromadzonych nielegalnie odpadów oraz ich identyfikacja jakościowa wskazuje, że pochodzą one z działalności przemysłowej. Według stanu na dzień 30 września 2025 r., odpady z terenu województwa mazowieckiego, zostały usunięte z 88 miejsc nielegalnego gospodarowania odpadami, w tym 75 miejsc z odpadami niebezpiecznymi.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 września 2025 r., zidentyfikowano 3 miejsca, w tym 3 nowe miejsca z odpadami niebezpiecznymi (lub prawdopodobnie odpadami niebezpiecznymi), z których 2 zostały usunięte.

Realizacja zadania dotyczącego prowadzenia nadzoru nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów będzie prowadzona poprzez:

- weryfikację w terenie zidentyfikowanych miejsc nielegalnego składowania/magazynowania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwego zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich (o każdym przypadku stwierdzonych nieprawidłowości mogących m.in. doprowadzić do zagrożenia pożarowego lub zagrożenia życia i zdrowia będą informowane właściwe organy) oraz wpływem zjawisk atmosferycznych (skrajnie wysokie/niskie temperatury powietrza, opady atmosferyczne);
- zlecenie do GIOŚ CLB wykonania analizy jakościowej powietrza w otoczeniu miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów (z miejsc dostępnych, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i przepisów BHP), urządzeniem pomiarowym MiniRAE 3000, lub/i zlecenie innych badań i pomiarów, w zależności od sytuacji;
- pozyskiwanie informacji o etapie postępowań administracyjnych w sprawie usuwania odpadów z wykorzystaniem wszelkich uprawnień, które mogą przyczynić się do usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania/magazynowania;
- prowadzenie kwartalnej aktualizacji wykazu nielegalnych miejsc nagromadzenia odpadów na terenie woj. mazowieckiego.

Na rok 2026 zakłada się kontynuowanie działań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w obszarze przeciwdziałania tzw. szarej strefie w gospodarowaniu odpadami, w szczególności w oparciu o działania Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej.

Realizacja zadań w tym obszarze, będzie prowadzona poprzez:

- identyfikację miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi.

W pierwszej kolejności działania będą prowadzone w oparciu o unormowania art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przy założeniu zmaterializowania się przesłanek umożliwiających jego zastosowanie.

Działaniami zostaną objęte wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnione w ramach działań własnych w oparciu o działania analityczne oraz wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych.

Działania będą skoncentrowane na znaczących podmiotach gospodarujących odpadami, uwzględniając w szczególności: skalę prowadzonej działalności, rodzaje odpadów oraz powtarzalność nazwisk osób biorących udział w gospodarowaniu odpadami.

Działania będą prowadzone, w szczególności w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o wymianę informacji z tymi służbami;

- nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT.

Kontrole drogowe transportów odpadów będą prowadzone w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień. Zakłada się prowadzenie akcji również w porze nocnej z uwzględnieniem specyfiki terytorialnej, typując do kontroli miejsca, gdzie w sposób nielegalny mogą być porzucane lub wytwarzane odpady niebezpieczne.

Na terenie województwa mazowieckiego zidentyfikowano także przypadki deponowania odpadów w wyrobiskach poeksploatacyjnych kopalin żwiru, piasku i gliny. Dotyczy to głównie przypadków nielegalnego porzucania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych oraz wykorzystywania do rekultywacji wyrobisk odpadów innych niż określone w decyzjach administracyjnych. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w latach 2020 - 2025 zintensyfikował działania nadzorcze w tym obszarze tj. działania prewencyjne mające na celu weryfikację prawidłowości prowadzonego procesu rekultywacji, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju odpadów wykorzystywanych do wypełnienia danego wyrobiska. Planuje się kontynuowanie w/w działań w 2026 r.

We współpracy z okręgowym urzędem górnictwem, marszałkiem województwa oraz starostami, w 2026 r. zostanie zaktualizowany wykaz miejsc prowadzenia rekultywacji z wykorzystaniem odpadów, prowadzony przez WIOŚ w Warszawie. Wzorem lat ubiegłych działania nadzorcze będą prowadzone w miejscach objętych ww. wykazem, we współpracy z ww. organami.

4. Monitorowanie cieków i zbiorników na terenie woj. mazowieckiego w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom w tym przeciwdziałanie zasoleniu wód powierzchniowych

WIOŚ w Warszawie prowadzi wzmoczone działania prewencyjne w obszarze przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom na ciekach i zbiornikach na terenie woj. mazowieckiego.

Realizacja zadań w obszarze monitorowania cieków i zbiorników na terenie woj. mazowieckiego w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom, będzie prowadzona w 2026 r. poprzez:

- objęcie kontrolami podmiotów, które mogą/wprowadzają do wód powierzchniowych ścieki mogące wpływać na zasolenie oraz eutrofizację poprzez wprowadzanie biogenów do wód, z wykorzystaniem informacji z Państwowego Monitoringu Środowiska oraz

informacji pozyskanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie gospodarstw rolnych prowadzących działalność w pobliżu zagrożonych JCWP;

- wzmożenie działań prewencyjnych w obszarze przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom na ciekach i zbiornikach na terenie woj. mazowieckiego, w tym prowadzenie obserwacji w terenie;
- zlecenie Centralnemu Laboratorium Badawczemu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, monitoringu kontrolnego wód powierzchniowych w ramach badań interwencyjnych, w tym w zakresie analizy jakościowej fitoplanktonu wraz z oceną występowania *Prymnesium cf. parvum* tzw. „złotej algi”, adekwatnie do sytuacji;
- stosowanie *Procedury monitorowania interwencyjnego Prymnesium cf. parvum „złotej algi”* w przypadku stwierdzenia jej obecności w wodach,
- pozyskiwanie informacji od prowadzących instalacje dużych obiektów: elektrowni, elektrociepłowni i ciepłowni w zakresie temperatury wprowadzanych wód pochlodniczych do wód, na obszarze województwa mazowieckiego, funkcjonujących w zlewniach rzek, w okresach występowania stanu suszy hydrologicznej.

W przypadku przekroczenia w wodach pochlodniczych wprowadzanych do wód lub do ziemi, dopuszczalnej temperatury 35°C zostanie wdrożone postępowanie zgodnie z Procedurą PRK – 25 (Procedura postępowania w przypadku konieczności czasowego odprowadzania z otwartych systemów chłodzących wód pochlodniczych o temperaturze wyższej niż dopuszczona pod względem wodnoprawnym w celu zachowania ciągłości produkcji energii na poziomie niezbędnym dla zachowania stabilności Krajowego Systemu Elektroenergetycznego – KSE) z Planu zarządzania kryzysowego woj. mazowieckiego,

- współpracę z właściwymi organami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Państwowej Straży Rybackiej oraz innymi inspekcjami, służbami i strażami oraz organami administracji publicznej.

W dniu 3 listopada 2023 r. do WIOŚ w Warszawie wpłynęło pismo od PGW Wody Polskie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, przy którym przekazano listę zakładów zaliczanych do zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu (opracowaną zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry). Na opracowanej przez PGW Wody Polskie ww. liście, nie ma podmiotów funkcjonujących na terenie województwa mazowieckiego (są zakłady odprowadzające ścieki o zwiększonym zasoleniu do rzeki Wisły zarówno powyżej jak i poniżej woj. mazowieckiego).

5. Rozpoznanie nowych instalacji, które w związku z wejściem w życie w dniu 4 sierpnia 2024 r. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1785 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych i dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, będą wymagały po raz pierwszy uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Wg informacji przekazanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, rodzaje instalacji, które zostaną objęte wymogiem posiadania pozwolenia zintegrowanego:

- Rodzaje instalacji nowych:

1) Wytwarzanie baterii, inne niż wyłącznie montaż, o zdolności produkcyjnej co najmniej 15 000 ton ogniw baterii (katoda, anoda, elektrolit, separator, osłona) rocznie – ust. 2.7 w dyrektywie 2024/175;

2) Wydobycie, w tym przetwarzanie na miejscu, takie jak rozdrabnianie, kontrola wielkości, wzbogacanie i uszlachetnianie, następujących rud na skalę przemysłową: boksyt, chrom, kobalt, miedź, złoto, żelazo, ołów, lit, mangan, nikiel, pallad, platyna, cyna, wolfram i cynk – ust. 3.6 w dyrektywie 2024/175;

3) Elektroliza wody do produkcji wodoru, w przypadku gdy zdolność produkcji przekracza 50 ton dziennie – ust. 6.6 w dyrektywie 2024/175;

- Rodzaj instalacji zmodyfikowanych (zmiana została wskazana kursywą):

1) Zgazowanie, upłynnianie *lub piroliza* – ust. 1.4 w dyrektywie 2024/175:

a) węgla;

b) innych paliw w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej przynajmniej 20 MW.

2) Obróbka metali żelaznych – ust. 2.3 w dyrektywie 2024/175:

a) eksploatacja walcowni gorących o wydajności przekraczającej 20 ton surówki na godzinę;

aa) eksploatacja walcowni zimnych o wydajności przekraczającej 10 ton surówki na godzinę;

b) eksploatacja kuźni z młotami o energii przekraczającej 50 kilodżuli na młot;

ba) eksploatacja kuźni z prasami kuźniczymi o sile nacisku przekraczającej 30 meganiutonów na prasę;

c) nakładanie metalowych powłok ochronnych z wsadem przekraczającym 2 tony stali surowej na godzinę;

3) Unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne, o wydajności przekraczającej 50 ton dziennie, obejmujące co najmniej jeden z następujących rodzajów działalności, z wyjątkiem działalności ujętej w dyrektywie Rady 91/271/EWG (*) – – ust. 5.3. a) w dyrektywie 2024/175;

(i) obróbka biologiczna, w tym fermentacja beztlenowa lub współfermentacja;

(ii) obróbka fizyczno-chemiczna;

(iii) obróbka wstępna odpadów przeznaczonych do spalania lub współspalania;

(iv) obróbka żużlu i popiołów;

(v) obróbka w strzępiarkach odpadów metalowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części.

4) Odzysk lub kombinacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne o wydajności przekraczającej 75 ton dziennie z wykorzystaniem następujących działań i z wyłączeniem działań objętych przepisami dyrektywy 91/271/EWG – ust. 5.3. b) w dyrektywie 2024/175 – ust. 5.3. b) w dyrektywie 2024/175;

(i) obróbka biologiczna, w tym fermentacja beztlenowa;

(ii) obróbka wstępna odpadów przeznaczonych do spalania lub współspalania;

(iii) obróbka żużlu i popiołów;

(iv) obróbka w strzępiarkach odpadów metalowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części.

5) Obróbka wstępna (mycie, bielenie, merceryzacja), barwienie lub wykańczanie włókien lub materiałów włókienniczych, o wydajności przekraczającej 10 ton dziennie – ust. 6.2 w dyrektywie 2024/175;

6) Chów świń wynoszący co najmniej 350 DJP, z wyłączeniem działalności w zakresie chowu prowadzonej w ramach systemów produkcji ekologicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, lub jeżeli gęstość obsady jest mniejsza niż 2 DJP/ha, wykorzystywanych wyłącznie do wypasu lub do uprawy paszy lub karmy wykorzystywanych do karmienia zwierząt, a zwierzęta pozostają na wolnym wybiegu przez znaczną część roku lub sezonowo – Załącznik Ia ust. 1 w dyrektywie 2024/175;

7) Chów wyłącznie kur niosek wynoszący co najmniej 300 DJP lub chów wyłącznie innych kategorii drobiu wynoszący co najmniej 280 DJP. W instalacjach, w których odbywa się chów kombinacji drobiu, w tym kur niosek, wartość progowa wynosi 280 DJP, a wydajność oblicza się przy użyciu 0,93 jako współczynnika dla kur niosek – Załącznik Ia ust. 2 w dyrektywie 2024/175;

8) Chów wszelkiej kombinacji świń lub drobiu wynoszący co najmniej 380 DJP, z wyłączeniem chowu świń w instalacjach działających w ramach systemów produkcji ekologicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, lub jeżeli gęstość obsady jest mniejsza niż 2 DJP/ha, wykorzystywanych wyłącznie do wypasu lub do uprawy paszy lub karmy wykorzystywanych do karmienia zwierząt, a zwierzęta pozostają na wolnym wybiegu przez znaczną część roku lub sezonowo – Załącznik Ia ust. 3 w dyrektywie 2024/175.

Zidentyfikowane podmioty prowadzące ww. instalacje na terenie województwa mazowieckiego będą informowane o obowiązku posiadania pozwolenia zintegrowanego.

Zgodnie z ww. Dyrektywą Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 lipca 2026 r. Do dnia 20 grudnia 2025 r. w Polsce nie wprowadzono przepisów wykonawczych do ww. Dyrektywy.

6. Koncentracja wielkoprzemysłowych ferm drobiu kurzego o łącznej liczbie stanowisk powyżej 40 tys. każda, objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego, skupionych głównie w powiatach: mławskim, żuromińskim i ciechanowskim

Na terenie powiatów: mławskiego, żuromińskiego i ciechanowskiego (obszar działania Delegatury WIOŚ w Ciechanowie) występuje duża koncentracja wielkoprzemysłowych ferm drobiu kurzego o łącznej liczbie stanowisk powyżej 40 tys. każda, objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego. Liczba instalacji do chowu drobiu systematycznie wzrasta, w ostatnim roku przekazano do użytkowania kolejny nowy obiekt.

Z powodu magazynowania gazu płynnego w ilości powyżej 50 Mg wykorzystywanego do celów grzewczych, 26 ferm drobiu wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego zaliczonych jest do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie działania Delegatury WIOŚ w Ciechanowie funkcjonują wielkotowarowe fermy drobiu o obsadzie powyżej 1 mln brojlerów kurzych lub kur niosek tj.:

- Ferma Drobiu w m. Wróblewo 77, gm. Radzanów, pow. mławski – 2 474 700 szt. drobiu;
- Ferma drobiu w Kondrajcu Pańskim, gm. Głinojeck, pow. ciechanowski – 2 440 000 szt. drobiu;
- Ferma drobiu w m. Adamowo, gm. Biezuń pow. żuromiński – 1 653 040 szt. drobiu;
- Ferma Drobiu w Kuklinie gm. Wieczfnia Kościelna, pow. mławski – 1 464 000 szt. drobiu;
- Ferma Drobiu w Kosinach Kapicznych gm. Wiśniewo, pow. mławski – 1 464 000 szt. drobiu;
- Ferma drobiu w m. Sadłowo, gm. Biezuń pow. żuromiński – 1 346 632 szt. drobiu,
- Ferma drobiu w m. Stare Łączyno gm. Dzierzgowo, pow. mławski - 1 254 800 szt. drobiu.

Eksploatacja instalacji do intensywnego chowu drobiu lub świń (Intensive Rearing of Poultry or Pigs) powoduje uciążliwą emisję technologiczną do powietrza (głównie amoniaku (NH_3), metanu (CH_4), podtlenku azotu (N_2O), pyłu, siarkowodoru (H_2S), węglowodorów oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych) oraz wytwarzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Prowadzi także do wytwarzania znacznych ilości obornika kurzego oraz pomiotu, przeznaczanych przede wszystkim do rolniczego wykorzystania.

Podwyższone jest ryzyko postępowania z nawozami w sposób niezgodny z wymaganiami ustawy o nawozach i nawożeniu, Prawa wodnego oraz „Programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, w szczególności przekraczania dopuszczalnej dawki azotu wynoszącej 170 kg N/ha/rok.

Z zagrożeniami dla środowiska, wywoływanymi rosnącą koncentracją wielkotowarowych instalacji do chowu zwierząt na obszarach wiejskich, powiązane są przedsięwzięcia w

przemysłu rolno-spożywczym (instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego) tj. 5 ubojni drobiu, ubojnia bydła, wytwórnie pasz, mleczarnie, cukrownia.

3. Obszar objęty planem działalności kontrolnej

Plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczy okresu od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.

Zakres terytorialny, jaki obejmuje plan, to województwo mazowieckie, graniczące z województwami: podlaskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, świętokrzyskim i łódzkim. Mazowieckie zajmuje powierzchnię 35,6 tys. km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju.

Województwo mazowieckie, obok województwa łódzkiego, zaliczane jest do regionu centralnego Polski. W jego skład wchodzi 42 powiaty, w tym pięć miast na prawach powiatu (Warszawa, Radom, Płock, Siedlce, Ostrołęka) oraz 314 gmin: 35 miejskich, 51 miejsko-wiejskich i 228 wiejskich. W województwie 3 miasta liczą powyżej 100 tys. mieszkańców (Warszawa, Radom, Płock), a 4 miasta powyżej 50 tys. mieszkańców (Siedlce, Ostrołęka, Pruszków, Legionowo).

Województwo jest bardzo zróżnicowane pod względem rozmieszczenia przemysłu. Przemysł skoncentrowany jest głównie w miastach, przede wszystkim w aglomeracji warszawskiej i jej otoczeniu oraz w Płocku, Radomiu, Ostrołęce, Siedlcach i Ciechanowie. W województwie rozwinęły się niemal wszystkie gałęzie przemysłu z wyjątkiem górniczego, stoczniewego i koksowniczego, a przede wszystkim przemysł spożywczy, energetyczny, chemiczny i maszynowy. Działają liczne ciepłownie i elektrociepłownie miejskie. Ważne miejsce w skali kraju zajmują m.in.: w przemyśle rafineryjnym i petrochemicznym ORLEN S.A. w Płocku, w energetyce zawodowej ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych, ORLEN Termika Spółka Akcyjna w Warszawie i ENERGA Elektrownie „Ostrołęka” S.A. w Ostrołęce.

4. Kierunki działania

Zakres działań kontrolnych na 2026 r. został określony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2026 r.”

Najważniejszymi celami działalności kontrolnej IOŚ w 2026 r. są:

- przeciwdziałanie nielegalnym praktykom, w szczególności w zakresie gospodarowania odpadami, oraz
- reagowanie na nieprawidłowości i incydenty środowiskowe.

Wyżej wymienione oraz inne cele działań kontrolnych powinny zostać osiągnięte przez prowadzenie równych co do ważności kontroli planowych, kontroli na wniosek oraz kontroli interwencyjnych, podejmowanych w odpowiedzi na nagłe zdarzenia i incydenty środowiskowe.

Temu ma służyć również ukierunkowanie kontroli interwencyjnych i czynności z art. 10b ustawy o IOŚ na wykrywanie i zwalczanie przestępstw przeciwko środowisku.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska w „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2026 r.” wskazał następujące ogólne zasady przygotowania rocznego planu kontroli na 2026 r.:

- 1) równoważność kontroli planowych, kontroli na wniosek i kontroli interwencyjnych;
- 2) pierwszeństwo w kontrolach planowych dla obszarów tematycznych wskazanych w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ w latach 2026-2030” tj.:
 - ✓ Nadzór nad przestrzeganiem wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych (IED)

Powyższy kierunek będzie realizowany poprzez kontrole kompleksowe instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z częstotliwością określoną w przepisach prawa.

Należy zapewnić, w wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych, weryfikację obowiązków wynikających z pozwolenia zintegrowanego.

- ✓ Gospodarka odpadami, poprzez:
 - kontrole dużych wytwórców odpadów, zwłaszcza niebezpiecznych, z weryfikacją każdego etapu postępowania z odpadami aż do ich ostatecznego zagospodarowania;
 - kontrole realizacji zadań własnych gmin, w szczególności w zakresie osiągania wymaganych poziomów: przygotowania odpadów komunalnych do ponownego użycia i recyklingu, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także składowania;
 - kontrole systemu gospodarowania odpadami obejmujące obrót odpadami, metody ich przetwarzania oraz zgodność realizowanych procesów z przepisami, aż do ich końcowego zagospodarowania;
 - kontrole gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi obejmujące zarówno wytwórców, jak i podmioty przyjmujące osady do dalszego zagospodarowania;
 - kontrole funkcjonowania systemu przeciwdziałania marnowaniu żywności;
 - kontrole systemu zbierania i przetwarzania odpadów poużytkowych (zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii i akumulatorów, opakowań i odpadów opakowaniowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji);
 - ocenę realizacji zadań wskazanych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami (KPGO);
 - kontrole funkcjonowania systemu transgranicznego przemieszczania odpadów;
 - kontynuowanie współpracy z innymi organami, w tym organami ścigania, Krajową Administracją Skarbową (KAS), Inspektoratem Transportu Drogowego (ITD), Strażą Graniczną (SG).
- ✓ Jakość wód powierzchniowych, podziemnych i Morza Bałtyckiego oraz gospodarowanie zasobami wodnymi poprzez:

- kontrole dokumentacyjne podmiotów oparte o wyniki badań automonitoringowych (ocena wyników pomiarów wykonywanych przez podmioty zobowiązane do ich wykonywania i przedkładania organom IOŚ);
 - kontrole w zakładach, które na podstawie decyzji określających warunki korzystania ze środowiska wprowadzają ścieki do wód lub ziemi, wraz z wykonaniem badań jakości ścieków wprowadzanych do środowiska w uzasadnionych przypadkach;
 - kontrole w zakładach, które na podstawie decyzji określających warunki korzystania ze środowiska pobierają wodę powierzchniową lub podziemną;
 - kontrole podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy.
- ✓ Jakość powietrza i przestrzeganie standardów emisyjnych, poprzez:
- kontrole dokumentacyjne podmiotów oparte o wyniki badań automonitoringowych (ocena wyników pomiarów wykonywanych przez podmioty zobowiązane do ich wykonywania i przedkładanych organom IOŚ);
 - kontrole podmiotów pod kątem przestrzegania przez nich warunków emisji gazów i pyłów do powietrza, połączone z wykonaniem pomiarów w uzasadnionych przypadkach;
 - kontrole wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych;
 - kontrole spełniania wymagań przez producentów i użytkowników farb i lakierów zawierających lotne związki organiczne, przeznaczonych do malowania budynków, ich elementów wykończeniowych i wyposażeniowych oraz mieszanin do odnawiania pojazdów;
 - kontrole wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
- ✓ Przeciwdziałanie poważnym awariom, przy współpracy z organami Państwowej Straży Pożarnej poprzez:
- kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
 - badanie przyczyn powstania i nadzór nad usuwaniem skutków poważnych awarii;
 - współudział w procesie ujednolicenia podejścia w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym związanym z lokalizacją zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
- ✓ Jakość klimatu akustycznego, poprzez:
- kontrole dokumentacyjne podmiotów oparte o wyniki badań automonitoringowych (ocena wyników pomiarów przedkładanych przez podmioty zobowiązane do ich wykonywania i przedkładania organom IOŚ);
 - kontrole podmiotów w zakresie emisji hałasu do środowiska, połączone z wykonaniem pomiarów w uzasadnionych przypadkach.

- ✓ Nadzór nad instalacjami emitującymi promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska, poprzez:
 - kontrole dokumentacyjne podmiotów oparte o wyniki badań automonitoringowych (ocena wyników pomiarów wykonywanych przez podmioty zobowiązane do ich wykonywania i przedkładanych organom IOŚ);
 - kontrole poziomów pól elektromagnetycznych, w szczególności SBTk wykorzystujących technologię 5G, połączone z pomiarami w uzasadnionych przypadkach.

- ✓ Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości przeciwko środowisku

Realizacja powyższego kierunku będzie przebiegać, ze szczególnym uwzględnieniem czynności określonych w art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, poprzez:

- systemowe działania kontrolne i czynności z art. 10b ukierunkowane na wykrywanie przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku, które nie obejmują incydentalnych zdarzeń środowiskowych;
 - objęcie ww. działaniami i czynnościami wszystkich obszarów korzystania ze środowiska przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą;
 - stałą współpracę z innymi organami administracji państwowej, organami samorządowymi, sądami, prokuraturą, inspekcjami i służbami uprawnionymi do ścigania przestępstw oraz organizacjami społecznymi, w tym uczestniczenie w postępowaniach lub czynnościach prowadzonych m.in. przez Prokuraturę, Policję, Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA), Krajową Administrację Skarbową (KAS), Straż Graniczną (SG), Inspektorat Transportu Drogowego (ITD);
 - wykorzystywanie posiadanych narzędzi technicznych do typowania zdarzeń, niejawnej obserwacji miejsc zwiększonego ryzyka i dokumentowania czynów oraz wszystkich dostępnych narzędzi zewnętrznych do weryfikacji oraz analizy danych i dowodów przedstawianych przez przedsiębiorców;
 - podejmowanie działań wobec podmiotów wielokrotnie naruszających przepisy z zakresu ochrony środowiska;
- 3) rezerwa czasu na kontrole dokumentacyjne obejmujące wyniki badań i pomiarów automonitoringowych ustalana jest przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i powinna uwzględniać ryzyko przedawnienia decyzji o karach i o opłatach podwyższonych;
- 4) konieczność uwzględnienia w planie kontroli podmiotów objętych cyklami kontrolnymi.

Ponadto realizowane będą:

- działania organizacyjne w celu:
 - ✓ podniesienia sprawności i efektywności wykonywanych zadań, w tym skuteczności kontroli i skróceniu czasu postępowań,
 - ✓ doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania zadań przez pracowników Inspekcji,
 - działania z zakresu upowszechniania informacji o środowisku.

W rocznym planie działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zostały uwzględnione:

- Strategia Rozwoju Kraju;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030);
- Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2026 – 2030 określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- priorytety wynikające z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- „Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2026 r.” określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- obszary przekroczeń wynikające z oceny Państwowego Monitoringu Środowiska;
- Sprawozdanie z realizacji dyrektywy 91/676/EWG (azotanowej) w latach 2020-2024;
- zalecenia wynikające z wystąpień organów kontrolujących działalność WIOŚ w Warszawie tj. Najwyższej Izby Kontroli;
- obowiązujące Programy Ochrony Powietrza i Plany Działań Krótkoterminowych;
- Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami;
- cele kontroli na poziomie wojewódzkim określone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Przy sporządzeniu rocznego planu działalności kontrolnej uwzględniono obowiązujące przepisy tj.:

- art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 2001/331/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich;
- Procedura planowania kontroli – Informatyczny System Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska;
- Statut Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie nadany przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem z dnia 26 lutego 2019 r.;
- Regulamin organizacyjny Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zatwierdzony przez Wojewodę Mazowieckiego.

5. Zakres działań kontrolnych

W trakcie kontroli prowadzone będą działania zmierzające do osiągnięcia najważniejszych celów krajowych na obszarze województwa mazowieckiego, w tym w szczególności w zakresie gospodarowania odpadami i poprawy w zakresie jakości wód śródlądowych.

Działania kontrolne i pokontrolne wykonywane będą wg procedur i zasad obowiązującego Informatycznego Systemu Kontroli.

W ramach realizacji obowiązku, wynikającego z art. 140 ustawy – Prawo ochrony środowiska podczas prowadzonych kontroli będzie sprawdzane, czy i jak funkcjonuje wewnętrzny system kontroli w zakładach, w zakresie zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Na rok 2026 Główny Inspektor Ochrony Środowiska ustalił 64 ogólnopolskie cele kontrolne.

Cele kontroli służą temu, aby przypisać je do zakładów wytypowanych do kontroli, zgodnie z przesłankami, które zadecydowały o przyjęciu danego zakładu do planu. Nie jest wymagane wykorzystanie wszystkich określonych celów kontroli w planie na 2026 r.

W planowaniu działań kontrolnych uwzględniono także realizację wspólnych akcji kontrolnych, w tym wykonywanie kontroli wspólnie z Krajową Administracją Skarbową transportów odpadów w strumieniu transgranicznym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT oraz w strumieniu krajowym w związku z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 października 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, które weszło w życie 12 stycznia 2024 r. Dzięki temu systemem monitorowania SENT zostało objęte 11 rodzajów odpadów niebezpiecznych tj. farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje.

Wspólne akcje dotyczą również udziału WIOŚ w realizacji projektów inspekcyjnych IMPEL Odpady i TFS oraz współpracy z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu przemieszczaniu odpadów, w tym w zakresie oceny przewożonych towarów pod kątem klasyfikacji ich do odpadów.

Ogólnopolskie cele kontroli ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).

7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.

Kontrolą w I kwartale 2026 r. zostaną objęci, po weryfikacji danych, w szczególności wytwórcy i stosujący komunalne osady ściekowe, wskazani przez Departament Gospodarki Odpadami Ministerstwa Klimatu i Środowiska, na podstawie analizy bazy BDO, za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r., gdzie zaobserwowano przypadki stosowania komunalnych osadów ściekowych z prawdopodobnym naruszeniem przepisów rozporządzenia w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych (załącznik do pisma GIOŚ z dnia 19 listopada 2025 r. , znak DKO-WPUB.410.10.2025 (RPW/31630/2025)).

13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska poźwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.

20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.

Kontrolę wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych powinny w szczególności dotyczyć selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywania ich do zagospodarowania podmiotom uprawnionym do takiego działania. GIOŚ przekazał *Wytyczne do przeprowadzania kontroli podmiotów gospodarujących olejami odpadowymi (listopad 2025 r.)*

26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

Planowanie kontroli w zakresie przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych odbyło się stosownie do priorytetów określonych w „Ogólnych kierunkach...”:

- ✓ w pierwszej kolejności objęto podmioty, u których wyniki pomiarów automonitoringowych w poprzednim roku oceny lub wykonanych przez Centralne Laboratorium Badawcze (CLB) GIOŚ na zlecenie WIOŚ, wykazały przekroczenie warunków pozwolenia lub przekroczenie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń,
- ✓ na podstawie wyników PMŚ, w tym informacji dotyczących stanu środowiska na terenie województwa, opracowanych przez GIOŚ na podstawie wyników pomiarów i

ocen zrealizowanych w ramach PMŚ. W 2026 r. przy realizacji tego celu uwzględniono w szczególności zakłady odprowadzające ścieki do jednolitych części wód powierzchniowych, dla których wyniki pomiarów i ocen zrealizowanych przez GIOŚ w ramach PMŚ wykazały niedotrzymanie wymagań dobrego stanu lub potencjału ekologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników zanieczyszczeń: związków biogennych.

31. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Planowanie kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, powinno w pierwszej kolejności uwzględniać obowiązki wynikające z celu 47 (kontrola podmiotów prowadzących instalacje wymagające posiadania pozwolenia zintegrowanego).

W przypadku pozostałych kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej oraz działalność, w ramach której przechowywane są nawozy naturalne lub stosowane nawozy, do kontroli należy wyznaczać głównie podmioty, których działalność pokrywa się ze zlewniami jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), gdzie na podstawie pomiarów PMŚ zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczenia wód azotanami lub trendy rosnące tych zanieczyszczeń, w szczególności wskazane w *Sprawozdaniu z realizacji dyrektywy azotanowej za lata 2020–2024*.

Na 2026 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska odstąpił od ogólnego, szczegółowego określenia liczby kontroli wskazanej w *Wytycznych do prowadzenia przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska kontroli stosowania Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej, oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, obowiązane do jego stosowania*, zatwierdzonych w grudniu 2018 r.

Kompetencja w zakresie określenia tej liczby w 2026 r. należy do właściwych terytorialnie wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, którzy podejmując decyzję uwzględnią uwarunkowania regionalne, specyfikę środowiskową danego obszaru oraz dostępne zasoby kadrowe.

Kontrole w zakresie celu 30 i 31 powinny być planowane z uwzględnieniem informacji dotyczących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), ujętych w planach gospodarowania wodami dla poszczególnych dorzeczy.

32. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE.
33. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE w rolnictwie, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych.
34. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
35. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.
36. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Planowanie kontroli w zakresie celu 36, tj. przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych (F-gazy) należy przeprowadzić z wykorzystaniem zestawienia otrzymanego od GIOŚ podmiotów wytypowanych do potencjalnych kontroli w poszczególnych województwach przez odpowiednie miejscowo WIOŚ, przygotowanych na podstawie informacji przekazanych z Biura Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska o przeprowadzonych przez ww. instytucje analizach porównawczych danych zgromadzonych w *Bazie Danych Sprawozdań o fluorowanych gazach cieplarnianych oraz pozostałych fluorowanych gazach cieplarnianych*, danych pozyskanych z systemu sprawozdawczego dla F-gazów z Komisji Europejskiej, a także danych zawartych w Kartach Urządzeń w Centralnym Rejestrze Operatorów.

37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
38. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
39. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.

Decyzja o prowadzeniu kontroli w celu 41 jest podejmowana przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, na podstawie analizy przeprowadzonej zgodnie z poniższymi kryteriami:

- 1) w pierwszej kolejności należy przeprowadzić kontrole gmin, w których odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego i/lub docelowego zanieczyszczeń, w szczególności pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu. Wybór gmin do kontroli powinien być dokonany na podstawie wyników PMS w zakresie oceny jakości powietrza, w tym informacji dotyczących stanu środowiska na terenie danego województwa;
- 2) do kontroli należy wyznaczyć te gminy, które nie były dotychczas kontrolowane w ramach przedmiotowego celu;
- 3) liczba kontroli w danym województwie powinna być uzależniona od liczby gmin objętych programami ochrony powietrza lub ich aktualizacjami oraz liczby kontroli przeprowadzonych w tym obszarze w latach 2023-2025. W województwach, na terenie których znajduje się duża liczba gmin objętych programami ochrony powietrza lub ich aktualizacjami, a liczba kontroli przeprowadzonych w latach ubiegłych kształtowała się na poziomie poniżej 10%, należy zwiększyć liczbę kontroli do poziomu nie mniejszego niż 10% wszystkich gmin objętych programami ochrony powietrza lub ich aktualizacją.

Zaleca się, aby kontrole z niniejszego celu połączyć z kontrolą realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy (cel 59).

42. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

43. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.

44. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.

Kontrole z zakresu nadzoru rynku w 2026 r. w obszarze emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń powinny ograniczać się wyłącznie do kontroli pozaplanowych, prowadzonych w trybie skargowym/interwencyjnym.

45. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.

W 2026 r. realizacja celu 45 m.in. w województwie mazowieckim będzie się odbywała poprzez pobranie próbki ciężkiego oleju opałowego do analizy w przypadku:

- 1) instalacji, które nie wymagają pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza
i nie wymagają zgłoszenia do właściwego organu;
- 2) instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia do właściwego organu;

- 3) instalacji posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenie zintegrowane, w którym nie określono jednak wielkości emisji dwutlenku siarki w odniesieniu do ciężkiego oleju opałowego;
- 4) instalacji stosujących ciężki olej opałowy w okresach eksploatacji instalacji odbiegających od normalnych, w szczególności w okresach rozruchu i wyłączania instalacji, w sytuacji, gdy w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwoleniu zintegrowanym nie określono dopuszczalnych emisji dwutlenku siarki dla takich sytuacji.

46. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

W 2026 r. realizacja celu 46 m.in. w województwie mazowieckim będzie się odbywała poprzez pobranie próbki oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

Do kontroli należy wyznaczyć 10% liczby statków żeglugi śródlądowej, wpisanych do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej, prowadzonego przez dyrektorów żeglugi śródlądowej. W Planie na 2026 r. uwzględniono kontrole 18 statków (dwa podmioty).

47. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Kontrole instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (IED) należy przeprowadzać zgodnie z częstotliwością określoną w przepisach prawa. Kontrole powinny mieć charakter kompleksowy i objąć wszystkie obowiązki nałożone na zakłady w pozwoleniach zintegrowanych.

Jeżeli w danym okresie, określonym w obowiązujących przepisach, została przeprowadzona kontrola obejmująca część zagadnień zawartych w pozwoleniu zintegrowanym, w ramach kontroli kompleksowej nie ma konieczności ich ponownego kontrolowania. Należy jednak zapewnić, aby w wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych weryfikowano całość obowiązków wynikających z pozwolenia zintegrowanego.

W 2026 r. szczególną uwagę w tej grupie instalacji należy zwrócić na kontrole instalacji komunalnych, które obejmują składowanie odpadów powstających w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania tych odpadów. W każdym województwie kontrole tego typu instalacji powinny być realizowane w liczbie wynikającej z podzielenia ogólnej liczby składowisk odpadów przez 3. Zastosowanie dzielnika „3” wynika z obowiązującego, trzyletniego okresu, w którym ustawowo winny być przeprowadzane kontrole instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego.

48. Kontrola przestrzegania warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

49. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
50. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
51. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
52. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
53. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
54. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.

Planowanie kontroli w zakresie obrotu drewnem należy przeprowadzić na podstawie „Wytycznych do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska dotyczących kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna”. Szczególną uwagę należy zwrócić na podmioty importujące drewno i produkty z drewna z takich krajów jak Kazachstan, Kirgistan i Turcja, które mogą nieść ze sobą duże ryzyko wprowadzenia na rynek UE produktów objętych restrykcjami pochodzącymi z Federacji Rosyjskiej oraz Białorusi, a także Mjanmy i Brazylii (lasa amazońskie), dla których poziom ryzyka nielegalności pozyskania drewna jest bardzo wysoki.

55. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.

Kontrole w obszarze silników spalinowych przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach w 2026 r. powinny ograniczać się wyłącznie do kontroli pozaplanowych, prowadzonych w trybie skargowym/interwencyjnym.

56. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
57. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
58. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
59. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
60. Kontrola, podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków inspektorzy Inspekcji

Ochrony Środowiska, przeprowadzając kontrole w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, zobowiązani są do wprowadzania danych i informacji do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

Realizacja przedmiotowego celu została ograniczona prawnie do kontroli w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza przez przedsiębiorcę, w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców.

61. Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.

Decyzja o prowadzeniu kontroli w tym celu jest podejmowana przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska na podstawie analizy wyników cyklu kontrolnego przeprowadzonego

w 2024 r., dotyczącego kontroli podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.

62. Kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.

63. Kontrola postępowania z pofermentem pochodzącym z biogazowni innych niż biogazownie rolnicze.

64. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących wód opadowych i roztopowych wprowadzanych do wód lub do ziemi lub do urządzeń wodnych, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

Wojewódzkie (regionalne) cele kontroli, nieujęte w celach ogólnopolskich

Dodatkowo w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie, przyjęto cele wojewódzkie (regionalne), nieujęte w celach ogólnopolskich, a problemy są istotne. Ze względów funkcjonalnych Informatycznego Systemu Kontroli, celom wojewódzkim przypisuje się cele począwszy od numeru 70, tj.:

1) Kontrola w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania awariom urządzeń i obiektów wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków w celu przeciwdziałania wprowadzania nieoczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków (cel nr 70) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Oczyszczalnie ścieków co do zasady nie są zakwalifikowane do grupy zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, podlegającym przepisom działu II (instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej) tytułu IV ustawy Prawo ochrony środowiska. Niezależnie od powyższego podczas kontroli wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska na oczyszczalniach ścieków, wykorzystywane są uprawnienia wynikające z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ. Kontrole te dotyczą przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji

oraz eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem. Osiągnięcie wymaganej jakości ścieków oczyszczonych na oczyszczalni przed wprowadzeniem ich do środowiska, nie jest możliwe bez równoczesnego spełnienia wielu czynników, w tym organizacyjnych, technicznych i technologicznych (w szczególności ich wydajności, stanu technicznego i prawidłowej eksploatacji). Kontrola w zakresie eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem przeprowadzana będzie bezpośrednio poprzez:

- przeprowadzanie oględzin urządzeń i instalacji, sprawdzanie posiadania i przestrzegania instrukcji /procedur dotyczących działań związanych z ochroną środowiska, a także sprawdzane są zapisy ksiąg eksploatacji urządzeń wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków, w tym historie prac konserwacyjno-remontowych,

- sprawdzenie realizacji warunków pozwoleń wodnoprawnych dot. m.in. *sposobu postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym dopuszczalnym czasem trwania tych warunków.* Sprawdzenie to jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy organ właściwy do udzielenia pozwolenia wodnoprawnego ustalił takie warunki w trybie przepisów art. 403 ust.2 pkt 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Cel ten będzie realizowany podczas każdej kontroli planowej i pozaplanowej.

2) Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne (cel nr 71) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Od dnia 2 września 2016 r. tj. od dnia wejścia w życie art. 23r ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne między innymi Inspekcja Ochrony Środowiska, w ramach realizacji swoich zadań, kontroluje spełnianie obowiązku:

- posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 (wytwarzanie, magazynowanie, dystrybucja, przesyłanie, obrót paliwami) w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych,
- wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a (rejestru pomiotów przywożących, prowadzonego przez Prezesa URE);
- zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o których mowa w art.43e.

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska zobowiązani są do przekazywania Prezesowi URE wszelkich informacji i dokumentów, które mogą posłużyć do stwierdzenia czy nastąpiło naruszenie warunków, o których mowa w art.23r. ust. 1 tj.:

- warunków prowadzenia działalności objętej koncesjami, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, albo wpisem do rejestru podmiotów przywożących lub
- warunków udzielonych koncesji, o których mowa w art. 32 ust.1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych;

3) Kontrola obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do prowadzenia działalności objętej koncesją MSWiA w zakresie spełniania wymagań

określonych w przepisach o ochronie środowiska (cel nr 72) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

W ramach tego celu realizowane będą kontrole, na wniosek przedsiębiorców, o wydanie zaświadczenia na podstawie art. 17 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Co roku WIOŚ w Warszawie rozpoznaje kilkadziesiąt takich wniosków.

4) Kontrole w trybie art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (cel nr 73)

Zgodnie z art. 41a ustawy o odpadach, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów (dalej: decyzje w zakresie gospodarowania odpadami) są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, kontroli instalacji lub jej części, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, kontrole prowadzone w trybie art. 41a są kontrolami problemowymi, podczas których powinno zostać sprawdzone wyłącznie czy zostały spełnione wymagania dotyczące ochrony środowiska przez instalację, budynek lub miejsce magazynowania odpadów, wskazane przez podmiot. Zadaniem kontroli jest sprawdzenie czy we wskazanym miejscu przetwarzanie lub zbieranie odpadów, w sposób wskazany we wniosku, może być prowadzone z uwagi na wydajność instalacji, zastosowane rozwiązania techniczne, wyposażenie oraz inne uwarunkowania wynikające z przepisów. Postępowanie kontrolne, podejmowanie przez WIOŚ w trybie art. 41a jest postępowaniem wpadkowym, tzn. ubocznym, w stosunku do sprawy głównej prowadzonej przez organ ochrony środowiska. W tym wypadku rola WIOŚ sprowadza się do kontroli przedmiotu wniosku w toku postępowania, realizowanego w związku z wnioskiem o zmianę lub udzielenie decyzji w zakresie gospodarowania odpadami. Brak jest podstaw do ujęcia przez inspektora IOŚ w protokole kontroli naruszenia związanego z gospodarowaniem odpadami niezgodnie z posiadaną decyzją. Kontrola taka powinna zakończyć się wydaniem postanowienia (pozytywnego lub negatywnego), a WIOŚ nie może stosować przypisanych mu form działań pokontrolnych, tj. nie wydaje zarządzeń pokontrolnych, nie wszczyna postępowań o wymierzenie kary czy wstrzymanie eksploatacji instalacji.

Jeżeli dokumentacja, przekazana przez organ ochrony środowiska wraz z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli obarczona jest brakami formalnymi albo merytorycznymi, powinno dojść do zwrócenia tej dokumentacji wnioskodawcy, ze wskazaniem jakie czynności powinien podjąć przed jej ponownym przesłaniem wraz z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli. Dysponentem postępowania jest bowiem właściwy organ ochrony środowiska do wydania decyzji administracyjnej, zatem tylko jemu przysługuje uprawnienie weryfikacji braków formalnych lub merytorycznych wniosku i wezwania do ich uzupełnienia. WIOŚ nie ma uprawnień do wskazywania kontrolowanym, jakich zmian we wniosku winien dokonać

podmiot go składający, w tym o jakie elementy powinien wniosek uzupełnić, rozszerzyć lub ograniczyć. Nieuprawnione jest także uzależnianie wydania oceny pozytywnej od dokonania zmian w tym wniosku.

Rolą WIOŚ w procesie wydawania pozwoleń nie jest ocena wniosku, a wykonanie kontroli z udziałem przedstawiciela organu prowadzącego postępowanie, której efektem ma być wydanie opinii w formie postanowienia o spełnieniu bądź nie, wymagań dotyczących ochrony środowiska przez instalację, budynek lub miejsce wskazanie przez podmiot, na terenie którego ma być prowadzona gospodarka odpadami.

Wyodrębnienie tego obszaru kontroli, jako celu indywidualnego ułatwi identyfikację tych kontroli do celów sprawozdawczych, jak również zapewni przestrzeganie ww. wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ogólnopolskie cykle kontrolne ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

W 2026 r. będzie realizowany cykl kontrolny:

- instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych funkcjonujących na terenie woj. mazowieckiego.

Kontrole instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych powinny dać odpowiedź w szczególności na pytania:

- a. jaka masa odpadów medycznych została poddana termicznemu przekształceniu w latach 2022 – 2025,
- b. jaka masa odpadów wykazujących właściwości niebezpieczne powstałych w wyniku ogłoszonego stanu klęski żywiołowej po powodzi w 2024 r. została przekazana w 2024 r. do instalacji termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych oraz jaka masa z nich, do czasu kontroli WIOŚ, została termicznie przekształcona.

Na terenie woj. mazowieckiego funkcjonują dwa podmioty prowadzące instalacje do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych - obydwie na terenie Delegatury WIOŚ w Płocku. Obydwa podmioty zostaną skontrolowane w ramach cyklu. Raport z cyklu kontrolnego należy przekazać do GIOŚ w terminie do dnia 15 stycznia 2027 r.

Ponadto realizowane będą kontrole w zakresie:

- 1) Dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 – Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu.*
- 2) Analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty.*

- 3) Analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 4) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej odpadów) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 5) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej baterii) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.

Kontrole z pobieraniem próbek, wykonywaniem badań i pomiarów

Zakłada się, w każdym uzasadnionym przypadku, w którym będzie to możliwe, prowadzenie czynności kontrolnych związanych z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, w dniu rozpoczęcia kontroli.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie posiada własnego Laboratorium badawczego, nie dokonuje również samodzielnego pobierania próbek ani nie wykonuje badań i pomiarów. Na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, z dniem 1 stycznia 2019 r. m.in. pracownicy laboratoriów wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska stali się pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W związku z powyższym realizacja tych zadań zlecana jest przez WIOŚ w Warszawie do Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ (CLB), które prowadzi obsługę wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie pobierania próbek, badań i pomiarów na potrzeby prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska i decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska. W dniu 28 lipca 2021 r. zostało zawarte, pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Porozumienie w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ przekazuje do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane są do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb.

Kontrole zdalne

W przypadku braku możliwości prowadzenia kontroli w terenie, w szczególności ze względu na zagrożenie epidemiczne, w przypadku zgody przedsiębiorcy, będą prowadzone kontrole lub poszczególne czynności kontrolne w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r.

o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Prowadzenie kontroli w taki sposób umożliwiają przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (art. 51 ust.3a). W przypadku prowadzenia tego typu kontroli będzie wykorzystywany dokument Informatycznego Systemu Kontroli tj. Część I zasady prowadzenia kontroli 5.1 Wykonywanie kontroli zakładów w terenie Załącznik 5.1.1.7. Oświadczenie o zgodzie na prowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny.

Kontrole instruktażowe

W 2026 r. będzie kontynuowane prowadzenie tzw. kontroli instruktażowych w ramach działań kontrolnych planowych i pozaplanowych w celu zwiększania świadomości przedsiębiorców w obszarze ochrony środowiska.

Zgodnie z dokumentem Systemu Kontroli nr I. 5.1.2 w czasie kontroli inspektor w ramach instruktażu wskazuje kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej obowiązujące wymagania wynikające z przepisów prawa lub wchodzące w życie zmiany przepisów, które mogą zasadniczo wpłynąć na funkcjonowanie zakładu. Informację o udzielonym instruktażu należy umieścić w punkcie 4 protokołu kontroli, ze wskazaniem osoby wraz ze stanowiskiem, której udzielono instruktażu.

6. Plan kontroli zakładów z wyjazdem w teren

Ogólne zasady przygotowania rocznego planu kontroli na 2026 rok wg Wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska (wioś) jest odpowiedzialny za:

- uwzględnienie w rocznym planie kontroli wyników priorytetyzacji według analizy wielokryterialnej oddziaływania zakładów na środowisko znajdujących się w ewidencji ISK,
- sformułowanie wojewódzkich celów kontroli,
- zidentyfikowanie zakładów, które będą przedmiotem działań kontrolnych IOŚ,
- uwzględnienie dostępnych zasobów niezbędnych do realizacji zamierzonych celów,
- sporządzenie rocznego planu działalności kontrolnej,
- sporządzenie kwartalnych planów kontroli,
- ustalenie w porozumieniu z wojewodą rocznego planu działalności kontrolnej, będącego elementem rocznego planu pracy Inspekcji Ochrony Środowiska w województwie,
- terminową i właściwą realizację planu kontroli,
- uzgadnianie z komendantem wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

WIOŚ jest uprawniony do:

- zmiany liczby zaplanowanych kontroli, z powodu nieprzewidzianych zdarzeń losowych lub konieczności wykonania kontroli nie ujętych w planie, co wymagałoby przekroczenia planowanej rezerwy czasu na te kontrole,
- dokonywania bieżących korekt planu,

- ustalenia priorytetów do planowania rocznego, obowiązujących w danym roku w oparciu o:
 - założenia do planu rocznego działalności kontrolnej określone przez GIOŚ,
 - problemy ekologiczne występujące w danym województwie,
 - cele kontroli przyjęte do realizacji w danym roku,
 - obowiązki raportowania do Unii Europejskiej,
 - punktację wynikającą z wielokryterialnej analizy oddziaływania zakładów na środowisko,
 - realizację zarządzeń pokontrolnych,
 - realizację obowiązków wynikających z decyzji,
 - potrzeby w zakresie wykonania badań i pomiarów kontrolnych.
- informowania GIOŚ o występujących w województwie istotnych problemach ekologicznych.

Po wprowadzeniu do ISK celów ogólnokrajowych, każdy wioś, w ciągu 30 dni (tj. najpóźniej do 31 grudnia), wprowadza do ISK roczny plan kontroli i dokonuje jego zatwierdzenia w systemie.

WIOŚ opracowują roczny plan działalności kontrolnej, w oparciu o wytyczne przygotowane przez GIOŚ, w wyniku:

- uwzględnienia priorytetów do realizacji określonych przez GIOŚ o charakterze ponad wojewódzkim,
- dokonania wyboru priorytetów do realizacji charakterystycznych dla województwa,
- określenie celów kontroli, które będą realizowane w toku kontroli,
- ustalenia liczby i charakteru kontroli (kompleksowych, problemowych) w terenie,
- ustalenia rezerwy czasowej na kontrole pozaplanowe (w terenie i dokumentacyjne),
- uwzględnienia potrzeb przeprowadzania kontroli w terminach indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych dotyczących warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko (np. odroczenie terminu płatności, wstrzymanie użytkowania instalacji lub urządzenia, wyznaczenie terminu usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku, w tym usunięcia skutków poważnych awarii lub naprawienia szkód w środowisku),
- uwzględnienia zasobów kadrowych.

Przy ustalaniu rocznego planu kontroli wojewódzki inspektor ochrony środowiska wziął pod uwagę:

- wymogi prawne (krajowe oraz unijne), na podstawie których wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku lub nie rzadziej niż raz na 3 lata, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej,
- wyniki ostatniej kontroli – zakłady, w których w ramach kontroli zakończonej w poprzednim roku stwierdzono naruszenia wymienione w punktach od 2.1 do 2.4 (zgodnie z dokumentem I.5.4.) powinny zostać uwzględnione w rocznym planie kontroli,
- dostępne zasoby kadrowe oraz inne uwarunkowania i problemy zdiagnozowane na obszarze województwa,

- rezerwę czasową na kontrole prowadzone na podstawie badań automonitoringowych – ustaloną przez wioś,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe – ustaloną przez wioś,
- rezerwę czasową na czynności określone w art. 10b ustawy o IOŚ – ustaloną przez wioś.

Inspektor może wykonywać kontrole zakładów w terenie (planowe i pozaplanowe), kontrole automonitoringowe w ramach ustalonej rezerwy czasowej oraz inne niż automonitoringowe pozaplanowe kontrole w oparciu o dokumentację, a także pozaplanowe kontrole w terenie bez ustalonego podmiotu. Ponadto inspektor może wykonywać działania w zakresie czynności z art. 10b ustawy o IOŚ, jednakże powinny być one realizowane przede wszystkim przez inspektorów wchodzących w skład grupy zadaniowej, dedykowanej przeciwdziałaniu i wykrywaniu przestępstw przeciwko środowisku.

Faktyczna ilość kontroli przypadająca na inspektora jest uzależniona od zakresu powierzonych obowiązków oraz kategorii i charakteru wykonywanych kontroli. Po odjęciu rezerwy czasu przeznaczonego na kontrole automonitoringowe, a następnie na kontrole pozaplanowe, uzyskujemy liczbę kontroli planowych w terenie.

Rezerwę czasową na prowadzenie kontroli automonitoringowych oszacowano w oparciu o dane z lat poprzednich, co pozwoliło na odpowiednie określenie przedmiotowej rezerwy dla tego typu kontroli w roku następnym. Rezerwa czasowa na kontrole automonitoringowe ustalana jest przez wioś.

Przy ustalaniu planu kontroli uwzględniono także rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe (zarówno dokumentacyjne jak i z wyjazdem w teren związane np. ze zgłoszeniem interwencyjnym, wystąpieniem poważnej awarii czy odbiorem inwestycji).

W oparciu o założone rezerwy czasowe przeznaczone na kontrole dokumentacyjne automonitoringowe oraz kontrole pozaplanowe (w terenie i dokumentacyjne z wyłączeniem badań automonitoringowych) można w przybliżeniu określić średnią liczbę kontroli planowych zakładów w terenie, jaka przypadnie na jednego inspektora w rocznym planie kontroli. Obliczenia liczby kontroli dla jednego inspektora przyjmujemy jako średnią dla całego wioś. Dla poszczególnych inspektorów wyliczenia dotyczące liczby kontroli zakładów w terenie, przyjęte do planu rocznego oraz rezerwy czasowej na kontrole automonitoringowe, mogą się różnić. Będzie to uzależnione od zakresu i rodzaju wykonywanych zadań inspekcyjnych przez poszczególnych inspektorów (np. część inspektorów realizuje więcej kontroli w terenie, a inna część więcej kontroli automonitoringowych; część inspektorów został przydzielona do grup zadaniowych).

Roczny plan działalności kontrolnej sporządza się w oparciu o wytyczne GIOŚ i zasady określone w ustawie o *Inspekcji Ochrony Środowiska* z uwzględnieniem przyjętej w poszczególnych wioś rezerwy czasowej na realizację kontroli pozaplanowych i dokumentacyjnych automonitoringowych.

Przed rozpoczęciem nadchodzącego kwartału, na podstawie imiennego wykazu zakładów zawartego w rocznym planie kontroli, wojewódzki inspektor sporządza kwartalne plany

kontroli według wzoru określonego w ISK (w *załączniku I.3.1.2. Tabela kwartalnego planu kontroli*).

Kategoryzacja zakładów jest jednym z ważniejszych elementów Informatycznego Systemu Kontroli (ISK). Pozwala ona na systemowe wyselekcjonowanie zakładów pod względem ich uciążliwości dla środowiska, co prowadzi do optymalizacji działań kontrolnych wioś. Jest decydującym elementem przy ustalaniu rocznych planów kontroli wpływając na zwiększenie częstotliwości kontroli w zakładach bardziej uciążliwych dla środowiska kosztem liczby kontroli w zakładach mniej uciążliwych dla środowiska.

Analiza wielokryterialna w ISK wykonywana jest w zakładce związanej z zakładami. Po każdej kontroli należy przeprowadzić aktualizację danych do analizy wielokryterialnej, tylko w zakresie objętym kontrolą. Można się spodziewać, że kategorie poszczególnych zakładów będą ulegać wielu zmianom w ciągu roku. Wynika to z faktu, że na wynik analizy wielokryterialnej wpływ mają ustalenia dokonane w czasie kontroli związane na przykład z naruszeniami czy zmianami zaobserwowanymi w zakładzie (np. związane z wprowadzonymi zabezpieczeniami środowiska czy sposobem korzystania ze środowiska). Należy się spodziewać, że w okresie długofalowym, liczba zakładów w kategoriach wyższych będzie ulegała zmniejszeniu na rzecz zakładów zakwalifikowanych do niższej kategorii. Świadczyć to może pośrednio o efektywności działań wioś zmierzających do systematycznego obniżania negatywnego wpływu kontrolowanych zakładów na środowisko.

Zakłady zakwalifikowane do poszczególnych kategorii należy przyporządkować do określonych grup. Katalog dostępnych grup zakładów omówiony został w ISK w dokumencie I.2.1.

W wyniku zmian w ustawie *Prawo przedsiębiorców* wprowadzono nowy podział kategorii ryzyka na: wysoką, średnią i niską. Jednocześnie w art. 55a ust. 1 ustawy *Prawo przedsiębiorców* określona została częstotliwość kontroli planowych w zależności od przypisanej kategorii ryzyka.

W związku z powyższym, począwszy od 2026 r. obowiązująca częstotliwość kontroli jest następująca:

- a) zakłady kategorii wysokiego ryzyka – zakłady o bardzo dużej uciążliwości dla środowiska, częstotliwość kontroli co roku,
- b) zakłady kategorii średniego ryzyka – zakłady o dużej uciążliwości dla środowiska, częstotliwość kontroli raz na 3 lata,
- c) zakłady kategorii niskiego ryzyka – zakłady o umiarkowanej, małej i znikomej uciążliwości dla środowiska – decyzja o ujęciu w planie kontroli należy do wioś, nie częściej niż raz na 5 lat.

Ww. zasad, zgodnie z art. 55a ust. 2 ustawy *Prawo przedsiębiorców*, nie stosuje się w przypadkach, gdy ratyfikowane umowy międzynarodowe albo bezpośrednio stosowane przepisy prawa Unii Europejskiej, albo przepisy odrębne określają inaczej częstotliwość przeprowadzania kontroli.

Z uwagi na wymogi prawne (krajowe oraz unijne) wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej. W związku z tym poniższe zakłady zalicza się zakładów kategorii wysokiego ryzyka, np.:

- a) zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR),
- b) zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
- c) zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
- d) zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych – jeżeli w roku poprzedzającym wykonanie planu nie funkcjonuje zezwolenie na przywóz odpadów do instalacji i nie toczy się postępowanie w sprawie jego wydania, wówczas można nie uwzględniać zakładu w planie kontroli.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, w 2026 r. do kategorii wysokiego ryzyka należą także instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy.

Powyższy katalog zakładów nie jest katalogiem zamkniętym i będzie aktualizowany zależnie od zadań przydzielanych do realizacji przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Pomimo, że ww. zakłady zalicza się do zakładów kategorii wysokiego ryzyka konieczne jest przeprowadzanie analizy wielokryterialnej. Pozwoli to na oszacowanie istotności i wpływu tych zakładów na środowisko (w porównaniu z pozostałymi zakładami), a także może stanowić materiał do ewentualnej analizy zasadności ich corocznej kontroli.

Do zakładów kategorii wysokiego ryzyka mogą również zostać zaliczone zakłady spoza ww. listy, jeśli będzie to wynikało z przeprowadzonej analizy wielokryterialnej.

Z uwagi na wymagania prawne, do zakładów kategorii średniego ryzyka powinny zostać zakwalifikowane zakłady:

- a) zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR),
- b) zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR,
- c) instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, podlegające pod Dyrektywę IED z uwagi na ustawowy wymóg kontroli co najmniej raz na 3 lata, chyba że wynik analizy ryzyka wykaże konieczność przeprowadzenia kontroli z większą częstotliwością.

Zgodnie z art. 5a ust. 6 ustawy *o Inspekcji Ochrony Środowiska*, jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego lub zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykaże istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu lub w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli przeprowadza się ponowną kontrolę, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

Przyporządkowanie zakładów do kategorii niskiego ryzyka następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) organy egzekwowania prawa (m.in. organy IOŚ) są zobowiązane do promowania systemów EMAS.

W ewidencji podmiotów kontrolowanych przez WIOŚ w Warszawie są dwa podmioty z terenu województwa mazowieckiego, które są zarejestrowane w Rejestrze EMAS. W Planie kontroli zakładów w terenie na 2026 r. uwzględniono obydwu z nich.

Przestrzegana będzie wymagana prawem (krajowym i unijnym) oraz wynikająca z innych poleceń, częstotliwość kontroli następujących instalacji i zakładów:

- zakładów dużego ryzyka (ZDR) i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii (ZZR),
- instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego,
- zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- zakładów przetwarzania zużytych baterii lub/i zużytych akumulatorów,
- spełniania przez produkty zawierające lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów,
- instalacji energetycznego spalania paliw stosujących ciężki olej opałowy,
- zakładów podlegających kontroli z zakresu międzynarodowego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii, wojewódzki inspektor ochrony środowiska sporządził programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom prowadzącym instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego przypisano cel kontroli nr 47 – *Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.*

W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przypisano cel kontroli nr 50 – *Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.*

Zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom przetwarzającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny przypisano cel kontroli nr 20 – *Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.*

Według stanu w dniu 21 listopada 2025 r. na terenie woj. mazowieckiego jest 18 zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

1. SEGROMET sp. z o.o. z s. przy ul. Węgrowskiej 2, 08-300 Sokołów Podlaski
2. Wastech Recycling sp. z o.o. z s. przy ul. Krakowiaków 68/70, 02-255 Warszawa

3. ADASO sp. z o.o. z s. przy ul. Marywilskiej 34, 03-228 Warszawa
4. Terra Recycling sp. z o.o. z s. przy ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
5. Terra Electrorecycling sp. z o.o. z s. przy ul. R. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
6. Stołeczne Centrum Recyclingu sp. z o.o. z s. przy ul. Fiołkowej 34, 05-850 Konotopa
7. P.P.H.U. POLBLUME Zbigniew Miazga z s. przy ul. 11 Listopada 35, 05-502 Piaseczno, Zakład przetwarzania w Górze Kalwarii, ul. Adamowicza 4
8. RAFCOM sp. z o.o. z s. przy ul. Bodycha 97, 05-816 Reguły, Zakład przetwarzania w Grójcu, ul. Przemysłowa 3
9. KMP PrintTechnik Polska sp. z o.o. z s. przy al. Krakowskiej 88, 05-090 Sękocin Stary
10. Spółdzielnia Pracy „ARGO-FILM” z s. przy ul. Ryżowej 33A/10, 02-495 Warszawa, Zakład przetwarzania Nr 14 w Mławie, ul. Sadowa 14, 06-500 Mława
11. ECO HARPOON-RECYCLING sp. z o.o. z s. przy ul. kard. Stefana Wyszyńskiego 10B, Częstków Mazowiecki, 05-152 Czosnów
12. EKOTECHNIKA Łukasz Biliński z s. przy ul. Łomiańskiej 30, 01-685 Warszawa, Zakład przetwarzania w m. Szyszki, Szyszki 39, 06-126 Szyszki
13. „Polska Grupa Recyklingu PROEKO” sp. z o.o. z s. przy ul. Sikorskiego 5, 05-119 Legionowo – Łajski
14. ZDZISŁAW BRUZIO BRU-PJL EXPORT-IMPORT ARTYKUŁY ELEKTRONICZNE z s. przy ul. Piotra Wysockiego 14, 03-371 Warszawa, Zakład przetwarzania w m. Dębe, Dębe 82 B, 05-140 Serock
15. ZDZISŁAW BRUZIO BRU-PJL EXPORT-IMPORT ARTYKUŁY ELEKTRONICZNE z s. przy ul. Piotra Wysockiego 14, 03-371 Warszawa, Zakład przetwarzania w Płońsku, ul. Mazowiecka 9, 09-100 Płońsk
16. Remondis Electrorecycling sp. z o.o. z s. przy ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa, Zakład przetwarzania przy ul. Ekologicznej 2 w Błoniu
17. MTS Mariusz Skolimowski, Daniel Rajkowski S.C. z s. przy ul. Chodakowskiego 53/57, 03-816 Warszawa
18. HSM Recykling Sebastian Dudecki, Marek Dudecki, Hubert Dudecki s.c., Stanisławów Pierwszy, ul. Przyszłość 94, 05-126 Nieporęt.

Zakłady przetwarzania zużytych baterii lub/i akumulatorów objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom przetwarzania baterii i akumulatorów przypisano cel kontroli nr 23 – *Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.*

Według stanu w dniu 1 grudnia 2025 r. na terenie woj. mazowieckiego są zarejestrowane w bazie BDO - 2 zakłady przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów:

- 1) ECO-HARPOON-RECYCLING Sp. z o.o., Częstków Mazowiecki ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 10B, 05-152 Czosnów,
- 2) REMONDIS Electrorecycling Sp. z o.o., ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa (Zakład przetwarzania przy ul. Ekologicznej 2 w Błoniu).

W związku z obowiązkiem, wynikającym z art. 168a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, prowadzenia przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2016 r. *w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych zawartych w niektórych farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz w mieszaninach do odnawiania pojazdów*, w planie kontroli na 2026 r. uwzględniono podmioty będące:

- producentem farb i lakierów przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji,
- producentem mieszanin do odnawiania pojazdów,
- użytkownikami tych wyrobów.

Zgodnie z zapisem § 7 ust.1 ww. rozporządzenia, kontrole (produktów), o których mowa w § 6 ust.1 przeprowadza się z częstotliwością co najmniej raz na 5 lat.

Wg stanu w dniu 4 listopada 2025 r. w ewidencji podmiotów kontrolowanych na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 12 podmiotów produkujących ww. wyroby, natomiast ilość użytkowników nie jest ustalona. Wykaz ten uzupełniany jest sukcesywnie na podstawie danych pozyskiwanych podczas kontroli prowadzonych zarówno w ramach realizacji planu kontroli jak i kontroli nieplanowych.

W WIOŚ w Warszawie przyjęto zasadę uwzględnienia w rocznych planach kontroli w okresie 5 lat wszystkich producentów wyrobów, w tym 20% ich produktów. Kontrole w 2026 r. przeprowadzane będą z uwzględnieniem tej zasady. Ponadto dotyczyć będą również produktów, wobec których stwierdzono naruszenie, tj. niespełnianie wymagań rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2016r. *w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych zawartych w niektórych farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz w mieszaninach do odnawiania pojazdów*.

W wykazie kontroli zakładów w terenie:

- zakładom produkującym w/w produkty przypisano cel kontroli nr 38 - *Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów*,

- użytkownikom tych produktów przypisano cel kontroli nr 39 - *Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.*

Planowymi kontrolami w terenie zostaną objęci również:

- użytkownicy zasobów genetycznych (4 podmioty z terenu woj. mazowieckiego), zgodnie z Planem kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2026 zatwierdzonym przez Ministra Klimatu i Środowiska. Kontrole będą dotyczyły oceny zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.

W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom objętym tym zagadnieniem przypisano cel kontroli nr 53 – *Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania;*

- podmioty wprowadzające drewno i produkty z drewna w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna. W Planie kontroli na 2026 r. uwzględniono 9 podmiotów.

W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom objętym tym zagadnieniem przypisano cel kontroli nr 54 – *Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.*

Przy ustalaniu rocznego planu kontroli na 2026 rok wzięto pod uwagę:

- wymogi prawne (krajowe oraz unijne) oraz inne polecenia, na podstawie których wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku lub nie rzadziej niż raz na 3 lata, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej,
- wyniki ostatniej kontroli - zakłady, u których stwierdzono w ramach ostatniej kontroli naruszenia wymienione w punktach od 2.1 do 2.4 (zgodnie z dokumentem I.5.4 ISK), niezależnie od ich aktualnej kategorii wynikającej z analizy wielokryterialnej, zostały uwzględnione w rocznym planie kontroli,
- dostępne zasoby kadrowe oraz inne uwarunkowania i problemy zdiagnozowane na obszarze województwa,
- rezerwę czasową na kontrole prowadzone na podstawie badań automonitoringowych – na poziomie 20 %,
- rezerwę czasową na działania pozaplanowe 65 % dotyczące zarówno kontroli dokumentacyjnych, jak i z wyjazdem w teren tj. w szczególności:
 - kontrole na wniosek w trybie art. 41a ustawy o odpadach;

- kontrole interwencyjne prowadzone w związku ze zgłoszeniem poważnej awarii oraz kontrole tzw. inwestycyjne;

W oparciu o założone rezerwy czasowe przeznaczone na kontrole dokumentacyjne automonitoringowe oraz kontrole nieplanowe (w terenie i dokumentacyjne z wyłączeniem badań automonitoringowych) określono średnią liczbę kontroli planowych zakładów w terenie, jaka przypadnie na jednego inspektora w rocznym planie kontroli. Obliczenia liczby kontroli dla jednego inspektora przyjęto jako średnią dla całego wioś. Dla poszczególnych inspektorów wyliczenia dotyczące liczby kontroli zakładów w terenie, przyjęte do planu rocznego oraz rezerwy czasowej na kontrole automonitoringowe, różnią się. Jest to uzależnione w szczególności od stażu pracy inspektorów, ich doświadczenia, od zakresu i rodzaju wykonywanych zadań inspekcyjnych przez poszczególnych inspektorów (np. część inspektorów realizuje więcej kontroli w terenie, a inna część więcej kontroli automonitoringowych).

Tabela 25. Informacja zbiorcza o działaniach kontrolnych w 2026 roku

Liczba planowanych kontroli w terenie			Rezerwa czasowa na kontrole automonitoringowe - planowe (%)	Rezerwa czasowa na działania pozaplanowe (%)
Ogółem a) + b)	Kompleksowych a)	Problemowych b)		
585	168	417	20 %	65 %

Do przeprowadzenia kontroli w roku 2026 zaplanowano następujące zakłady według podziału na kategorie ryzyka:

- kategoria wysokiego ryzyka – 73 zakładów,
- kategoria średniego ryzyka – 173 zakładów,
- kategoria niskiego ryzyka – 339 zakładów

Łącznie do kontroli zaplanowano 585 zakładów, to jest 2% podmiotów znajdujących się w ewidencji podmiotów kontrolowanych przez WIOŚ w Warszawie (wg stanu na dzień 30 grudnia 2025 r. – 26 415 zakłady).

Plan kontroli zakładów z wyjazdem w teren został sporządzony zgodnie ze wzorem zawartym w dokumencie Systemu Kontroli I.3.1.1.

6.1 Plan kontroli zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:

- roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie (zakłady kategorii wysokiego ryzyka);

- 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie (zakłady kategorii średniego ryzyka).

W Planie kontroli na 2026 rok uwzględniono 222 kontroli instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, co stanowi ok. 39 % ogólnej liczby tych instalacji, wynoszącej wg stanu na dzień 17 grudnia 2025 r. – 565 instalacji.

W wykazie kontroli zakładów w terenie zakładom prowadzącym instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego przypisano cel kontroli nr 47 *Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego*.

Kontrole instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (IED) należy przeprowadzać zgodnie z częstotliwością określoną w przepisach prawa. Kontrole powinny mieć charakter kompleksowy i objąć wszystkie obowiązki nałożone na zakłady w pozwoleniach zintegrowanych.

Jeżeli w danym okresie, określonym w obowiązujących przepisach, została przeprowadzona kontrola obejmująca część zagadnień zawartych w pozwoleniu zintegrowanym, w ramach kontroli kompleksowej nie ma konieczności ich ponownego kontrolowania. Należy jednak zapewnić, aby w wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych weryfikowano całość obowiązków wynikających z pozwolenia zintegrowanego.

W 2026 r. szczególna uwaga w tej grupie instalacji zostanie zwrócona na kontrole instalacji komunalnych, które obejmują składowanie odpadów powstających w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania tych odpadów.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ kontrole tego typu instalacji powinny być realizowane w liczbie wynikającej z podzielenia ogólnej liczby składowisk odpadów przez 3. Zastosowanie dzielnika „3” wynika z obowiązującego, trzyletniego okresu, w którym ustawowo winny być przeprowadzane kontrole instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego.

Wg stanu w dniu 12 grudnia 2025 r. na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 11 tego typu instalacji komunalnych. Wszystkie instalacje zostały objęte kontrolą w latach 2024 – 2025. Żadnej z tych instalacji nie przypisano kategorii ryzyka wysoka, więc z tych względów instalacje nie podlegają obowiązkowi kontroli co roku. Do Planu na 2026 r. wpisano jedną z tych instalacji, biorąc pod uwagę wynik PMS w jcw (Utrata od Żbikówki do ujścia).

6.2 Plan kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Planując do kontroli zakłady stwarzające zagrożenie poważną awarią uwzględniono następujące przepisy ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* oraz ustawy *Prawo ochrony środowiska*:

- organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, a co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku (*art. 31 ust. 1 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska*);
- komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 15 października roku poprzedzającego przeprowadzenie w terenie planowych kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku, sporządzają w uzgodnieniu wykaz kontrolowanych zakładów (*art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*);
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, jeżeli z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* wynika, że kontrola ta została zaplanowana przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej (*art. 31 ust. 1a ustawy o IOŚ*).

Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej oraz Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska uzgodnili wykaz zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), w których zostaną przeprowadzone kontrole planowe w terenie w roku 2026.

Zgodnie z ww. uzgodnieniem, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska odstąpił od wykonania w 2026 r. kontroli w 6 zakładach o dużym ryzyku wystąpienia awarii, w których kontrole przeprowadzi właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

W roku 2026 kontrolami planowymi w terenie, prowadzonymi przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, zostaną objęte zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej położone na terenie województwa mazowieckiego, łącznie 42 zakłady (w tym ZDR – 18 zakładów, ZZR – 24 zakłady).

7. Procedury opracowywania programów kontroli planowych

Zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku, na podstawie rocznego planu kontroli, sporządzane są programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia, zostały sporządzone programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

Częstotliwość kontroli została ustalana z uwzględnieniem systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez daną instalację, oraz przepisów dotyczących częstotliwości prowadzenia kontroli.

Prowadzona systematyczna ocena zagrożeń dla środowiska uwzględnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- potencjalne i rzeczywiste oddziaływanie instalacji na zdrowie ludzi i środowisko, z uwzględnieniem poziomu i rodzajów emisji, wrażliwości środowiska lokalnego i ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- historię zgodności z warunkami pozwolenia,
- rejestrację organizacji lub prowadzącego instalację w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS).

Program kontroli sporządzany jest zgodnie z procedurą „Zasady sporządzania programu kontroli” (dokument ISK I.4.2), wg określonego wzoru (dokument ISK I.4.2.1). Zakres merytoryczny sporządzanego programu kontroli odnosi się do zagadnień formalno-prawnych, określonych w przepisach o ochronie środowiska oraz zagadnień szczegółowych mających na celu ustalenie stanu faktycznego - w odniesieniu do zakładu lub jego części/instalacji.

Przy sporządzaniu programów kontroli pomocniczo wykorzystywane są także następujące procedury dotyczące przeprowadzania kontroli planowych zawarte w Informatycznym Systemie Kontroli:

1. Zasady wykonywania kontroli zakładów w terenie (dokument I.5.1.)
2. Zasady sporządzania programu kontroli (dokument I.4.2)
3. Szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1)
4. Listy kontrolne branżowe (dokument II.1.1.)
5. Listy kontrolne horyzontalne (dokument II.1.2.)
6. Zasady wykonywania kontroli ZDR i ZZR (dokument II.1.3.2.)
7. Wytyczne do przeprowadzania kontroli w ramach cykli kontrolnych (dokument III.5.1.1.)
8. Stacje demontażu (dokument III.5.1.2.)
9. Przewodnik wykonywania kontroli (dokument III.7.1.)
10. Przewodnik CLP (dokument III.7.2.)

W przypadkach, które nie mieszczą się w ramach procedur, mają zastosowanie ogólne wymagania Informatycznego Systemu Kontroli oraz wymogi prawa. Odrębne procedury dotyczą realizowanych cykli kontrolnych, dla których wytyczne opracowywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Sporządzenie programu kontroli ma na celu usprawnienie przebiegu kontroli poprzez określenie ram kontroli i uporządkowanie działań kontrolnych.

Program kontroli należy sporządzić obowiązkowo w przypadku kontroli zakładu w terenie, dla następujących grup zakładów: zakłady wymagające posiadania pozwolenia zintegrowanego oraz zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii.

W pozostałych przypadkach zaleca się sporządzenie programu kontroli przez inspektorów o krótkim stażu pracy. Decyzje w tym zakresie podejmuje naczelnik/kierownik komórki inspekcji.

Program kontroli wymaga pisemnej akceptacji naczelnika/kierownika komórki inspekcji.

7.1 Procedury opracowywania programów kontroli planowych dla zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Narzędziem wspomagającym sporządzenie programu kontroli dla zakładów prowadzących instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego są zamieszczone w Informatycznym Systemie Kontroli:

- szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1)
- listy kontrolne branżowe (dokument II.1.1), w tym:
 - chów i hodowla drobiu (dokument II.1.1.2)
 - instalacje do produkcji lub przetwórstwa produktów spożywczych z surowych produktów roślinnych (browary, gorzelnie) (dokument II.1.1.3)
 - instalacje do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych zwierząt lub odpadowej tkanki zwierzęcej (dokument II.1.1.5)
 - instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych (dokument II.1.1.6)
 - przemysł energetyczny – instalacje do spalania paliw (dokument II.1.1.7)
 - instalacje do produkcji mleka lub wyrobów mleczarskich (dokument II 1.1.8)
 - hutnictwo i przemysł metalurgiczny – instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych z zastosowaniem procesów elektrolitycznych lub chemicznych (dokument II 1.1.9)
 - gospodarka odpadami – instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów niebezpiecznych (dokument II 1.1.10)
 - fermy tuczu trzody chlewnej (dokument II 1.1.12)
 - cukrownie (dokument II 1.1.13)
 - instalacje do uboju zwierząt i przetwórstwa mięsa (dokument II 1.1.14)
- listy kontrolne horyzontalne (dokument II 1.2), w tym:
 - zakłady przemysłowe (ogólnie) (dokument II 1.2.6)

Inspektor może opracować własną listę kontrolną, wykorzystując matrycę do opracowywania list kontrolnych. Własna lista kontrolna jest opracowywana dla konkretnego zakładu, rodzaju prowadzonej działalności i obejmuje zagadnienia, które zostały wybrane do skontrolowania.

7.2 Procedury opracowywania programów kontroli planowych dla zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Narzędziem wspomagającym sporządzenie programu kontroli dla zakładów ZZR i ZDR są zamieszczone w Informatycznym Systemie Kontroli:

- szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1),

- listy kontrolne horyzontalne (dokument II.1.2), w tym - zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka (dokument II.1.2.11).

Inspektor może opracować własną listę kontrolną, wykorzystując matrycę do opracowywania list kontrolnych, dla konkretnego zakładu, rodzaju prowadzonej działalności, obejmującą zagadnienia, które zostały wybrane do skontrolowania.

Podczas opracowywania własnej listy kontrolnej wykorzystywane są pytania i zagadnienia zawarte w szczególności w:

- liście kontrolnej horyzontalnej dla zakładów ZZR i ZDR;
- innych listach kontrolnych: np. listach kontrolnych horyzontalnych: „Substancje chemiczne i ich mieszaniny” czy „Zakłady przemysłowe (ogólnie)”.

Można również sformułować własne pytania związane z kontrolowanym zakresem wynikające z przepisów prawa; z posiadanej dokumentacji opracowanej dla zakładu ZZR, ZDR; z innych dokumentów związanych z zarządzaniem systemem bezpieczeństwa w kontrolowanym zakładzie.

8. Procedury kontroli pozaplanowych

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzenie kontroli nieobjętej planem kontroli może zarządzić wojewoda lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 5a ust. 7 ww. ustawy, kontrole pozaplanowe przeprowadza się w szczególności w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje, wystąpienia poważnej awarii, stwierdzenia naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto konieczność przeprowadzenia kontroli pozaplanowej może wynikać m.in. z:

- wniosku o podjęcie kontroli, w tym wniosku właściwego organu ochrony środowiska o przeprowadzenie kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska,
- zgłoszenia zanieczyszczenia środowiska,
- ustaleń zrealizowanej kontroli,
- stanu realizacji działań pokontrolnych,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia),
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- przed wydaniem opinii w sprawie uznania przedmiotu lub substancji, powstających w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, za produkt uboczny, niebędący odpadem.

Decyzję o podjęciu kontroli pozaplanowej, jej rodzaju i terminu, dokonuje się na podstawie analizy wniosku, po zebraniu niezbędnych informacji do jego rozpatrzenia pod kątem celowości i zasadności przeprowadzenia kontroli. W przypadku przekroczenia limitu rezerwy czasowej na kontrole pozaplanowe przyjęcie kontroli pozaplanowej do realizacji może wywołać konieczność:

- wprowadzenia korekty lub zmiany w planie na dany rok,
- przyjęcia wniosku do realizacji w planie na kolejny rok.

Przyjmowanie do realizacji kontroli pozaplanowych w 2023 r. odbywa się z zastosowaniem dokumentu I.3.3. „Przyjmowanie kontroli pozaplanowych do realizacji” Informatycznego Systemu Kontroli.

8.1 Procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Kontrole pozaplanowe będą przeprowadzane w szczególności w następujących przypadkach:

- określonych w art. 5a ust.6 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska*, jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego wykaze istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu, w terminie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia, przeprowadzana będzie ponowna kontrola, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy – *Prawo przedsiębiorców*,
- określonych w art. 5a ust.7 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje dotyczących naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz, w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego,
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowozbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- przed wydaniem opinii w sprawie uznania przedmiotu lub substancji, powstających w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, za produkt uboczny, niebędący odpadem,
- na wniosek organu ochrony środowiska o przeprowadzenie kontroli w trybie przepisów art.41 a ustawy o odpadach, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia).

8.2 Procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Kontrole pozaplanowe będą przeprowadzane w szczególności w następujących przypadkach:

- określonych w art. 5a ust. 6 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* - jeżeli kontrola zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykaze istotne naruszenie

wymogów w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia, zostanie przeprowadzana ponowna kontrola, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy Prawo przedsiębiorców,

- określonych w art. 5a ust. 7 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w związku z wystąpieniem poważnych awarii w celu ustalenia przyczyn, okoliczności i skutków awarii oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska, jak również sprawowania nadzoru nad usuwaniem tych skutków,
- określonych w art. 5a ust. 7 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje,
- w celu zweryfikowania treści raportu o bezpieczeństwie lub zmian wprowadzonych do raportu o bezpieczeństwie, złożonych przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii - przed zaopiniowaniem tych dokumentów przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia, o wydanie zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami),
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowozbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

9. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii

Wg stanu na dzień 15 października 2025 r. na terenie województwa mazowieckiego znajdowały się 84 zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które są objęte wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE, pozycja L 197 z dnia 24 lipca 2012 r.), zwanej także dyrektywą SEVESO III. Wymagania dyrektywy SEVESO III zostały wdrożone do przepisów krajowych głównie poprzez zmianę ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz zmianę ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, na obszarze województwa mazowieckiego znajdują się:

- 24 zakłady, które zostały zaliczone do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR),
- 60 zakładów, które zostały zaliczone do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

O zaliczeniu zakładów do kategorii ZZR lub ZDR decyduje rodzaj oraz ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie.

Większość zakładów kategorii ZZR zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego to zakłady magazynujące substancje niebezpieczne rodzaju łatwopalne gazy ciekłe. Na terenie kilkunastu zakładów ZZR znajdują się ciecze łatwopalne oraz substancje niebezpieczne dla środowiska wodnego, w kilku zakładach znajdują się substancje o działaniu toksycznym. Ponadto w pojedynczych zakładach znajdują się materiały wybuchowe, gazy łatwopalne oraz substancje niebezpieczne o działaniu rakotwórczym.

Zakłady zaliczone do kategorii ZDR są to: zakłady branży chemicznej, bazy paliw, terminale gazu płynnego oraz magazynujące różnego rodzaju substancje chemiczne. Substancje niebezpieczne występujące w zakładach ZDR ze względu na swoje właściwości stwarzają zagrożenia wybuchowe, pożarowe, toksyczne, zagrożenia dla środowiska naturalnego oraz zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. W większości tych zakładów znajduje się wiele rodzajów substancji niebezpiecznych, a dana substancja może jednocześnie stwarzać zagrożenia ze względu na właściwości toksyczne, fizyczne (m.in. wybuchowość, łatwopalność), niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi oraz niebezpieczeństwo dla środowiska wodnego.

Jeden z największych zakładów branży chemiczno-paliwowej zaliczony do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zlokalizowany jest na terenie miasta Płocka. Zakład Produkcyjny ORLEN S.A. w Płocku jest największym zintegrowanym kompleksem rafineryjno-petrochemicznym w Polsce. Na terenie zakładu zlokalizowane są jednostki technologiczne związane z częścią rafineryjną, petrochemiczną, energetyczną i logistyczną.

W trakcie kontroli zakładów ZZR i ZDR, zaplanowanych do wykonania w roku 2026, zostanie sprawdzona realizacja zagadnień formalno-prawnych określonych w przepisach ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz zagadnień szczegółowych w celu sprawdzenia stanu faktycznego funkcjonowania w zakładzie wybranych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem - zgodnie z zakresem merytorycznym zawartym w programie kontroli planowej zakładu.

Ustalenia kontroli w zakładach o zwiększonym ryzyku oraz w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia awarii obowiązkowo będą odnosiły się do:

- Zgłoszenia zakładu (ZZR, ZDR),
- Programu zapobiegania awariom (ZZR, ZDR),
- Systemu zarządzania bezpieczeństwem (ZZR, ZDR),
- Raportu o bezpieczeństwie (ZDR),
- Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),
- Zewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),
- obowiązku corocznego przekazania wykazu substancji niebezpiecznych wg stanu na ostatni dzień roku (ZDR),
- realizacji zarządzeń pokontrolnych (ZZR, ZDR),
- zaistniałych poważnych awarii na terenie zakładu (ZZR, ZDR),
- udostępnienia informacji na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowych oraz podania do publicznej wiadomości innych wymaganych informacji (ZZR, ZDR).

Ocenę opracowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego

systemu zarządzania zakładem, inspektorzy kontrolujący zakład przeprowadzą biorąc pod uwagę wymagania konieczne do uwzględnienia w systemie zarządzania bezpieczeństwem (art. 252 ust. 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*), w oparciu o wybrane do weryfikacji zagrożenia w odniesieniu do wybranej instalacji lub jej części.

10. Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina

Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina są ustalane przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na podstawie art. 264d ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej ustalił w drodze decyzji niżej wymienione trzy grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina:

- Decyzją z dnia 30 grudnia 2015 r. (znak: WZ.5513.18.7.2015) ustalono grupę zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, w skład której wchodzi następujące zakłady:
 - 1) Zakład Produkcyjny ORLEN S.A. w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR);
 - 2) Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o., ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR);
 - 3) ORLEN Paliwa sp. z o.o., Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Długa 1, 09-411 Płock (ZDR);
 - 4) PCC Exol S.A., ul. Długa 14, 09-400 Płock (ZDR);
 - 5) Warter Fuels S.A., ul. Chemików 5, 09-411 Płock (ZDR);
 - 6) ORLEN Paliwa sp. z o.o., Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZZR);
- Decyzją z dnia 24 maja 2022 r. (znak: WZ.52820.5.3.2022) ustalono grupę zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, w skład której wchodzi następujące zakłady:
 - 1) BRENNTAG POLSKA sp. z o.o., Magazyn Centralny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 6, 05-530 Góra Kalwaria (ZDR);
 - 2) Polski Gaz S.A., Oddział w Górze Kalwarii, ul. Adamowicza 1, 05-530 Góra Kalwaria (ZDR);
 - 3) Grupa INCO S.A., Zakład Produkcyjny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 8, 05-530 Góra Kalwaria (zakład niebędący ZDR lub ZZR);
- Decyzją z dnia 19 grudnia 2023 r. (znak: WPZ.52821.1.3.2023) ustalono grupę zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie

względem siebie może spowodować efekt domina, w skład której wchodzi następujące zakłady:

- 1) SAPERE sp. z o. o. z siedzibą pod adresem ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów
Ferma drobiu Kozielsk IV, Kozielsk, 09-310 Kuczbork-Osada;
- 2) SAPERE sp. z o. o. z siedzibą pod adresem ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów
Ferma drobiu Kozielsk V, Kozielsk, 09-310 Kuczbork-Osada.

11. Zadania Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej

Grupa Interwencyjno - Wyjazdowa w WIOŚ w Warszawie została utworzona w 2020 roku na mocy Zarządzenia Nr 5/2020 z dnia 12 marca 2020 r. Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Aktualnie zasady funkcjonowania Grupy normowane są w Zarządzeniu Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska Nr 17/2024 z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie utworzenia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie Grupy Interwencyjno – Wyjazdowej.

Od maja 2020 roku w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie został wprowadzony zmianowy system czasu pracy, tj. 24 h na dobę przez 7 dni w tygodniu, włącznie ze wszystkimi dniami ustawowo wolnymi od pracy. Praca odbywa się na trzech zmianach trwających po 8 godzin na dobę, od poniedziałku do niedzieli. Praca na trzy zmiany następuje rotacyjnie co 6 tygodni, po kolei w każdej jednostce organizacyjnej, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez MWIOŚ lub jednego z Zastępców MWIOŚ.

Głównym celem wprowadzanych zmian jest zwiększenie efektywności działań kontrolnych ukierunkowanych na zwalczanie patologicznych zjawisk w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w zakresie nielegalnego postępowania z odpadami, a także na podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz w sprawach, gdzie istnieje realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Wnioski o interwencje zgłoszone w dni robocze (poniedziałek-piątek) od 15:30 do 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, które nie dotyczą przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym oraz spraw, gdzie nie istnieje realne zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i środowiska, a także skierowane na adresy WIOŚ w Warszawie (tj. na inny adres skrzynki e-mail niż interwencje@warszawa.wios.gov.pl) są rozpatrywane w najbliższym dniu roboczym przez jednostkę WIOŚ w Warszawie właściwą dla miejsca zgłaszanego zdarzenia.

Jednostka organizacyjna WIOŚ właściwa wg harmonogramu pracy zmianowej przyjętego na rok 2026 przyjmuje po godz. 15.30 zgłoszenie interwencji telefonicznie lub drogą mailową.

W związku z powyższym zmianie uległ również sposób zgłaszania telefonicznych i elektronicznych wniosków o podjęcie interwencji oraz zdarzeń związanych z poważnymi awariami. Od dnia 4 maja 2020 r. należy zgłaszać je zgodnie z poniższym harmonogramem:

Tabela 26. Obszar działania WIOŚ w Warszawie i dane kontaktowe jednostek

Obszar działania WIOŚ w Warszawie	Dni robocze w godzinach 7:00 - 15:30	Dni robocze w godzinach 15:30 - 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy
Delegatura w Ciechanowie (powiaty: żuromiński, mławski, ciechanowski, płoński, pułtuski, legionowski, nowodworski)	tel. (23) 672 38 62 tel. (23) 672 59 55 tel./fax. (23) 672 52 61 ciechanow@warszawa.wios.gov.pl	tel. 692 495 847 interwencje@warszawa.wios.gov.pl
Delegatura w Mińsku Mazowieckim (powiaty: wołomiński, węgrowski, sokołowski, miński, otwocki, garwoliński, siedlecki, łosicki, m. Siedlce)	tel. (25) 758 46 85 tel./fax. (25) 758 30 40 minsk@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Ostrołęce (powiaty: przasnyski, makowski, ostrowski, wyszowski, ostrołęcki, m. Ostrołęka)	tel. (29) 760 03 21 tel./fax. (29) 760 03 24 ostroleka@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Płocku (powiaty: sierpecki, gostyniński, sochaczewski, grodziski, żyrardowski, płocki, m. Płock)	tel. (24) 262 94 01 tel. (24) 264 51 99 tel./fax. (22) 651 07 07 wew. 4000 plock@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Radomiu (powiaty: grójecki, białobrzeski, kozienicki, przysuski, szydlowiecki, zwoleniński, lipski, radomski, m. Radom, gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (48) 364 00 46 fax. (48) 366 97 11 radom@warszawa.wios.gov.pl	
WIOŚ w Warszawie (m. st. Warszawa, powiaty: warszawski zachodni, pruszkowski, piaseczyński – z wyłączeniem gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (22) 651 06 78 tel. (22) 651 06 60 wew. 2020 fax. (22) 651 06 76 warszawa@warszawa.wios.gov.pl	

Powyższa organizacja WIOŚ w Warszawie dotyczy przyjmowania i rozpatrywania wniosków o interwencje dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego

zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur (Dz. U. z 2022 r., poz. 676) dającym możliwość utworzenia wydziału lub samodzielnego stanowiska ds. zwalczania przestępczości środowiskowej, w WIOŚ w Warszawie utworzona została Grupa Interwencyjno-Wyjazdowa wyspecjalizowana do szybkich działań interwencyjnych oraz do realizacji spraw z zakresu przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. W skład grupy wchodzi Zespoły Interwencyjno-Wyjazdowe zlokalizowane w Wydziale i Działach Inspekcji.

Harmonogram pracy zmianowej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie na 2026 r. został wprowadzony Zarządzeniem Nr 26/2025 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 22 października 2025 r. w sprawie wprowadzenia harmonogramu pracy zmianowej dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie. Ww. Zarządzenie wprowadziło harmonogram pracy zmianowej, określający okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, w podziale na tygodnie kalendarzowe, w okresie od dnia 5 stycznia 2026 r. do dnia 3 stycznia 2027 r. (okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 4 stycznia 2026 r. objęty jest wcześniejszym Zarządzeniem Nr 14/2024 z dnia 30 października 2024 r.).

Na 2026 r. przewiduje się przegląd ww. Zarządzeń, dotyczących prowadzenia pracy zmianowej, w celu dokonania ich aktualizacji, w szczególności biorąc pod uwagę liczbę zgłoszonych zdarzeń na poszczególnych zmianach.

Czas pracy inspektorów z Grupy w 2026 r.:

- 70 % - realizacja zadań interwencyjnych i prewencyjnych (kontrole interwencyjne i działania z art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska),
- 20 % - współpraca z organami ścigania i innymi służbami w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw czy wykroczeń przeciwko środowisku,
- 10% - wykonywanie innych zadań.

Podczas działań prowadzonych przez Grupę Interwencyjno - Wyjazdową, w szczególności będzie realizowany cel ogólnopolski nr 58 *Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstw lub wykroczeń.*

Do najważniejszych zadań w 2026 r. dla Grupy Interwencyjno-Wyjazdowej należą:

- 1) Podejmowanie interwencji w ramach czynności na podstawie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, we wszystkich komponentach środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc mogących służyć do

deponowania odpadów oraz podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi. informacji dotyczących porzuconych odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych. W związku z czym planuje się w 2026 roku zintensyfikowanie współpracy z Policją pod kątem ustalania osób odpowiedzialnych za nielegalne deponowanie odpadów i wzmożonych patroli policyjnych w miejscach odosobnionych, w tym w okolicach nieczynnych wyrobisk, jak również wzmożonych działań kontroli transportów na drodze.

- 2) Podejmowanie działań mających na celu ujawnianie i wykrywanie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz przepisach odrębnych wymienionych w ustawie o IOS z zastosowaniem środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych. Wg stanu w dniu 28 listopada 2025 r. uprawnienia operatora BSP, nadane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego posiada 11 inspektorów WIOŚ w Warszawie: trzech w Wydziale Inspekcji, dwóch w Delegaturze WIOŚ w Radomiu, dwóch w Delegaturze WIOŚ w Płocku, dwóch w Delegaturze WIOŚ w Mińsku Mazowieckim, jeden w Delegaturze WIOŚ w Ostrołęce oraz jeden w Delegaturze WIOŚ w Ciechanowie.
- 3) Inicjowanie i organizowanie prewencyjnych akcji kontroli transportu odpadów we współpracy z innymi organami m.in. z ITD, Policją, KAS w zakresie przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia wykonawczego w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
- 4) Współdziałanie z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie kontroli i nadzoru nad wytypowanymi podmiotami, co do których istnieje podejrzenie popełnienia przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.
- 5) Bieżąca współpraca z Departamentem Zwalczania Przestępczości Środowiskowej w GIOŚ, obejmująca zlecenie wykonania określonych czynności oraz wykonywanie kontroli interwencyjnych lub czynności przez grupy zwalczania przestępczości środowiskowej na wniosek DZPŚ bądź udział w działaniach prowadzonych wspólnie.
- 6) Współdziałanie z organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego, w zakresie wykrywania działań nierejestrowanych, nielegalnych lub z pogranicza prawa tzw. szarej strefy, we wszystkich komponentach środowiskowych.

Współdziałanie z organami, o których mowa w pkt. 3 i 4 odbywa się także w oparciu o zawarte przez MWIOŚ porozumienia, których Wykaz zawarto w pkt. 12 niniejszego Planu.

W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełniania przestępstwa przeciwko środowisku określonego w art. 182, art. 183 lub art. 186 Kodeksu karnego

albo wykroczenia określone w art. 154 § 2 Kodeksu wykroczeń (w celu wykrycia np. nielegalnych praktyk postępowania z odpadami) będą stosowane uprawnienia, określone w art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, tj. prowadzone czynności polegające na:

- 1) obserwowaniu i rejestrowaniu przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 2) gromadzeniu i zabezpieczaniu dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- 3) żądaniu pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiowaniu osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym;
- 4) ustalaniu tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie;
- 5) nakładaniu grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- 6) dokonywaniu oględzin pomieszczeń i innych miejsc;
- 7) zatrzymywaniu lub przeszukiwaniu pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów;
- 8) udzielaniu pouczeń, zwracaniu uwagi, ostrzeganiu lub stosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Wszystkie czynności prowadzone przez Grupę są dokumentowane zgodnie z wytycznymi Informatycznego Systemu Kontroli oraz wewnętrznymi procedurami.

Zadania priorytetowe do realizacji w 2026 r.:

1. Nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (kopalni) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie - kontynuacja z lat wcześniejszych

Działanie to będzie polegało na zintensyfikowaniu współpracy z okręgowym urzędem górniczym, marszałkiem województwa oraz starostami. W 2026 r., we współpracy z ww. organami, zostanie zaktualizowany, prowadzony przez WIOŚ w Warszawie, wykaz miejsc prowadzenia rekultywacji z wykorzystaniem odpadów oraz zostaną one, wzorem lat ubiegłych, objęte działaniami nadzorczymi, tj. prewencyjnymi działaniami weryfikującymi prawidłowość prowadzonego procesu rekultywacji, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju odpadów wykorzystywanych do wypełnienia danego wyrobiska.

Obecnie trwają intensywne prace nad projektem porozumienia z Okręgowym Urzędem Górniczym w Warszawie, którego celem będzie w szczególności współpraca i wymiana informacji dotycząca przeciwdziałania nielegalnemu pozbywaniu się odpadów w wyrobiskach poeksploatacyjnych. Przewiduje się zawarcie Porozumienia w I kwartale 2026 r.

2. Nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym - kontynuacja z lat wcześniejszych, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT.

Krajowa Administracja Skarbowa monitoruje drogowy i kolejowy przewóz tzw. „towarów wrażliwych” oraz obrót paliwami opałowymi, z wykorzystaniem systemu SENT (System Elektronicznego Nadzoru Transportu).

Kontrole drogowe transportu odpadów będą prowadzone w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Powyższe działania będą realizowane ze stałą częstotliwością, a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień. Zakłada się prowadzenie akcji również w porze nocnej z uwzględnieniem specyfiki województwa, typując do kontroli miejsca, gdzie w sposób nielegalny mogą być porzucane lub wytwarzane odpady niebezpieczne.

3. Nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów, w tym przeznaczonych do rolniczego wykorzystania - kontynuacja z lat wcześniejszych

Działania będą prowadzone we współpracy z innymi właściwymi organami i służbami, w szczególności w porozumieniu z organami samorządowymi i Państwową Strażą Pożarną.

W przypadku potencjalnego zagrożenia życia i zdrowia ludzi informacje będą przekazywane do Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach wykonywanych działań będą weryfikowane w terenie zidentyfikowane miejsca porzucenia odpadów ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwego zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich (o każdym przypadku stwierdzonych nieprawidłowości mogących m.in. doprowadzić do zagrożenia pożarowego będą informowane właściwe organy) oraz w sposób bieżący będą monitorowane postępy w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych i karnych.

4. Nadzór nad podmiotami, które odprowadzają ścieki do wód lub do ziemi na podstawie posiadanych pozwoleń wodnoprawnych lub zintegrowanych – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Działaniami objęte zostaną:

- wszystkie podmioty i miejsca zanieczyszczenia wód, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych,
- podmioty prowadzące produkcję rolną, a w szczególności podmioty, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, czy prowadzona działalność rolnicza może być przyczyną zanieczyszczania wód azotanami,
- zakłady przetwórstwa owocowo – warzywnego wprowadzające w sposób sezonowy ścieki przemysłowe do wód lub do ziemi.

Na terenie woj. mazowieckiego funkcjonuje kilkadziesiąt zakładów sezonowego przetwórstwa owocowo – warzywnego. Z materiałów będących w posiadaniu WIOŚ w Warszawie wynika, że część z nich stosuje nielegalne praktyki w celu pozbywania się nieoczyszczonych ścieków przemysłowych z produkcji wprowadzając je np. do sieci kanalizacji deszczowej – docelowo do wód lub do ziemi lub przepompowując bezpośrednio na pola uprawne. Na rok 2026 zakłada się wzmożenie działań prewencyjnych w celu przeciwdziałania nielegalnym praktykom w tym obszarze, m.in. poprzez obserwowanie i rejestrowanie przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

5. Identyfikacja miejsc odzysku polegającego na stosowaniu komunalnych osadów ściekowych, w tym w celach rolniczych - kontynuacja z lat wcześniejszych

W 2026 r. planowana jest kontynuacja działań w zakresie prawidłowego stosowania osadów ściekowych wywożonych z oczyszczalni ścieków, gdyż miały miejsce przypadki wywożenia osadów ściekowych w miejsca na ten cel nieprzeznaczone np. do wyrobisk po wydobyciu piachu. Czynności te realizowane będą na podstawie art.10b poprzez obserwowanie i rejestrowanie przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

W 2026 r. będą kontynuowane działania w celu ustalenia faktycznie założonej uprawy na działkach, na których w latach ubiegłych zastosowano komunalne osady ściekowe, w odniesieniu do deklaracji złożonej przed ich zastosowaniem.

Działaniami zostaną objęte:

- miejsca stosowania komunalnych osadów ściekowych, o których informacje pozyskano na podstawie powiadomienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, dokonanego przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych, w trybie przepisów art. 96 ust. 8 ustawy o odpadach,
- wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych Grupy zadaniowej.

W 2026 roku będą również podejmowane działania, których celem jest ograniczenie przypadków niewłaściwego gospodarowania osadami ściekowymi, w tym w rolnictwie polegających na identyfikacji miejsc odzysku/stosowania produktów pofermentacyjnych pochodzących z biogazowni niebędących biogazowniami rolniczymi, w tym pochodzących od podmiotów posiadających decyzję potwierdzającą spełnienie warunków uznania za produkt uboczny masy pofermentacyjnej (płynnej lub stałej).

6. Identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi - kontynuacja działań z lat wcześniejszych

Działaniami zostaną objęte wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych Grupy Interwencyjnej. Działania w pierwszej kolejności będą prowadzone w oparciu o unormowania art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przy założeniu zmaterializowania się przesłanek umożliwiających jego zastosowanie.

Działania te prowadzone będą w szczególności:

- w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami,
- w oparciu o działania analityczne oraz wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych.

Działania zostaną skoncentrowane na znaczących podmiotach gospodarujących odpadami, uwzględniając w szczególności: skalę działalności, rodzaje odpadów oraz powtarzalność nazwisk osób biorących udział w gospodarowaniu odpadami.

W przypadku ujawnienia powiązań danego podmiotu gospodarującego odpadami z podmiotami z innych województw, informacje będą przekazywane zgodnie z właściwością terytorialną do właściwych WIOŚ oraz do GIOŚ, w celu prowadzenia działań tzw. krzyżowych.

Ze względu na fakt, że czynności w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w przypadku zmaterializowania się przesłanek umożliwiających ich podjęcie, wykonują inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie tj. zarówno inspektorzy Grupy Interwencyjno – Wyjazdowej, jak i pozostali inspektorzy z Działów i Wydziału Inspekcji, a część zadań realizowana jest wspólnie, ustalony poniżej miernik dotyczy WIOŚ w Warszawie, a nie wyłącznie Grupy.

12. Realizacja porozumień zawartych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska

W 2026 r. będzie kontynuowana współpraca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (MWIOŚ) dotycząca działalności kontrolnej w ramach zawartych porozumień tj.:

1) Porozumienie z dnia 28 lipca 2021 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na zlecaniu do CLB GIOŚ wykonywania badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ będzie przekazywał do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane będą do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb. W celu usprawnienia układania harmonogramu dyżurowania przez CLB GIOŚ w 2026 r., przekazano do CLB GIOŚ harmonogram pracy zmianowej WIOŚ w Warszawie na 2026 r.

2) Porozumienie z dnia 7 października 2021 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Komendantem Wojewódzkim Policji z/s w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z udziałem funkcjonariuszy Policji w zakresie zadań wynikających z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz przepisów prawa z obszaru ochrony środowiska, w tym przekazywanie materiałów instruktażowych;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. udostępnianiu wyników badań, pomiarów, ekspertyz wykonanych na zlecenie bądź będących w posiadaniu Inspekcji Ochrony Środowiska, wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa, z zachowaniem ograniczeń wynikających z ustawy o Policji, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Wymiana informacji będzie odbywać się w sposób określony przepisami wewnętrznymi Stron oraz z uwzględnieniem zasad i ograniczeń wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, przepisów o ochronie informacji niejawnych i przepisów regulujących tajemnice prawnie chronione;
- organizowaniu wspólnych szkoleń dotyczących zwalczania przestępstw i wykroczeń z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu wspólnych spotkań koordynatorów Stron, mających na celu wymianę informacji i ustalanie wspólnej taktyki działań dotyczących zwalczania przestępczości środowiskowej.

Na rok 2026 zaplanowano podjęcie działań w celu aktualizacji porozumienia.

3) Porozumienie z dnia 13 października 2021 r. wraz z Aneks nr 1 zawarte pomiędzy MWIOŚ a Komendantem Stołecznym Policji w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z udziałem funkcjonariuszy Policji w zakresie zadań wynikających z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz przepisów prawa z obszaru ochrony środowiska, w tym przekazywanie materiałów instruktażowych;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. udostępnianiu wyników badań, pomiarów, ekspertyz wykonanych na zlecenie bądź będących w posiadaniu Inspekcji Ochrony Środowiska, wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;

- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa, z zachowaniem ograniczeń wynikających z ustawy o Policji, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Wymiana informacji będzie odbywać się w sposób określony przepisami wewnętrznymi Stron oraz z uwzględnieniem zasad i ograniczeń wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, przepisów o ochronie informacji niejawnych i przepisów regulujących tajemnice prawnie chronione;
- organizowaniu wspólnych szkoleń dotyczących zwalczania przestępstw i wykroczeń z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu wspólnych spotkań koordynatorów Stron, mających na celu wymianę informacji i ustalanie wspólnej taktyki działań dotyczących zwalczania przestępczości środowiskowej.

Na rok 2026 zaplanowano podjęcie działań w celu aktualizacji porozumienia.

4) Porozumienie z dnia 20 lipca 2016 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Dyrektorem Izby Celnej, Komendantem Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego, Komendantem Stołecznym Policji, Komendantem Wojewódzkim Policji z siedzibą w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszania odpadów. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na udziale w kontrolach drogowych na wniosek Stron porozumienia a także przeprowadzanie na wniosek Stron oceny towarów mogących stanowić odpady.

Jednym z zadań przyjętych przez WIOŚ w Warszawie do realizacji w 2024 r. jest nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym. Kontrola drogowa transportu odpadów będzie prowadzona w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane ze stałą częstotliwością, a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień.

Na rok 2026 zaplanowano podjęcie działań w celu aktualizacji porozumienia.

5) Porozumienie z dnia 5 lipca 2013 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w sprawie współpracy w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

W ramach zawartego porozumienia kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na:

- przekazaniu do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej:
 - wykazu poważnych awarii zarejestrowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, które wystąpiły w okresie kwartału na terenie województwa mazowieckiego w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału,
 - rejestrów zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii w tym zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego, wg stanu na dzień 31 grudnia, w terminie do dnia 15 lutego roku następnego;
- bieżącej współpracy w zakresie:
 - wzajemnego przekazywania informacji istotnych, związanych z zagrożeniem poważną awarią,
 - wzajemnej wymianie informacji o ustaleniach kontroli przeprowadzonych w zakładach o dużym ryzyku i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz o podjętych działaniach pokontrolnych,
 - wzajemnym przekazywaniu informacji dotyczących oceny dokumentów przedkładanych przez prowadzących zakłady o dużym ryzyku oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (zgłoszenie zakładu, program zapobiegania poważnym awariom, raport o bezpieczeństwie),
 - wymianie i weryfikacji informacji o wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej oraz o wystąpieniu poważnej awarii poza terenem zakładów,
 - współpracy w trakcie prowadzonych działań ratowniczych w zakresie związanym z wymogami przepisów o ochronie środowiska.

Trwają prace w celu aktualizacji Porozumienia.

6) Porozumienie dnia 16 grudnia 2019 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk (CBK PAN) w celu wsparcia działań MWIOŚ, poprzez wykorzystanie kompetencji specjalistów oraz rozwiązań technicznych będących w dyspozycji Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na pozyskiwaniu od CBK PAN:

- produktów informacyjnych opartych na danych satelitarnych i lotniczych,
- wsparciu eksperckim w zakresie ich wykorzystywania,
- danych uzyskanych z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych.

7) Porozumienie z dnia 28 sierpnia 2008 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Marszałkiem Województwa Mazowieckiego w sprawie wzajemnej współpracy. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na bieżącej i systematycznej wymianie informacji o ustaleniach i działaniach podejmowanych wobec podmiotów korzystających ze środowiska, dla których organem ochrony środowiska jest Marszałek Województwa Mazowieckiego oraz przestrzegania przepisów przez podmioty korzystające ze środowiska w zakresie wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

8) Porozumienie z dnia 1 czerwca 2023 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w celu zapewnienia należytego i rzetelnego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie egzekucji należności pieniężnych wymierzanych decyzjami MWIOŚ. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Porozumienie z dnia 1 czerwca 2023 r. (poprzedzone porozumieniem z dnia 17 lipca 2015 r.) zawarte pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Warszawie a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie *w celu zapewnienia należytego i rzetelnego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej ustawa u.c.p.g.) w zakresie egzekucji należności pieniężnych nakładanych decyzjami MWIOŚ* – przewiduje się kontynuację działań ze strony MWIOŚ polegających na przekazywaniu do WFOŚiGW w Warszawie w formie papierowej i elektronicznej wydawanych na podstawie przepisów ustawy u.c.p.g. ostatecznych decyzji nakładających kary pieniężne, zawieszających lub umarzających kary pieniężne, odmawiających zawieszenia lub umorzenia kar pieniężnych oraz stwierdzających obowiązek uiszczenia kar pieniężnych w terminie 7 dni roboczych od daty, kiedy decyzja stała się ostateczna oraz zestawień ostatecznych decyzji wydanych na podstawie przepisów ustawy u.c.p.g. za okres sprawozdawczy (po I i II półroczu) w terminie do dnia 18 lipca oraz do dnia 18 stycznia.

Aktualnie trwają prace w celu aktualizacji Porozumienia.

9) Porozumienie z dnia 17 listopada 2008 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, które określa zasady współpracy w zakresie własnych przewidzianych prawem kompetencji. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania polegające na wzajemnym przekazywaniu w formie elektronicznej co sześć miesięcy, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza list instalacji z podziałem terytorialnym na powiaty:

- do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych z konieczności zwierząt oraz odpadowej tkanki zwierzęcej o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg/dobę,
- do chowu lub hodowli trzody chlewnej w liczbie ponad 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior,

- do chowu drobiu w liczbie ponad 40 000 stanowisk oraz zwierząt futerkowych w liczbie ponad 210 DJP.

Dodatkowo kontynuowane będą działania w zakresie wzajemnego powiadamiania o wszelkich przypadkach stwierdzenia lub podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości związanych z eksploatacją ww. instalacji lub funkcjonowaniem ww. zakładów.

W 2024 r. rozpoczęto prace dotyczące zmiany ww. Porozumienia w zakresie dostosowania jego treści do aktualnych przepisów prawa. Z informacji pozyskanych przez WIOŚ w Warszawie od Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w 2025 r. wynika, że aktualnie trwa procedowanie zmiany porozumienia pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Głównym Lekarzem Weterynarii. Do czasu zmiany porozumienia zawartego na szczeblu centralnym, wstrzymano zmiany porozumień zawieranych na szczeblu wojewódzkim.

10) „List intencyjny na rzecz ograniczenia emisji odorowych na terenie miasta Otwock” podpisany w dniu 6 września 2021 r., dot. współpracy pomiędzy Miastem Otwock a MWIOŚ w sprawie wspólnych działań kontrolnych na terenach instalacji powodujących emisje o charakterze odorowym. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

W ramach współpracy przewiduje się, w miarę potrzeb, podejmowanie wspólnych działań, których szczegóły, w tym zakres i harmonogram będą na bieżąco uzgadniane.

11) Porozumienie z dnia 16 lutego 2022 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Mazowieckim Inspektorem Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie współdziałania w zakresie przeciwdziałania oraz wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Inspekcji Transportu Drogowego w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa,
- prowadzenie wspólnych kontroli, w tym kontroli drogowych, w ramach nadzoru nad transportami odpadów w porze dziennej i nocnej,

- realizacji czynności, o których mowa w art. 10b ustawy IOŚ,
- zatrzymywanie i przeszukiwanie pojazdów przewożących towary, w przypadkach o których mowa w art. 10b ust.2 pkt 7 ustawy IOŚ.

Na rok 2026 zaplanowano podjęcie działań w celu aktualizacji porozumienia.

12) Porozumienie z dnia 29 czerwca 2022 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na udziale w kontrolach drogowych na wniosek Stron Porozumienia.

Jednym z zadań przyjętych przez WIOŚ w Warszawie do realizacji w 2024 r. jest nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT. Krajowa Administracja Skarbowa monitoruje drogowy i kolejowy przewóz tzw. „towarów wrażliwych” oraz obrót paliwami opałowymi, z wykorzystaniem systemu SENT (System Elektronicznego Nadzoru Transportu).

Kontrola drogowa transportu odpadów będzie prowadzona w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane ze stałą częstotliwością, a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień.

Na rok 2026 zaplanowano podjęcie działań w celu aktualizacji porozumienia.

13) Obecnie trwają intensywne prace nad projektem porozumienia z Okręgowym Urzędem Górniczym w Warszawie, którego celem będzie w szczególności współpraca i wymiana informacji dotycząca przeciwdziałania nielegalnemu pozbywaniu się odpadów w wyrobiskach poeksploatacyjnych. Przewiduje się zawarcie Porozumienia w I kwartale 2026 r.

13. Raportowanie działań kontrolnych

- I. Przekazanie odpowiednio do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska / Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie / innych organów, w wyznaczonych terminach, informacji niezbędnych do sporządzenia ustawowo wymaganych raportów tj.:
 - a) informacja o udzielonej pomocy publicznej i o nieudzielonej pomocy publicznej w 2025 r. – do dnia 7 stycznia 2026 r. (UOKiK),
 - b) sprawozdanie z załatwionych w 2025 r. skarg i wniosków o podjęcie interwencji – styczeń 2026 r. (GIOŚ),
 - c) sprawozdania z pomiarów hałasu wykonywanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony

Środowiska, w 2025 r., niezbędnych do wprowadzenia tych danych do Ekoinfonetu - do dnia 31 stycznia 2026 r. (GIOŚ),

- d) zbiorcza informacja o wynikach przeprowadzonych kontroli podmiotów reprezentujących, o których mowa w art. 53b ust. 2 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – do dnia 15 lutego 2026 r. (GIOŚ),
- e) informacja za rok 2025 wynikająca z art.72 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach – do dnia 15 lutego 2026 r.,
- f) informacja o realizacji zadań IOS na obszarze województwa za rok 2025 – do dnia 15 lutego 2026 r. (GIOŚ/MUW),
- g) sprawozdanie z działalności kontrolnej wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska za rok 2025 – formularz GUS OŚ-2b (GIOŚ/MUW) – do dnia 16 lutego 2026 r.,
- h) dane nt. przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w 2025 r. - do dnia 19 lutego 2026 r. (GIOŚ),
- i) informacja za rok 2025 wynikająca z art. 168a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (zbiorcza informacja o przeprowadzonych kontrolach produktów zawierających LZO) - do dnia 28 lutego 2026 r. (GIOŚ),
- j) sprawozdanie z załatwionych w 2025 r. skarg i wniosków (KPA) – marzec 2026 r. (MUW),
- k) informacja za rok 2025 o wynikach kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej - do dnia 16 marca 2026 r. (GIOŚ),
- l) aktualizacja liczby instalacji na stronie internetowej WIOŚ, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału,
- m) przekazanie do GIOŚ informacji z realizacji przepisów rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna, niezbędnych do przygotowania sprawozdania do Komisji Europejskiej – do dnia 27 marca 2026 r.

Raportowanie kwartalne do GIOŚ, do końca miesiąca, po upływie każdego kwartału o zrealizowanych kontrolach podmiotów wprowadzających drewno i produkty z drewna w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010,

- n) przekazanie do Departamentu Monitoringu Środowiska GIOŚ informacji niezbędnych do zaktualizowania rejestru terenów z przekroczeniem pól elektromagnetycznych, prowadzonego na podstawie art. 124 ustawy prawo ochrony środowiska - do dnia 31 marca 2026 r.,
- o) przekazanie informacji o podjętych działaniach w celu weryfikacji prawidłowości postępowania (stosowania) z komunalnymi osadami ściekowymi (wytwórcy i

- stosujący), wskazanych w załączniku do pisma GIOŚ z dnia 19 listopada 2025 r., znak DKO-WPUB.410.10.2025 (RPW/31630/2025) – do dnia 30 kwietnia 2026 r. do GIOŚ,
- p) informacje uzyskane od posiadacza odpadów prowadzącego obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zgodnie z art. 28 ust.1 oraz art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (za okres od 1 maja 2025 r. do 30 kwietnia 2026 r.) – dnia 31 maja 2026 r. (GIOŚ),
- q) przekazanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz do wiadomości GIOŚ, wyników kontroli stosowania programu działań, spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem i stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy za rok 2025 – do dnia 30 czerwca 2026 r.

Comiesięczne raportowanie liczby przeprowadzonych kontroli Programu działań oraz liczby zleconych do CLB GIOŚ badań w ramach kontroli w tym zakresie, w terminie do 10 dnia miesiąca za poprzedni miesiąc. Pierwszy raport za styczeń 2026 r. należy przekazać do GIOŚ do 10 lutego 2026 r. (polecenie GIOŚ z dnia 1 grudnia 2022 r., znak: DI-KKW.410.95.2022),

- r) wyniki kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości, w układzie okresowych zestawień (GIOŚ):
- ✓ do dnia 4 lipca 2026 r. - za okres od 1 grudnia 2025 r. do 30 czerwca 2026 r.,
 - ✓ do dnia 4 grudnia 2026 r. - za okres od 1 lipca 2026 r. do 30 listopada 2026 r.,
- s) danych za rok 2025 do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń - do dnia 31 sierpnia 2026 r. (GIOŚ),
- t) wyniki kontroli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie:
- do dnia 28 lipca 2026 r. – za okres od 20 kwietnia 2026 r. do 15 lipca 2026 r.,
 - do dnia 29 października 2026 r. – za okres od 20 kwietnia 2026 r. do dnia sporządzenia raportu,
- u) przekazanie do GIOŚ tabeli wykonania planu działania, zawierającej dane, wspólnych z Państwową Inspekcją Sanitarną, kontroli w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego - w terminie do dnia 30 października 2026 r.,
- v) informacje z realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom:
- ✓ przekazanie informacji o wystąpieniu każdego zdarzenia, które posiada cechy określone w art. 3 pkt 23 ustawy *Prawo ochrony środowiska*
 - w ciągu godziny od przyjęcia informacji o wystąpieniu takiego zdarzenia zgodnie ze *Szczegółowymi zasadami postępowania IOŚ w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zasadami współdziałania z innymi organami administracji publicznej* z marca 2021 r. (GIOŚ);

- w ciągu dwóch godzin od powzięcia informacji o zdarzeniu awaryjnym - wprowadzenie raportu doraźnego do formularza elektronicznego udostępnionego przez GIOŚ po linkiem <https://raportyios.gios.gov.pl>, z uwagi na to, że zwykle stanowią one sytuację kryzysową, czyli taką która może wpływać negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi lub środowiska, bądź taką, która może się wiązać z zainteresowaniem opinii publicznej
- do godziny 9.00 po upływie doby liczonej od godziny 8.00 dnia, w którym powzięto informację o wystąpieniu zdarzenia awaryjnego, wprowadzenie raportu dobowego do formularza elektronicznego udostępnionego przez GIOŚ pod linkiem <https://raportyios.gios.gov.pl>;
- ✓ bieżące przekazanie informacji o zaistniałych poważnych awariach oraz zdarzeniach o znamionach poważnych awarii w tym dot. działań sprawcy, przebiegu i wyników dochodzeń policji i postępowań prokuratorskich, a także przebiegu postępowań sądowych przeciwko sprawcom poważnych awarii - za pomocą aplikacji on-line Baza Poważne Awarie GIOŚ oraz aktualizacja tych danych w okresach kwartalnych
 - do 7 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału (GIOŚ);
- ✓ bieżące wprowadzanie zmian w rejestrach zakładów: ZDR, ZZR oraz PPSPA za pomocą aplikacji on-line Baza Poważne Awarie GIOŚ, wprowadzanie danych wynikających z przeprowadzonych kontroli w wymienionych zakładach oraz aktualizacja tych danych w okresach kwartalnych
 - do 7 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału (GIOŚ);
- ✓ wystąpienie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej o uzgodnienie prowadzonych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska rejestrów zakładów o dużym ryzyku oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. - do dnia 15 stycznia 2026 r.;
- ✓ Zadania wynikające z porozumienia zawartego pomiędzy MWIOŚ a MKW PSP:
 - przekazanie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej wykazu poważnych awarii zarejestrowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, które wystąpiły w okresie kwartału na terenie województwa mazowieckiego - do 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału,
 - przekazanie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej rejestrów zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii w tym zakładów o dużym ryzyku oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. - do dnia 15 lutego 2026 r.,
- w) informacja o wykryciu nowych ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF) – do MUW (WBiZK) – do ostatniego dnia miesiąca (za dany miesiąc).

- x) Przekazanie do GIOŚ sprawozdania z przeprowadzonych w 2026 r. kontroli w zakresie przeciwdziałania marnowania żywności – do dnia 31 grudnia 2026 r.
- y) Przekazywanie do GIOŚ *Zestawienia dotyczącego działań w związku z przekroczeniem wskaźników* w ramach realizacji PMŚ – w terminie do 10 dnia każdego miesiąca.
- II. Uzgodnienie, w trybie art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej wykazu zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zaplanowanych do kontroli w 2026 r. – do dnia 15 października 2026 r.
- III. Przekazanie do GIOŚ propozycji podmiotów do ujęcia w planie kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2026, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania - do dnia 30 października 2026 r.
- IV. Zestawienia dotyczące nielegalnych miejsc nagromadzenia odpadów na terenie woj. mazowieckiego:
 - kwartalne (obejmujące wszystkie ujawnione miejsca, w terminie do 15 dnia miesiąca, po zakończeniu kwartału),
 - miesięczne (obejmująca wybrane miejsca dot. odpadów niebezpiecznych, w terminie do 20 dnia każdego miesiąca do MUW),
 - wyselekcjonowanych miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów, które mogą stanowić szczególne zagrożenie (przekazywana na bieżąco do GIOŚ/MUW).
- V. Sporządzanie informacji wewnętrznych:
 - sporządzanie kwartalnych zestawień dotyczących liczby wydanych decyzji oraz sposobu rozpatrzenia wniesionych odwołań,
 - sporządzanie kwartalnych zestawień dotyczących realizacji zadań priorytetowych,
 - raporty doraźne/dobowe wg Wytocznych GIOŚ (polecenie GIOŚ z dnia 8 sierpnia 2024 r.).
- VI. Sprawozdania półroczne w zakresie objętym Porozumieniem z Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w sprawie współpracy Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Weterynaryjnej (odpowiednio do dnia 31 stycznia 2026 r. i 31 lipca 2026 r.),
- VII. Sprawozdania półroczne w zakresie objętym Porozumieniem z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w zakresie zestawienia decyzji ostatecznych wydanych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (odpowiednio do dnia 18 stycznia 2026 r. i 18 lipca 2026 r.).

14. Działania informacyjno – promocyjne

Celem działań organów Inspekcji Ochrony Środowiska jest też rozpoznawalność Inspekcji Ochrony Środowiska wśród instytucji publicznych oraz postrzeganie jej jako sprzymierzeńca legalnie działających podmiotów korzystających ze środowiska.

Za najważniejsze zadanie w 2026 r. uznaje się działania informacyjno-promocyjne w celu zapewnienia społeczeństwu i władzy publicznej informacji o stanie środowiska i aktualnych działaniach organów Inspekcji na rzecz jego ochrony. Będzie ono realizowane poprzez:

- 1) Kształtowanie i utrwalanie pozytywnego wizerunku WIOŚ w Warszawie poprzez umieszczanie w serwisach internetowych szerokiego spektrum informacji o środowisku, jak również informacji o aktualnych działaniach WIOŚ, w tym:
 1. publikowanie informacji o środowisku oraz o aktualnych działaniach WIOŚ na stronie internetowej Inspektoratu – obecnie jest to <https://www.gov.pl/web/wios-warszawa>;
 2. prowadzenie oficjalnego profilu WIOŚ w Warszawie w serwisie X (dawniej Twitter) <https://x.com/WiosWarszawa>
 - a. publikowanie informacji o aktualnych działaniach WIOŚ,
 - b. publikowanie (m.in. tzw. „retwitty”) informacji o środowisku i aktualnych działaniach innych podmiotów zaangażowanych w sprawy ochrony środowiska,
 - c. budowanie listy obserwowanych profili: instytucji i osób zaangażowanych w sprawy ochrony środowiska;
 3. przekazywanie materiałów prasowych i zdjęciowych do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w celu publikacji na oficjalnych profilach GIOŚ w mediach społecznościowych.
- 2) Współpraca z dziennikarzami polegająca na bieżącym dostarczaniu informacji, organizowaniu spotkań prasowych i wywiadów oraz udziale w programach i audycjach w roli ekspertów, w tym:
 1. Udzielanie odpowiedzi na zapytania dziennikarzy, osób fizycznych lub prawnych skierowanych do rzecznika prasowego WIOŚ w Warszawie, budowanie długofalowych relacji z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, organizowanie spotkań prasowych, udzielanie wywiadów oraz uczestnictwo w programach i audycjach w roli ekspertów.
- 3) Udział na zaproszenie Głównego Inspektora oraz w wybranych inicjatywach lokalnych dotyczących problematyki ochrony środowiska, m.in. w debatach, targach, konferencjach, seminariach, szkoleniach, warsztatach i innych tego rodzaju wydarzeniach oraz organizowanie własnych szkoleń w celu rozpowszechniania przepisów ochrony środowiska.

W 2026 roku WIOŚ w Warszawie planuje przeprowadzenie 3 następujących szkoleń tematycznych:

1. Podstawowe obowiązki Gmin wynikające z ustawy o utrzymaniu i czystości porządku w gminach, w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi m.in.: tworzenie i aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych (ZB) i przydomowych oczyszczalni ścieków (POŚ), sprawozdawczość roczna, procedury kontrolne.

Szkolenie będzie skierowane do Gmin w zakresie podstawowych obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu i czystości porządku w gminach, w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi m.in.: tworzenie i aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych (ZB) i przydomowych oczyszczalni ścieków (POŚ), sprawozdawczość roczna, procedury kontrolne.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II kwartale 2026 roku przez Koordynatora tego zagadnienia - inspektora z Delegatury WIOŚ w Ciechanowie.

2. Nielegalne miejsca magazynowania odpadów. Regulacje, zagrożenia, przyszłość.

Szkolenie będzie skierowane do funkcjonariuszy Policji, w ramach zawartych porozumień w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II kwartale 2026 roku przez inspektora z Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej WIOŚ w Warszawie.

3. Podstawowe obowiązki podmiotów stosujących substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane, operatorów urządzeń zawierających ww. substancje oraz podmiotów dokonujących obrotu tymi substancjami w świetle obowiązujących przepisów prawa

Szkolenie będzie skierowane do podmiotów zainteresowanych, w zakresie kompetencji kontrolnych WIOŚ w Warszawie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zmiany wynikające z aktualnie obowiązujących przepisów unijnych i krajowych, w tym odpowiedzialność karną i administracyjną, w przypadku braku przestrzegania przepisów prawa w tym obszarze.

Termin przeprowadzenia szkolenia uzależniony jest przede wszystkim od wprowadzenia projektowanych zmian w ustawodawstwie polskim oraz przeszkolenia pracowników WIOŚ.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II półroczu 2026 r. przez Koordynatora tego zagadnienia - inspektora z Delegatury WIOŚ w Mińsku Mazowieckim.